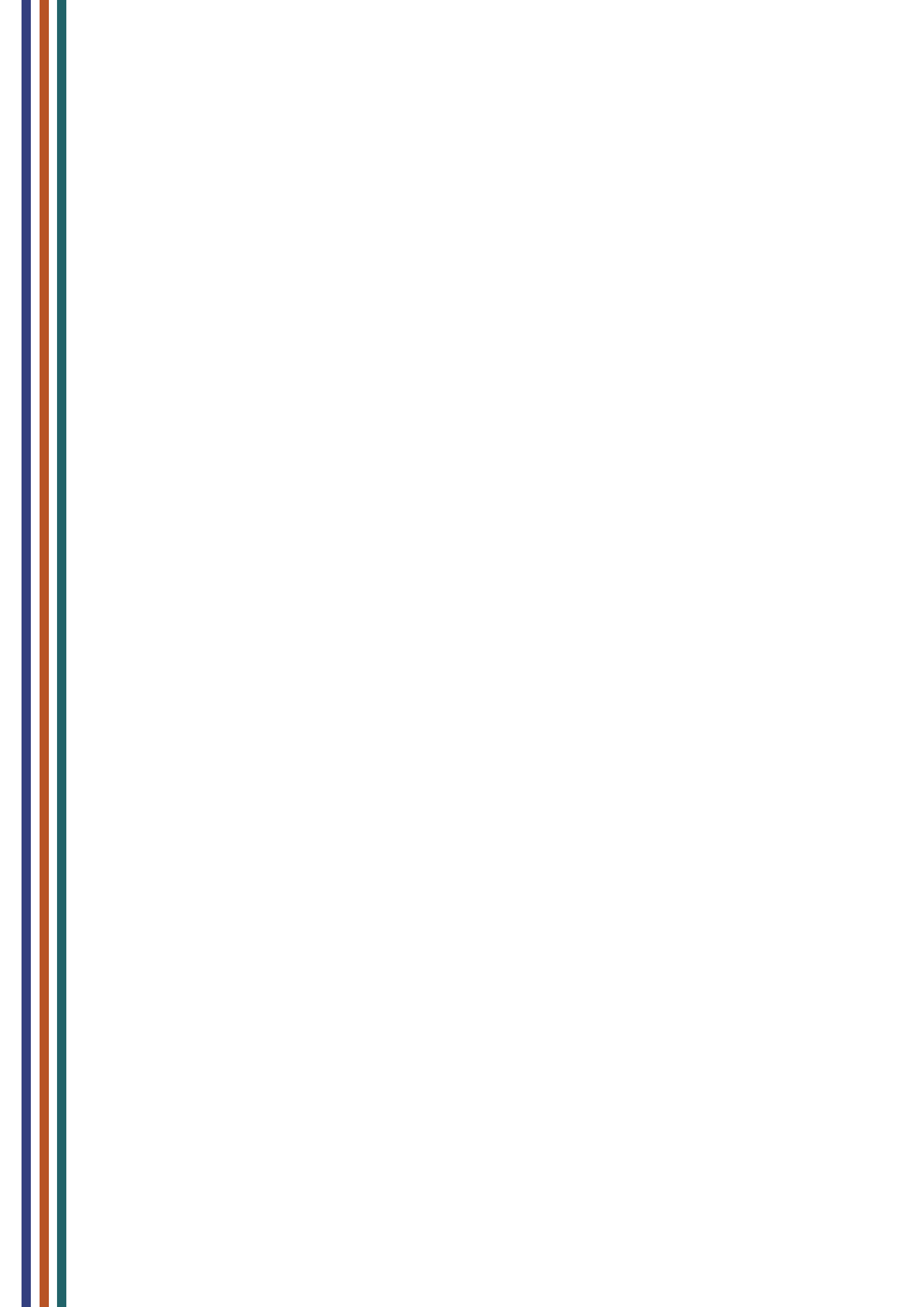

Beheersverslag **Belastingdienst** 2005

05

Belastingdienst

05

Voorwoord

Het is misschien ongebruikelijk om een verantwoordingsverslag te beginnen met complimenten aan jezelf, het kan zelfs ongepast lijken, maar wij doen het toch. Want ondanks het onmiskenbare feit dat de Belastingdienst niet al zijn doelstellingen heeft gerealiseerd, is het ook onmiskenbaar zo dat onze mensen in 2005 prestaties van formaat hebben geleverd. Veel mensen in de ICT hebben meer dan hun gebruikelijke uren gewerkt om nieuwe systemen te bouwen, om systemen te herstellen en om systemen in de lucht te houden.

Anderen hebben hard gewerkt aan het terugdringen van de invorderingsachterstand en aan het wegwerken van de achterstanden in de inkomstenbelasting en het successierecht.

Door de taakstelling, de daaraan gekoppelde externe vacaturestop en de daaruit voortvloeiende opleidingen/erscholing, bleef de bezetting achter: toch hebben veel mensen meegewerkt aan allerlei externe samenwerkingsverbanden, zoals de interventieteams, de vrijplaatsenteams, de samenwerkende bijzondere opsporingsdiensten en acties in 'zichtbaar toezicht'.

De Douane heeft zich vol overgave gestort op de 100%-controle op Schiphol, de samenwerking met de Nederlandse Antillen en het werk bij de vogelgriep.

De mensen bij onze facilitaire bedrijven hebben de tijd gevonden om samen met andere departementen aanbestedingen succesvol af te ronden en te werken aan één overheidsloket voor burgers en één loket voor bedrijven.

Weer anderen hebben intensief samengewerkt om echt werk te maken van de eerste 20 handavingsconvenanten met grote bedrijven en om het aantal beleidsbesluiten drastisch terug te brengen.

Mensen zijn ingesprongen bij de Belastingtelefoon, bij toeslagen en daar waar dat even nodig was.

Velen hebben zich ingespannen om nieuwe collega's een gevoel van welkom te geven: collega's afkomstig van het UWV, van VROM, van Defensie.

Mensen zijn verplaatst en moeten zichzelf opnieuw opleiden ten gevolge van de taakstelling en de komst van nieuwe taken.

En onze managers bleken enigszins te zijn 'weggewaaid', zoals we dat zelf noemen, maar zijn zichtbaar en merkbaar bezig terug te waaien naar hun medewerkers.

Wij zijn er trots op: zo veel loyaliteit en zo hard werken; dat is onze Belastingdienst.

Natuurlijk zijn er ook momenten dat wij denken: oh nee. Dat zijn de momenten waarop wij burgers en bedrijven teleurstellen. ICT is een zegen voor onze processen, maar als het tegenzit ook een ramp. Foute aanslagen sturen, aanmaningen te laat de deur uitdoen, toeslagen niet op tijd betalen, de telefoon niet opnemen. Op die momenten schamen wij ons collectief. Want het mag niet zo zijn dat een overheidsorganisatie als de Belastingdienst zijn burgers teleurstelt. En toch gebeurt het.

Misschien is het ook ongebruikelijk om een verantwoordingsverslag te eindigen met een collectieve verontschuldiging. Maar wij doen het toch.

Onze excuses voor alle burgers en bedrijven waarbij iets niet in een keer goed is gegaan. Wij zullen zeker proberen het in 2006 beter te doen.

Het managementteam Belastingdienst,

Jenny Thunnissen

Albert van der Meer

Theo Poolen

Willy Rovers

Hans van der Vlist

INHOUD

BELASTINGDIENST IN CIJFERS

DEEL 1 – BELEIDSVERSLAG

1	COMPLIANCE	11
1.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	11
1.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?	11
2	DIENSTVERLENING	13
2.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	13
2.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?	13
2.3	KENGETALLEN	15
3	TOEZICHT EN OPSPORING	19
3.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	19
3.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?	20
3.3	KENGETALLEN	21
3.4	KANTOOR- EN VELDTOETSEN	22
3.5	INTERNATIONALE SAMENWERKING	23
3.6	CONTROLES IN DE BOUWSECTOR	24
3.7	MEDIATION	24
3.8	APA/ATR- EN RULINGPRAKTIJK	24
3.9	BELEIDSBESLUITEN	25
3.10	INVORDERING	25
3.11	KENGETALLEN	26
3.12	RESULTATEN FRAUDENOTA 2002-2006	27
3.13	OVERIGE RESULTATEN OPSPORING IN 2005	27
3.14	BTW-COMPENSATIEFONDS	28
3.15	ONDERZOEKEN ALGEMENE REKENKAMER	28
3.16	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK	29
4	BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING	31
4.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	31
4.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?	31
4.3	KENGETALLEN	31
4.4	PROCESSEN DOJANE	32
4.5	BIJZONDERE ONTWIKKELINGEN DOJANE IN 2005	34
4.6	ONDERZOEKEN ALGEMENE- EN EUROPESE REKENKAMER	34
5	MASSALE EN ONDERSTEUNENDE PROCESSEN	37
5.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	37
5.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?	37
5.3	PROJECTEN	37

5.4	PROGRAMMA ANDERE OVERHEID.....	39
5.5	BIJZONDERE ONTWIKKELINGEN.....	39
5.6	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	40
6	PERSONEEL EN BEDRIJFSVOERING.....	43
6.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	43
6.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2005 BEREIKT?.....	43
6.3	APPARAATSUITGAVEN.....	47
6.4	KWALITEITSBORGING.....	47
6.5	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	48
	BEDRIJFSVOERINGSMEDEDELING.....	51

DEEL 2 - JAARREKENING

1	INLEIDING.....	59
1.1	ALGEMEEN.....	59
1.2	INRICHTINGSEISEN.....	59
1.3	RECHTHANDHAVINGSBELEID EN BELEID TER BESTRIJDING VAN MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK.....	59
1.4	BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN -ONTVANGSTEN.....	61
1.5	NIET BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN ONTVANGSTEN.....	62
2	TOELICHTING OP KERNSTAAT 1.....	63
2.1	VERPLICHTINGEN.....	63
2.2	UITGAVEN.....	63
2.3	ONTVANGSTEN.....	65
3	TOELICHTING OP KERNSTAAT 2.....	71
3.1	NIET BEGROTINGSVERPLICHTINGEN EN -UITGAVEN TOESLAGREGELINGEN.....	71
3.2	OVERIGE NIET BEGROTINGSUITGAVEN.....	72
3.3	NIET BEGROTINGSONTVANGSTEN.....	72
4	BIJLAGE BIJ DE JAARREKENING.....	77

DEEL 3 - BIJLAGEN

1	OVER DE BELASTINGDIENST.....	85
2	PRODUCTIEVERSLAG BELASTINGDIENST.....	89
3	BIJZONDERE REGELINGEN.....	93

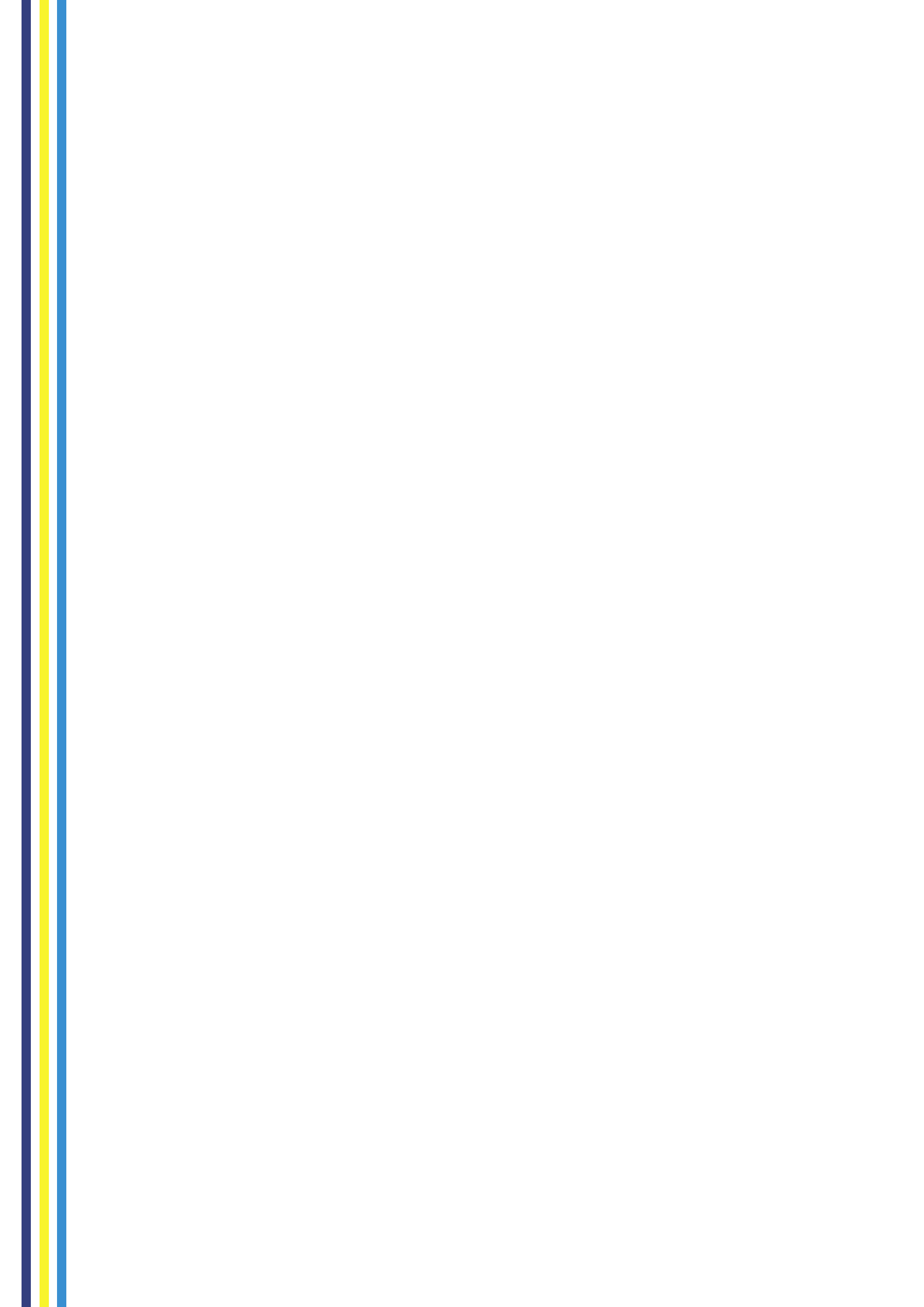
Belastingdienst in cijfers

	2005	2004
Aantal uitbetaalde toeslagen	5.790.000	-
Aantal behandelde aangiften	45.408.000	43.530.000
Aantal voorlopige aanslagen	9.708.000	9.709.000
Aantal verzoeken om teruggaaf	3.281.000	3.057.000
Aantal uitgevoerde fiscale controles	3.450.000	3.681.000
Aantal uitgevoerde controles gericht op de bescherming samenleving	476.000	443.000
Aantal afgedane bezwaarschriften	1.639.000	2.081.000
Aantal afgedane beroepschriften	4.600	3.700
Aantal betekende dwangbevelen	1.390.000	1.648.000
Aantal telefonische inlichtingen	11.325.000	8.225.000
Geregistreerd voertuigenpark motorrijtuigenbelasting	8.702.000	8.628.000
Personeel per 31-12 (in fte)	28.400	29.100
Gemaakte kosten	2.666.000.000	2.309.000.000
Belastingontvangsten	120.743.000.000	106.248.000.000

Beleidsv

verslag

Compliance

1.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De strategische doelstelling van de Belastingdienst is:

HET ONDERHOUDEN EN VERSTERKEN VAN DE BEREIDHEID VAN BELASTINGPLICHTIGEN TOT NAKOMING VAN HUN WETTELIJKE VERPLICHTINGEN (COMPLIANCE)

De Belastingdienst streeft er naar deze doelstelling te realiseren door elke belastingplichtige de aandacht te geven die hij op grond van zijn nalevingsgedrag verdient. Een dienstverlenende attitude van de Belastingdienst onderhoudt of versterkt de bereidheid van de belastingplichtige tot het voldoen aan verplichtingen. Effectief toezicht en opsporing van fraude gaan non-compliant gedrag tegen. Dit alles wordt ondersteund door een doelmatige bedrijfsvoering.

1.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

In welke mate leven burgers en bedrijfsleven vrijwillig hun fiscale verplichtingen na? De effectindicatoren aangiftegedrag, invulgedrag en betaalgedrag geven hiervan een beeld. Wat betreft het aangiftegedrag en het betaalgedrag beoordeelt de Belastingdienst of de belastingplichtigen hun aangiften tijdig indienen en hun aanslagen tijdig betalen. Het invulgedrag drukt uit in welke mate de Belastingdienst de in de aangifte gedane beweringen over fiscale feiten volgt.

De effectindicatoren zijn gebaseerd op het door de Belastingdienst waargenomen en ontdekt non-compliant gedrag. De waarden geven een indicatie van de compliance. De indicatoren bevatten gegevens over de vier belangrijkste middelen: loonheffing, omzetbelasting, vennootschapsbelasting en inkomensheffing. Tabel 1 geeft een overzicht van de effectindicatoren van compliance met de realisatiecijfers van 2003 tot en met 2005.

Tabel 1: Effectindicatoren compliance (%)

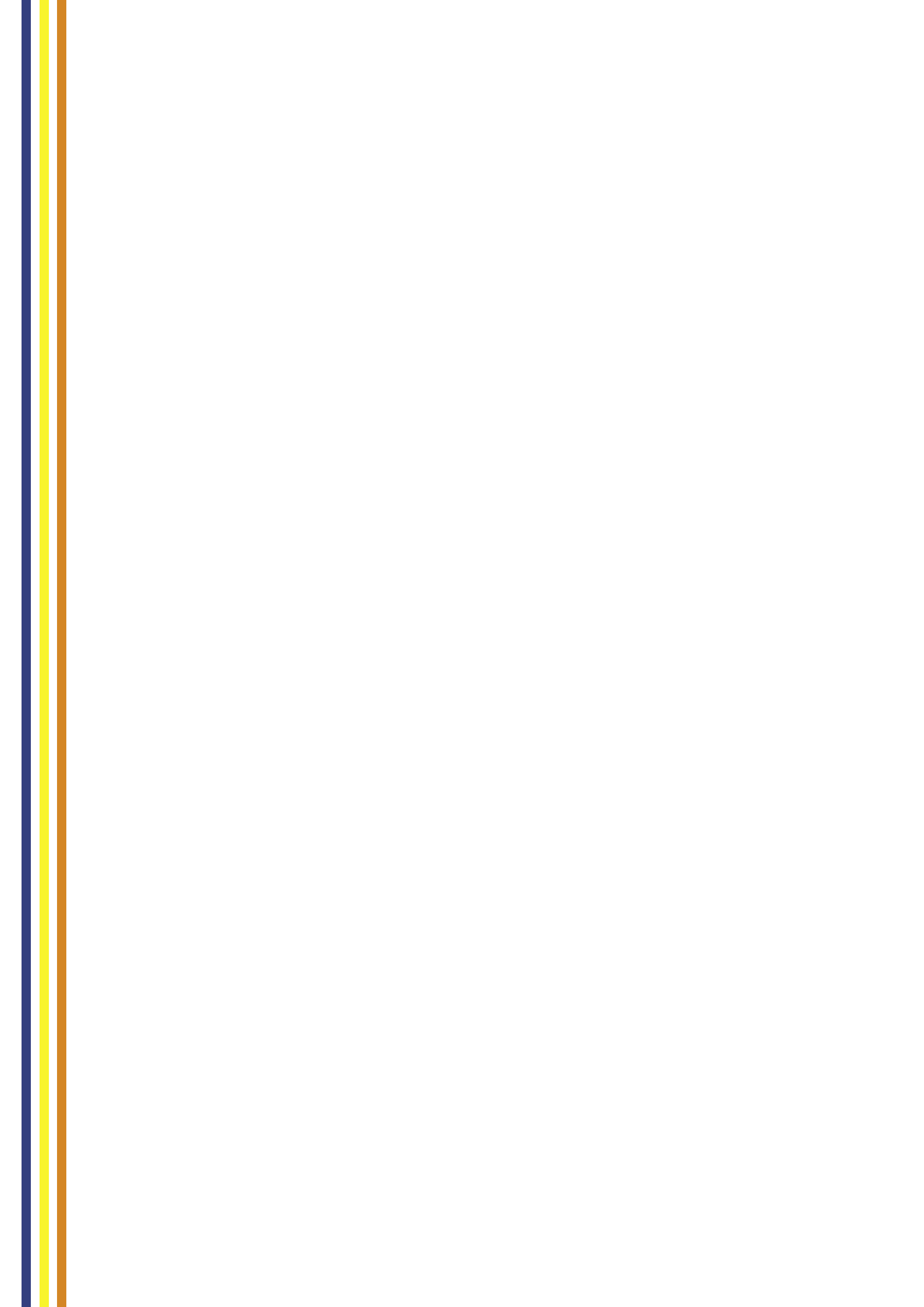
	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
Aangiftegedrag	97,5	96,9	96,8	97,3
Invulgedrag	95,9	95,5	95,4	95,1
Betaalgedrag	92,9	95,5	92,9	95,9

Van belang voor een indicatie van compliance is ook de houding en de mening van de belastingplichtige zelf. De effecten van het handelen van de Belastingdienst worden jaarlijks gemeten in de Fiscale Monitor. Daarvoor wordt met behulp van een representatieve steekproef een enquête gehouden onder particulieren, ondernemers en klanten van de Douane. In de Fiscale Monitor geven belastingplichtigen onder meer aan wat hun houding is tegenover belastingverplichtingen. In tabel 2 wordt hiervan een overzicht gegeven.

Tabel 2: Houding belastingplichtigen tegenover belastingverplichtingen (%)

	2003	2004	2005
Belastingontduiking is onaanvaardbaar	84,4	87,6	84,4
Zelf belasting ontduiken is uitgesloten	76,6	74,8	71,4
Belasting betalen betekent iets moeten bijdragen	54,3	58,4	51,8

De jarenreeksen laten wat schommelingen zien. Analyse over de jaren 2003 tot 2005 toont aan dat er geen opvallende uitkomsten zijn waaruit blijkt dat de belastingplichtigen meer of minder compliant zijn geworden.

Dienstverlening

2.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling luidt:

BELASTINGPLICHTIGEN DIENSTVERLENING AANBIEDEN OP DE MANIER DIE HEN PAST

De dienstverlening van de Belastingdienst is gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de burger. De communicatie moet zo duidelijk zijn dat burgers geen extra hulp nodig hebben om aan hun verplichtingen te voldoen. Als burgers toch nog onbeantwoorde vragen hebben, moet de Belastingdienst goed toegankelijk zijn en hen snel en correct hulp bieden.

Het voorstaande wordt bereikt door middel van begrijpelijke (elektronische) aangiftebiljetten, toelichtingen, brieven, aanslagen, brochures en advertenties, maar ook door goede bereikbaarheid en informatieverstrekking per telefoon of internet. De informatieverstrekking kan zowel proactief als reactief zijn, maar is wel steeds gericht op bij de belastingplichtige levende vragen. Verder kan bij de dienstverlening worden gedacht aan het mogelijk maken van elektronische aangifte, hulp bij aangifte en snelle teruggave van te veel betaalde of ingehouden belasting.

2.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

De telefonische bereikbaarheid van de Belastingdienst was begin 2005 zorgwekkend en bereikte een dieptepunt met een bereikbaarheid van 50%. Er zijn ingrijpende maatregelen genomen om de bereikbaarheid drastisch te verbeteren, zoals het oprichten van een apart dienstonderdeel BelastingTelefoon en het opheffen van de taakstelling voor externe inhuur voor de BelastingTelefoon. In de brief van de staatssecretaris van Financiën aan de Tweede Kamer van 8 april 2005 wordt uitgebreid ingegaan op het plan van aanpak van de BelastingTelefoon.

De bestaande callcenters van de klantendiensten en de BelastingTelefoon worden stapsgewijs samengevoegd tot één nieuwe organisatie met één telefoonnummer. De BelastingTelefoon stuurt niet langer op algemene callcenters, maar op specifieke callcenters. De BelastingTelefoon heeft meer vestigingen, die elk een specifieke doelgroep of vraagstroom bedienen. Specialisatie vergroot de kwaliteit van de antwoorden. De specifieke callcentra zijn Particulieren, Ondernemingen, Toeslagen, Auto, Douane en Buitenland.

Om de bereikbaarheid van de Belastingdienst telefonisch te verbeteren is het aantal werkplekken uitgebreid. Daarnaast was uitbreiding nodig voor de komst van Toeslagen. Het totaal aantal werkplekken is in 2005 verdubbeld naar 1.120 stuks op de verschillende locaties. De uitbreiding nodig voor de vraagstroom Toeslagen was op tijd (1 september 2005) af en ook voor de andere werkstromen is het tijdpad gerealiseerd. Eind 2005 ligt de inrichting van de BelastingTelefoon goed op schema.

De bereikbaarheid van de BelastingTelefoon is structureel verbeterd van 50% in januari naar 89% in december, over het gehele jaar is een bereikbaarheidspercentage van 81% gerealiseerd.

Balie

Het aantal baliebezoekers in 2005 bedroeg 924.000 en dat is een toename ten opzichte van het aantal bezoekers in 2004. De toename is veroorzaakt door de invoering van Toeslagen. De extra stroom bezoekers is, mede door de inzet van extra medewerkers, goed opgevangen en heeft niet geleid tot langere wachttijden bij de balie.

Hulp bij aangifte en aanvraag (Huba)

Belastingplichtigen die persoonlijke hulp bij het invullen van belastingaangiften nodig hebben, moeten die ook kunnen krijgen. De hulp hoeft niet alleen geboden te worden door de Belastingdienst. Zo vervullen ook de vakbonden en ouderenbonden een duidelijke rol bij de hulp bij aangifte. In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van deze vorm van dienstverlening.

Tabel 3: Campagne hulp bij aangifte inkomstenbelasting (x duizend)

	2003	2004	2005
Hulp bij aangifte door Belastingdienst	158	104	129
Hulp bij aangifte door bonden	209	231	277

De Belastingdienst heeft workshops 'Hulp bij aanvraag' georganiseerd. De workshops zijn bezocht door ruim 4.500 medewerkers van organisaties die klanten willen helpen bij het aanvragen van een toeslag. De meeste deelnemers vonden de workshop 'zeer nuttig'.

Bij de aanvraag van toeslagen wordt persoonlijke dienstverlening door de Belastingdienst geboden via de telefoon en de balie. Om goed hulp te kunnen bieden heeft de Belastingdienst samengewerkt met organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van de toeslagen, zoals de vak- en ouderenbonden, de gemeenten, de woningcorporaties, kinderopvangorganisaties en sociale raadslieden.

Internet

Het aantal klantcontacten via internet is gegroeid van 8,4 miljoen in 2004 naar 17,9 miljoen in 2005. De Belastingdienst is gestart met een project 'verbetering vormgeving website'. In 2005 zijn al verbeteringen doorgevoerd op de websites van Douane, Belastingdienst en Toeslagen. Hierbij zijn zowel de wensen van de organisatie als de informatie uit klantbehoefte-onderzoeken meegenomen.

De Belastingdienst doet mee aan de toetsingsregeling 'Drempels weg'. Daarbij wordt de site getest op toegankelijkheid voor ouderen en visueel, auditief, motorisch of verstandelijk gehandicapten. De conclusie van het testteam is dat www.belastingdienst.nl een zeer goed toegankelijke site is waarop op onderdelen nog enkele verbeteringen kunnen worden bereikt.

Uitvoering tegemoetkoming buitengewone uitgaven

De Belastingdienst verzorgt voor de jaren 2004 en 2005 de uitvoering van het Tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven voor het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport.

Eind 2004 heeft het kabinet besloten de tegemoetkomingsregeling in wetgeving vast te leggen. Door versoering van de vergoedingen op grond van het ziekenfondspakket staan bepaalde belastingplichtigen, waaronder chronisch zieken en gehandicapten, met ingang van 2004 voor hogere kosten, terwijl zij bij een laag inkomen hun buitengewone uitgavenaftrek voor de Inkomstenbelasting niet (geheel) kunnen verzilveren. De regeling houdt in dat gerechtigden een tegemoetkoming krijgen die gebaseerd is op het tekort dat ontstaat bij de vaststelling van het inkomen over het voorafgaande jaar en de buitengewone uitgaven in dat jaar.

Mede door de gevoerde campagne 'Aangifte loont' is een groter deel van de doelgroep bereikt. In 2005 is aan ruim 229.000 personen een tegemoetkoming uitbetaald op basis van de aangiftes inkomstenbelasting 2003 en aan 120.000 personen op basis van de aangifte inkomstenbelasting 2004. De Belastingdienst heeft in 2005 ruim 400.000 vereenvoudigde en deels vooringevulde aangiftes inkomstenbelasting verzonden aan ouderen, Wajong-gerechtigden en anderen met een laag inkomen.

Communicatie

"Leuker kunnen we 't niet maken. Wel makkelijker." Met deze themaregel wil de Belastingdienst in massamediale campagnes herkenbaar blijven als afzender. De campagne-uitingen zijn in de loop van 2005 wel veranderd. Zo maakte in augustus "het Gemakslab" zijn entree, de fictieve denktank die de komende jaren het gezicht van de Belastingdienst gaat bepalen. De projecten Samenwerking UWV en Belastingdienst (SUB) en Toeslagen hebben ook op communicatief gebied veel aandacht gevraagd. Zo zijn de werkgevers, belastingadviseurs en administratiebedrijven via nieuwsbrieven, informatiepakketten en de website geïnformeerd over de wijzigingen als gevolg van SUB.

De communicatie over Toeslagen verliep grotendeels via de massamedia. De Belastingdienst heeft in 2005 ook voor het eerst dag-tv ingezet. Deze was vooral gericht op ouderen en uitkeringsgerechtigden, die overdag relatief veel televisie kijken. De kijkcijfers van deze filmpjes waren heel goed. Uit Nipo-onderzoek blijkt dat de massamediale campagne nagenoeg elke Nederlander heeft bereikt.

Met de komst van Toeslagen kreeg de Belastingdienst er een nieuwe doelgroep bij. Dat vraagt om een andere benadering. De scène met het gezin dat uit angst voor de Belastingdienst achter de bank wegduikt, leverde een nominatie op voor de Gouden Loeki.

In 2006 zijn via massamediale campagnes ook andere thema's of onderwerpen aan de orde gesteld, zoals de vooringevulde Voorlopige Teruggave en de fiscale veranderingen rond de 'auto-van-de-zaak'. De Douane startte in december met een bijzondere publiekscampagne op Schiphol.

2.3 Kengetallen

Kengetallen over de ervaren dienstverlening

De door de burger ervaren dienstverlening wordt jaarlijks gemeten in de Fiscale Monitor, waarbij een representatieve steekproef van belastingplichtigen wordt geënquêteerd. In tabel 4 zijn de gerealiseerde waarden voor de verschillende onderwerpen op een rij gezet.

Tabel 4: Ervaren dienstverlening (% positieve antwoorden)

	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
Ervaren duidelijkheid correspondentie	83	81	84	82
Ervaren snelheid afhandeling	72	71	72	63
Ervaren bereikbaarheid	64	60	65	43
Nakomen van afspraken	87	86	87	83

Opvallend zijn de scores op de onderdelen 'ervaren snelheid afhandeling' en 'ervaren bereikbaarheid', vooral bij het laatste kengetal bleef de realisatie ver achter bij de planning. De achterblijvende score 'ervaren snelheid afhandeling' wordt veroorzaakt doordat het in het afgelopen jaar langer is gaan duren voordat een definitieve aanslag werd opgelegd. De score van 'ervaren bereikbaarheid' is duidelijk beïnvloed door de slechte telefonische bereikbaarheid van de Belastingdienst in het begin van 2005. De scores op de onderdelen 'ervaren duidelijkheid correspondentie' en 'nakomen van afspraken' zijn ondanks een licht achterblijven ten opzichte van de doelstelling overwegend positief te noemen.

In juni 2005 hebben 120 burgers deelgenomen aan een Belastingdienst ideeëndag. Doel van de dag was om van burgers te horen hoe de Belastingdienst het nog makkelijker kan maken. Dit heeft gezorgd voor een grote hoeveelheid ideeën, zoals beter en consistentere communiceren, minder dingen vragen aan belastingplichtigen die al bekend zijn en het aanpakken van ingewikkelde regelgeving. Veel ideeën kunnen worden gerealiseerd met de invoering van een vooringevulde aangifte voor Particulieren. Maar ook de andere ideeën zullen verder worden uitgewerkt.

Kengetallen over de gemeten dienstverlening

Tabel 5: Gemeten dienstverlening (%)

	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
Tijdigheid afdoen aangiften	88	86	91	71
Tijdigheid afdoen bezwaar	88	90	91	88
Afgehandelde telefoongesprekken	60	67	70	80

Het percentage tijdig afgehandelde aangiften is in 2005 gedaald ten opzichte van de voorafgaande jaren. In 2004 zijn er door een vertraging van het in gebruik nemen van het aanslagbelastingstelsel minder definitieve aanslagen inkomensheffing opgelegd dan gepland. Het afdoen van de 'oude' voorraden in 2005 leidde tot een overschrijding van de termijnen. Daarnaast is een groot aantal aangiften Vennootschapsbelasting door technische problemen met de invoering van de elektronische aangifte 'in het systeem blijven hangen'. De aangiften zijn hierdoor niet tijdig door de medewerkers van de Belastingdienst ontvangen, wat weer geleid heeft tot niet tijdige afdoening.

De telefonische bereikbaarheid is ten opzichte van 2004 aanmerkelijk toegenomen. In kwantitatief opzicht gaat het goed met de BelastingTelefoon. We hebben beloofd éérst de bereikbaarheid weer op orde te krijgen. Dat is gelukt. En nu zijn we bezig met de kwaliteit. Bijna 3.000 mensen zijn in opleiding geweest. Maar dat betekent nog niet dat alles goed is. De dialogondersteuning moet nog beter, de VRS (voice response system) kan beter en de routing ook. De kwaliteit moet ook echt omhoog, maar we hebben aangegeven dat dat de tweede fase is. En daar zitten we nu midden in.

Voor wat betreft het binnen 48 uur nakomen van de terugbelafpraak door de regio's (de zogenaamde "frontoffice-backoffice" berichten), in verband met vragen van belastingplichtigen die niet direct telefonisch beantwoord kunnen worden, is de realisatie uitgekomen op 84%. De norm bedraagt echter minimaal 95%. In 2006 zal ook dit proces verder geoptimaliseerd worden.

Het kengetal 'afgehandelde telefoongesprekken' is samengesteld uit de telefonische bereikbaarheid van de BelastingTelefoon en de kantoren in de regio's. In tabel 6 wordt een overzicht gegeven van het aantal telefonische gesprekken en de bereikbaarheid van de kantoren en de BelastingTelefoon. Het totaal aantal gesprekken (11,3 miljoen) is ten opzichte van 2004 (8,2 miljoen) toegenomen. De bereikbaarheid is gestegen van 67% in 2004 naar 80% in 2005.

Tabel 6: Aantal gesprekken en bereikbaarheid (in %) in 2004 en 2005

	Aantal gesprekken in 2004	Aantal gesprekken in 2005	Bereikbaarheid in 2004 (in %)	Bereikbaarheid in 2005 (in %)
Kantoren (klantendiensten)	3.995.000	1.105.000	65	72
BelastingTelefoon	4.230.000	10.220.000	69	81
Totaal	8.225.000	11.325.000	67	80

Het aantal brieven aan de Nationale ombudsman is gestegen ten opzichte van 2004. Het aantal uitgebrachte rapporten door de Nationale ombudsman over de Belastingdienst is afgenomen. Dit betekent dat in een groot aantal gevallen de klacht van de burger in onderling overleg met de Belastingdienst snel en naar tevredenheid is opgelost. In 28 gevallen bleek het nodig om een nader onderzoek in te stellen, resulterend in een rapport.

Tabel 7: Brieven en klachten (in aantallen)

	2003	2004	2005
Brieven aan de Koningin	39	36	58
Commissie voor verzoekschriften	179	150	198
Nationale ombudsman	881	1.044	1.333
Waarvan uitgebrachte rapporten	34	33	28
Ontvangen klachten	2.302	2.974	5.695

Het aantal klachten is ten opzichte van 2004 toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door een aantal ontwikkelingen zoals de slechte telefonische bereikbaarheid begin 2005, het verstrekken van onjuiste of tegenstrijdige informatie door de BelastingTelefoon en het niet tijdig terugbellen door het backoffice omdat deze nog niet was ingericht voor de massale stroom. Problemen met de automatisering leidden tot procentueel geringe misslagen maar in absolute termen toch nog tot grote aantallen. De klachten hadden betrekking op: de voorlopige teruggaaf, het niet tijdig opleggen van de voorlopige aanslag en de onterecht verzonden aanmaning voor het indienen van de aangifte. Daarnaast hebben de komst van Toeslagen, de verplichte elektronische aangifte voor ondernemers en de wijziging van het gebruik van het grijs kenteken door particulieren voor meer klachten gezorgd.

Toezicht en Opsporing

3.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling luidt:

DOOR TOEZICHT EN OPSPORING BEVORDERT DE BELASTINGDIENST DAT DE BELASTINGPLICHTIGEN HUN VERPLICHTINGEN NAKOMEN

De Belastingdienst ziet toe op de handhaving van de belastingwetgeving. Door middel van toezicht en opsporing wordt het niet nakomen van deze verplichtingen gecorrigeerd. Van toezicht en opsporing gaat bovendien een preventieve werking uit; de belastingplichtige zal met het oog op een eventuele controle zijn aangifte zorgvuldiger invullen. Door middel van risicoselectie vooraf wordt bepaald waar de kans op niet-naleving door de belastingplichtige het grootst is. Daarnaast zorgt de Belastingdienst er voor dat belastingplichtigen de verschuldigde bedragen ook daadwerkelijk en tijdig betalen, zo nodig met gebruikmaking van dwangmaatregelen bij de invordering. Het sluitstuk van het toezicht vormt de opsporing en de strafrechtelijke vervolging. Binnen de Belastingdienst vervult de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst-Economische Controledienst (FIOD-ECD) de opsporingsfunctie op het terrein van de fiscale en niet-fiscale fraude.

In de brief van de Staatssecretaris van Financiën van 3 juni 2004¹ naar aanleiding van de vrijplaatsendiscussie is uitgebreid ingegaan op het rechtshandhavingbeleid. De Belastingdienst richt zich meer op zichtbaar toezicht en op een scherpere handhaving. Daarnaast wil de Belastingdienst de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven meer inhoud geven en meer op basis van vertrouwen toezicht houden (horizontaal toezicht).

Voor 2005 (en volgende jaren) zijn de volgende activiteiten en beleidsintenties geformuleerd:

1. Het bevorderen van effectief toezicht. Dit moet resulteren in verschuiving van de aandacht voor de aangiftebehandeling en het administratieve toezicht naar het toezicht bij de belastingplichtigen ter plaatse. Verder komt dit tot uiting in een meer gerichte opsporing van belastingplichtigen die zich proberen te onttrekken aan het zicht van de Belastingdienst.
2. Horizontaal toezicht: meer eigen verantwoordelijkheid bij burgers en bedrijven leggen door vormen van certificering, handavingsconvenanten en afspraken over te hanteren normen.
3. De invordering verbeteren: het sneller, vollediger en doelmatiger innen van belastinggelden. Concreet betekent dit het samenstellen van een risicogericht klantbeeld, het ontwikkelen van meer mogelijkheden om door middel van een doorlopende incassomachtiging te betalen, het inbouwen van een betalingsherinnering voor de aanmaning en het betekenen van dwangbevelen per post.

1) Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 643, nrs. 1 en 2

3.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

Toezicht

De belastingdienstregio's zijn aan de slag gegaan met de herinrichting van de administratieve processen om door efficiencyverbeteringen capaciteit vrij te maken voor toezicht ter plaatse. Per regio zijn toezichtsplannen opgesteld. De beweging naar buiten (meer uren besteden aan controles ter plaatse) is ingezet. In 2005 heeft dit nog onvoldoende resultaten opgeleverd. Het aantal geplande boekenonderzoeken is niet gehaald.

Op het gebied van bestrijding van vrijplaatsen zijn goede stappen gezet. De verschillende belastingdienstregio's hebben tal van lokale initiatieven ontplooid, zoals acties bij coffeeshops, woonwagens en prostitutie en op landelijk niveau bij illegale casino's.

Verder hebben de belastingdienstregio's deelgenomen aan acties in het kader van het landelijke programma Zichtbaar Toezicht. In 2005 waren de speerpunten van het programma: (rommel)markten, belwinkels, BPM (grijs kenteken), rode gasolie, afval en schroot.

De Belastingdienst werkt met Arbeidsinspectie, UWV en gemeenten samen in interventieteams om zaken als zwart werken, illegaliteit en uitkeringsfraude aan te pakken. In financieel opzicht boeken de interventieteams goede resultaten.

Het interventieteam Utrecht heeft in de Amsterdamestraatweg en omgeving winkels en woningen bezocht. Daarbij werden verschillende onregelmatigheden geconstateerd. Financieel leverde de actie € 9 miljoen op, waarvan € 6 miljoen aan belastingaanslagen.

De Belastingdienst wil met de gemeenten, waar zich naar zijn oordeel een zogenoemd handhavingstekort voordoet, een convenant afsluiten over de aanpak van vrijplaatsen, waaraan ook de politie en het Openbaar Ministerie zich binden. In 2005 hebben de verschillende regio's hierover veelvuldig overleg gevoerd. De respons is goed. In 2005 zijn met 180 gemeenten, afzonderlijk dan wel in regionaal verband, convenanten afgesloten. Met een groot aantal gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden zijn convenanten in voorbereiding.

Horizontaal toezicht

In 2005 is een pilot gehouden waarbij twintig grote ondernemingen zijn benaderd om afspraken te maken over de wijze waarop toezicht zal plaatsvinden op de nakoming van de verschillende belastingsoorten, inclusief de douaneverplichtingen. Deze aanpak richt zich in eerste instantie op de groep van zeer grote ondernemingen, omdat deze te maken hebben met strengere eisen op het terrein van de financiële jaarverslaggeving. Eind 2005 waren met zes van de bedrijven convenanten gesloten. Met de overige bedrijven zal dit naar verwachting begin 2006 gebeuren.

De Douane heeft in 2005 het project certificering gestart, met als doel om bedrijven te certificeren op het gebied van fiscaliteit en veiligheid. Het project loopt vooruit op de verwachte wijzigingen in het Communautair Douanewetboek, die voorzien in een Europese certificering van bedrijven. In 2006 zullen de eerste bedrijven worden gecertificeerd.

Invordering

De versterkte aandacht voor het invorderingsproces heeft er in 2005 toe bijgedragen dat de betalingsachterstand is teruggelopen. De betalingsachterstand van de belangrijkste middelen daalde in 2005 met € 300 miljoen naar een totaal van € 3,8 miljard. In 2005 heeft het accent gelegen op opschoning van de voorraad. De incassoactiviteiten zijn per belastingdienstregio in gespecialiseerde units ondergebracht. Deze Regionale Incassocentra (RIC's) zijn in 2005 van start gegaan.

De kostenloze betalingsherinnering en de betekening van dwangbevelen per post zijn intussen ingevoerd. Het samenstellen van een risicogericht klantbeeld en het ontwikkelen van meer mogelijkheden om door middel van een doorlopende incassomachtiging te betalen zijn beide nog volop in ontwikkeling. Gewerkt wordt aan een grondige herinrichting van het invorderingsproces. Voor de aanschaf van een nieuw geautomatiseerd systeem worden standaardpakketten beoordeeld. Als blijkt dat een standaardpakket niet de gewenste functionaliteit heeft zal de Belastingdienst het in eigen beheer ontwikkelen.

Toeslagen

In 2005 is de Belastingdienst begonnen met de uitvoering van de Wet Kinderopvang. In 2005 zijn ook de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de huurtoeslag en zorgtoeslag. Eind 2005 vonden voor huur- en zorgtoeslag de eerste uitvoeringsactiviteiten plaats.

Aan het toezicht bij de kinderopvangtoeslag is intensief aandacht besteed om in het eerste uitvoeringsjaar goed zicht te krijgen op de risico's. Daarbij is vastgesteld dat sprake is van correctiepotentieel. De inzichten die daarmee zijn opgedaan zullen ingezet worden om het toezicht in 2006 trefzeker uit te kunnen voeren.

Voor de huur- en zorgtoeslag is een plan van aanpak voor het toezicht in 2006 gemaakt. Het plan geeft aan dat in 2006 sprake zal zijn van een groeitraject. Het inzicht in de aard en omvang van de risico's zal moeten groeien. Ook de omvang van de beschikbare contra-informatie en de kwaliteit ervan zullen groeien.

De aanvragen voor de huur- en zorgtoeslag zijn waar dat kon voorgevuld aan de potentiële rechthebbenden toegestuurd. Daarmee zijn risico's ten aanzien van inkomensschattingen en huishoudsamenstelling in het vroegst mogelijke stadium al zoveel mogelijk beperkt.

3.3 Kengetallen

Tabel 8: Kengetallen toezicht in %

	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
Ervaren kans op ontdekking	69	66	83	66,5
Correcties IB (incl. navorderingsaanslagen)	7,3	8,1	7,5	6,4
Correcties Vpb (incl. navorderingsaanslagen)	6,7	6,6	7,5	14,4
Nihilscores veldtoetsingen	26	25,6	20	25,8
Correcties fysieke controles Douane	10,0	10,1	9,5	9,5
Correcties Douane in mobiel toezicht en ambulante controles	7,2	8,3	8,2	9,1
Correcties administratieve controles Douane	25,9	27,6	29	31,5

Ervaren kans op ontdekking

In hoeverre de belastingplichtigen aan hun verplichtingen voldoen is mede afhankelijk van de mate waarin zij zelf beleven dat het toezichtproces van de Belastingdienst effectief is. In het kader van de jaarlijkse Fiscale Monitor wordt gemeten wat de door belastingplichtigen ervaren kans is, dat de Belastingdienst ontdekt dat de belastingplichtige in een aangifte onjuiste informatie opgeeft. Deze kans wordt gemeten bij particulieren en ondernemers. De indicator is een gemiddelde van deze groepen.

De streefwaarde voor 2005 van 83% is niet gehaald. De ervaren pakkans ligt ongeveer op hetzelfde niveau als vorig jaar (66%). De Belastingdienst wil de ervaren pakkans verhogen door verscherping en grotere zichtbaarheid van

het toezicht. De Belastingdienst wil vooral door een krachtige aanpak van de fiscale vrijplaatsen laten zien dat niemand zich aan de naleving van de fiscale regelgeving kan onttrekken. In 2005 zijn al de nodige activiteiten ontwikkeld. Deze lijn wordt de komende jaren voortgezet. De verwachting is dat hierdoor de ervaren pakkans positief zal worden beïnvloed. Voor 2006 is de streefwaarde op 70% gezet.

In 2005 is bij controles bewust het instrument communicatie gebruikt in het kader van toezicht. Bij een onderzoek van de Douane bleek dat niet alle wijnproducenten bekend waren bij de Belastingdienst. Deze groep kreeg voorlichting over de accijnsregelgeving. Tevens werd de gehele branche geïnformeerd over haar rechten en plichten via de website van de Douane, vakbladen en publicaties van het productschap.

Correctiepercentage inkomstenbelasting (IB)

In 2005 zijn meer aangiften IB dan gebruikelijk afgehandeld. Het betrof ook voorraden uit vorige belastingjaren. Het correctiepercentage is lager uitgevallen dan gepland. Het correctiepercentage van 6,4 is inclusief de navorderingsaanslagen; exclusief deze navorderingsaanslagen komt het percentage op 5,7.

Correctiepercentage vennootschapsbelasting (Vpb)

Het correctiepercentage Vpb is met 14,4 enigszins vertekend. Exclusief de navorderingsaanslagen bedraagt het correctiepercentage namelijk 6. Als gevolg van kinderziekten met het nieuwe systeem van elektronische aangifte is een groot aantal nieuwe aangiften geruime tijd blijven 'hangen' in het systeem. Daardoor zijn er in 2005 aanzienlijk minder Vpb aanslagen opgelegd dan gepland. Doordat het aantal navorderingsaanslagen wel constant is gebleven, heeft dit het totale correctiepercentage positief beïnvloed.

Percentage nihilscores veldtoetsen

Een controle met nihilscore is een controle die geen resultaat oplevert. Een laag percentage nihilscores is een indicatie voor effectief toezicht. Het aandeel nihilscores in 2005 is met 25,8% ongeveer gelijk gebleven aan het percentage van 2004.

De Belastingdienst heeft bijstand verleend aan het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu bij twee acties waarbij een onderzoek werd gedaan naar mogelijke fraude met bewoningssituaties. Die acties vonden plaats in Utrecht (bij 195 woningen) en in Tilburg (bij 240 woningen). Er hebben 23 medewerkers van de Belastingdienst aan meegedaan. Het gaat in totaal om 2 fte aan capaciteit.

3.4 Kantoor- en veldtoetsen

De Belastingdienst houdt toezicht door middel van kantoor- en veldtoetsen. Een kantoortoets is een behandeling van een aangifte bij de Belastingdienst op kantoor. Een veldtoets is een controle die ter plaatse, dus buiten het kantoor, wordt uitgevoerd. Dit betreft veelal boekenonderzoeken naar de juistheid en volledigheid van de aangifte.

In tabel 9 staat een overzicht van de correcties inkomensheffing. Door invoeringsproblemen in 2004 met het nieuwe Aanslag Belastingstelsel was er een voorraad te behandelen aangiften IB ontstaan. Deze voorraad is in 2005 grotendeels weggewerkt. Dit verklaart de forse stijging van het aantal definitieve aanslagen in vergelijking met vorig jaar.

Tabel 9: Aantallen en correcties inkomensheffing (exclusief ambtshalve aanslagen en navorderingsaanslagen) x 1.000

	2003	2004	2005
Totaal aantal definitieve aanslagen	9.443	6.891	9.402
- waarvan ondernemers	1.649	977	2.083
- waarvan particulieren	7.794	5.914	7.319
Totaal aantal gecorrigeerde aanslagen	649	522	525

In tabel 10 wordt een overzicht gegeven van de correcties vennootschapsbelasting. Door de technische problemen met de verwerking van de elektronische aangifte werden aangiften niet vrijgegeven voor behandeling. Daardoor is in 2005 het aantal definitieve aanslagen gedaald ten opzichte van voorafgaande jaren.

Tabel 10: aantallen en correcties heffing vennootschapsbelasting (exclusief ambtshalve aanslagen en navorderingsaanslagen) x 1.000

	2003	2004	2005
Totaal aantal definitieve aanslagen	384	405	232
Totaal aantal gecorrigeerde aanslagen	21	20	16

In tabel 11 wordt een overzicht gegeven van het aantal uitgevoerde boekenonderzoeken. In één onderzoek kunnen meer belastingmiddelen worden onderzocht. Het aantal boekenonderzoeken loopt de laatste jaren terug. Dit heeft vooral te maken met de extra inzet op de kantoren op het vlak van dienstverlening en de uitstroom van ervaren FPU-ers, in combinatie met de externe vacaturestop.

Daarnaast is er menskracht verschoven van toezicht naar dienstverlening en administratieve processen. De redenen daarvoor zijn evident. Het telefoonaanbod is tussen 1999 en 2004 met 25% gestegen. Er is sprake van een voortdurende groei van administratief werk, zoals veel meer bezwaarschriften, het opvoeren van opgerichte bedrijven en het afvoeren bij bedrijfsbeëindigingen. Ook de nieuwe processen heffing/inning

Regio Haaglanden is in 2005 gestart met het project Barentszee II. Dit project richt zich op de malafide uitzendbureaus en probeert via onderzoeken ter plaatse deze uitzendbureaus, maar ook de tuinders die hiervan gebruik maken, fiscaal op de goede weg te krijgen.

werknemerspremies en toeslagen leiden tot meer administratief werk. Omdat we zowel administratieve processen als dienstverleningsprocessen nog niet adequaat met automatisering kunnen ondersteunen betekent dit extra werk op deze processen eveneens extra benodigde capaciteit. Met als gevolg dat er minder capaciteit beschikbaar is voor het toezicht- en invorderingsproces. Dit wordt zichtbaar in een teruggelopen gepercipieerde pakkans door belastingplichtigen. De Belastingdienst wil een eind maken aan deze ontwikkeling. Het horizontale toezicht en toezicht in het midden- en kleinbedrijf verdienen daarbij prioriteit. De uitwerking van deze plannen zal betrokken worden bij de begrotingsvoorbereiding 2007 en – uitvoering 2006.

Tabel 11: Aantallen boekenonderzoeken

	2003	2004	2005
Totaal aantal boekenonderzoeken	46.000	41.000	31.500
Inkomensheffing	20.700	16.400	12.159
Vennootschapsbelasting	5.980	5.740	4.205
Loonbelasting	15.640	14.350	10.814
Omzetbelasting	26.680	20.550	18.031

3.5 Internationale samenwerking

Steeds meer maakt de Belastingdienst voor zijn werk gebruik van buitenlandse gegevens. Zo zijn in 2005 Belgische en Franse loon- en pensioengegevens gebruikt. Op basis daarvan konden navorderingsaanslagen worden opgelegd aan belastingplichtigen die deze inkomsten ten onrechte niet of niet volledig hadden aangegeven. Het is de bedoeling deze activiteiten de komende jaren uit te breiden met inkomensgegevens uit andere landen.

Het project Buitenlands Vermogen heeft in anderhalf jaar tijd € 110 miljoen opgeleverd. De totaalopbrengst komt waarschijnlijk uit op honderden miljoenen euro's als alle dossiers zijn behandeld. Meer dan 3.500 belastingplichtigen zijn intussen tot inkeer gekomen om buitenlands vermogen alsnog op te geven.

In tabel 12 wordt een overzicht gegeven van de keren dat gegevens zijn uitgewisseld tussen de Nederlandse en buitenlandse belastingautoriteiten.

Tabel 12: Internationale uitwisseling van heffingsgegevens (in aantallen)

	2003	2004	2005
Door Nederland verstrekte inlichtingen aan het buitenland op verzoek	2.841	2.872	1.822
Door het buitenland verstrekte inlichtingen aan Nederland op verzoek	2.284	2.473	2.457

In tabel 13 staan de aantallen verzoeken in het kader van internationale wederzijdse bijstand.

Tabel 13: Internationale wederzijdse bijstand

	2003	2004	2005
Verzoeken wederzijdse bijstand van Nederland aan buitenland	145	162	148
Verzoeken wederzijdse bijstand van buitenland aan Nederland	893	798	958
Afgehandelde verzoeken internationale strafrechtshulp	222	226	225

Het niveau van de samenwerking tussen belastingdiensten van EU lidstaten en andere landen in de vorm van wederzijdse bijstand laat al jaren een min of meer stabiel beeld zien. Een aantal ontwikkelingen rechtvaardigt de verwachting dat deze aantallen de komende jaren zullen toenemen (toetreding nieuwe lidstaten, binnen EU uitbreiding van de werkingsfeer met directe belastingen).

De samenwerking tussen de douanediens ten van de EU lidstaten en andere landen blijft goed. Het aantal landen waarmee bijstandsovereenkomsten zijn gesloten (zowel door de EU als bilateraal) neemt gestaag toe.

3.6 Controles in de bouwsector

Naar aanleiding van de bevindingen van de Parlementaire enquêtecommissie Bouwfraude is de Belastingdienst in 2004 gestart met controles in de bouwsector. Deze controles zijn gericht op de bouwsector, en ook op bouwgerelateerde sectoren zoals projectontwikkelaars en installatiebedrijven. In 2005 zijn van de geplande 490 controles 300 onderzoeken afgerond. De Belastingdienst heeft de beschikking gekregen over informatie van de Nederlandse Mededinging Autoriteit over schaduwadministraties. De controles hebben geresulteerd in een extra belastingopbrengst van ongeveer € 65 miljoen. De controles resulteerden in 42 signalen van corruptie. Deze zijn gemeld aan het Openbaar Ministerie. In totaal zijn 32 onderzoeken naar corruptie geaccepteerd voor strafrechtelijke vervolging. Naast deze directe opbrengsten zijn er ook indirecte opbrengsten. Zo is er veel geïnvesteerd in het opbouwen van databestanden, nieuwe bestandsvergelijkingen en is er veel kennis opgedaan, vastgelegd en overgedragen over het instellen van controles op locatie. De activiteiten zullen in 2006 worden voortgezet.

3.7 Mediation

In vier belastingdienstregio's heeft meer dan een jaar een proef gedraaid met mediation (conflictbemiddeling). Het doel van de proef was bemiddeling in conflictsituaties waarbij het conflict vooral schuilt in de relationele sfeer, met als achterliggend doel de gang naar de rechter te voorkomen. 25 daartoe opgeleide (interne en externe) mediators hebben bij 75 geschillen bemiddeld. In ruim 80% van de gevallen met positief gevolg. Op basis van deze bevindingen is besloten mediation landelijk toe te voegen aan het instrumentarium van de Belastingdienst.

Er zijn door Regiokantoor Noord in 2005 diverse gesprekken gevoerd met de brancheorganisatie Bouwend Nederland om na te gaan welke risico's de fiscus loopt bij Duitse aannemers. Het aantal woningen dat door Duitse aannemers in regio Noord wordt gebouwd is de laatste tijd sterk toegenomen.

3.8 APA/ATR- en rullingpraktijk

De afkorting APA staat voor Advance Pricing Agreement en de afkorting ATR voor Advance Tax Ruling. Een APA is een afspraak vooraf over de vaststelling van een zakelijke beloning of een methode voor de vaststelling van een dergelijke beloning voor grensoverschrijdende transacties (goederen en dienstverlening) tussen geïntegreerde lichamen of tussen

onderdelen van eenzelfde lichaam. Een ATR is eveneens een afspraak vooraf, waarbij zekerheid wordt gegeven over de fiscale gevolgen van een voorgenomen transactie. In tabel 14 wordt een overzicht gegeven van de afgehandelde verzoeken, inclusief de afwikkeling van de oude rullingpraktijk, waarvoor een overgangsregeling geldt.

Tabel 14: Afgehandelde APA-ATR- en rullingverzoeken in 2005

	Totaal afgehandeld	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken/ buiten behandeling	Voorraad per 31 december 2005
APA	119	86	10	23	144
ATR	241	196	15	30	111
Overgangsregeling	14	11	1	2	3
Totaal	374	293	26	55	258

In 2005 hebben 107 zogenoemde pre-fillingmeetings plaatsgevonden, waarvan 69 hebben geleid tot een verzoek in 2005. Een pre-fillingmeeting is een bespreking met de belastingplichtige, voorafgaand aan een APA-verzoek. In die bespreking wordt vooraf duidelijk welke informatie nodig is en welke elementen van belang zijn voor het APA-verzoek.

Tabel 15: Doorlooptijden afgehandelde verzoeken (in aantal dagen)

	2003	2004	2005
Alle verzoeken (incl. oude rulings)	118	87	65
APA-verzoeken	113	91	66
ATR-verzoeken	87	59	40

3.9 Beleidsbesluiten

Het fiscaal uitvoeringsbeleid wordt vastgelegd in beleidsbesluiten. Deze bevatten de door, of namens, de staatssecretaris vastgestelde uitleg van het recht die voor alle belastingplichtigen in vergelijkbare omstandigheden geldt. Begin 2005 waren er ruim 3000 beleidsbesluiten. Gelet op deze aantallen en de slechte toegankelijkheid die dit met zich meebrengt, is de maatregel genomen het aantal beleidsbesluiten te halveren. Voor de grote middelen (LB, IB, OB, VPB) is de halveringsdoelstelling nog voor 2005 geformuleerd. Deze doelstelling is meer dan gehaald: van de 1700 beleidsbesluiten zijn er nog ruim 700 over. Veel onnodig gedetailleerde en verouderde besluiten zijn ingetrokken en besluiten die thematisch bij elkaar horen zijn samengevoegd. Daarnaast is ingezet op verbeterde toegankelijkheid door het digitaal ontsluiten van de beleidsbesluiten. In 2006 zal bij de overige middelen worden gesaneerd en is de digitale ontsluiting een feit.

3.10 Invordering

De kernresultaten van de Belastingdienst op het gebied van invordering staan weergegeven in tabel 16.

Tabel 16: Kernresultaten invordering

	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
In te vorderen (%)	4,2	3,7	3,5	3,1
Invorderingszaken ouder dan 1 jaar (%)	... ²	57,2	45,0	61,9
Oninbaar geleden (%)	0,7	1,2	0,7	1,3
Achterstand invordering in bedragen (x € miljoen)	4.738	4.284	4.013	3.760

2) Doelstelling is opgenomen met ingang van het jaar 2004.

De betalingsachterstand is in 2005 gedaald van 3,7% naar 3,1% van de belastingopbrengsten. In 2005 concentreerden de invorderingsactiviteiten zich op beperking van de instroom van nieuwe invorderingszaken, op de verwerking van relatief oude invorderingsposten, en op het opnieuw beoordelen van moeilijk invorderbare belastingvorderingen. Door het snel aanpakken van nieuwe invorderingsgevallen is het aandeel van posten ouder dan één jaar in het invorderingsbedrag opgelopen van 57,2% naar 61,9%. Verwacht wordt dat deze toename tijdelijk is, omdat ook in 2006 de oudere invorderingsposten extra aandacht zullen krijgen. Het opnieuw beoordelen van moeilijk invorderbare vorderingen heeft als neveneffect dat er vaker geconcludeerd moest worden dat er geen verhaalsmogelijkheden meer zijn. Dit leidt tot een stijging van de oninbaarlijdingen.

In tabel 17 worden de dwangmaatregelen weergegeven. Het aantal openbare verkopeningen vertoont een lichte stijging.

Tabel 17: Dwangmaatregelen

	2003	2004	2005
Aanmaningen (x 1.000)	3.090	2.788	2.003
Uitgevaardigde dwangbevelen (x 1.000)	1.641	1.572	1.396
Beslagopdrachten (x 1.000)	602	1.237	1.059
Openbare verkopeningen	3.143	3.773	3.914

3.11 Kengetallen

Fraudebestrijding is naar zijn aard vooraf niet tot in detail te plannen. Om die reden zijn de productiedoelen, zoals opgenomen in het met het Openbaar Ministerie (OM) gesloten handhavingsarrangement 2005, weergegeven in bandbreedtes per taakgebied. Zoals uit tabel 18 blijkt is de doelstelling van het aantal opsporingsonderzoeken in elke categorie (soms méér dan) gerealiseerd.

Tabel 18: Aantal opsporingsonderzoeken

	Resultaat	2004	Doelstelling 2005	Resultaat	2005
Fiscaal	380	55%	375-415	383	55%
Financieel-economisch	160	23%	130-165	183	26%
Goederen	150	22%	95-120	135	19%
- waarvan niet-fiscale douanetaken	83			76	
- waarvan overige goederen	67			59	
Totaal	690	100%	600-700	701	100%

In tabel 19 wordt de afhandeling van de fraudemeldingen weergegeven. Deze meldingen worden besproken in het zogenaamde Tripartiete Overleg (TPO) tussen de Belastingdienst, FIOD-ECD en het Openbaar Ministerie. In 2005 zijn 1.332 meldingen van fraude gezamenlijk beoordeeld op vervolgingswaardigheid. Van deze meldingen is besloten 832 in opsporing te nemen. De overige zaken worden bestuursrechtelijk afgehandeld.

Tabel 19: Afhandeling fraudemeldingen

	2003	2004	2005
Aangemelde zaken	1.254	1.569	1.332
Geaccepteerde zaken	757	1.048	832

In tabel 20 is de wijze van afdoening van de fiscale zaken door het Openbaar Ministerie vermeld. In 2005 heeft het OM 290 zaken afgedaan. Het betreft zaken die in 2005 en in de vorige jaren door de FIOD-ECD zijn aangeleverd.

Door vooraf overleg te plegen met het Openbaar Ministerie wordt beoogd het aantal sepotzaken zoveel mogelijk te beperken. Het percentage in 2005 (21%) is in lijn met voorafgaande jaren.

Tabel 20: Afhandeling processen-verbaal fiscaliteit

	2003	2004	2005
Afgedaan door Openbaar Ministerie	462	244	290
- waarvan vonnis rechter	61%	71%	73%
- waarvan transactie	13%	9%	6%
- waarvan sepot	26%	20%	21%

3.12 Resultaten Fraudenota 2002-2006

Faillissementsfraude

In 2005 zijn 64 onderzoeken op het gebied van faillissementsfraude afgerond. Ten opzichte van 2004 (44) is dit een substantiële toename. Evenals in voorgaande jaren is geïnvesteerd in het verhogen van de aangiftebereidheid van curatoren. Daarnaast heeft de Belastingdienst deelgenomen aan de begeleidingscommissie van het WODC-onderzoek naar faillissementsfraude. De Belastingdienst is parallel aan dit traject begonnen met het vervaardigen van een eigen criminaliteitsbeeld terzake van faillissementsfraude.

Corruptie in het bedrijfsleven

De FIOD-ECD heeft in 2005 op dit terrein 11 opsporingsonderzoeken afgerond. Bij deze zaken lag de nadruk op bouwfraude gerelateerde zaken. Inmiddels zijn de eerste veroordelingen uitgesproken in niet-ambtelijke corruptieonderzoeken die door de FIOD-ECD zijn uitgevoerd. Goede samenwerking met andere partners is daarbij van groot belang. Het afgelopen jaar is veel energie gestoken in de samenwerking en informatie-uitwisseling met andere diensten en instanties zoals Openbaar Ministerie, politie, de Nationale Recherche.

Zorgsector

In 2005 zijn door de FIOD-ECD slechts 9 strafrechtelijke onderzoeken afgerond. Er is nog steeds sprake van terughoudendheid bij zorgverzekeraars bij het melden van zaken. De zaken die onder handen zijn genomen kennen een lange doorlooptijd; bovendien zijn enkele zaken geseponeerd. Een en ander wordt vooral veroorzaakt door de complexiteit van de materie en de ruimte die de Wet Tarieven Gezondheidszorg laat voor interpretatieverschillen, waardoor strafrechtelijke vervolging niet altijd haalbaar is.

Digitalisering

De FIOD-ECD onderzoekt de mogelijkheden om in beslaggenomen digitale data beschikbaar te stellen op de computer van de opsporingsmedewerkers. Eveneens ter bevordering van de efficiency werkt de FIOD-ECD in samenwerking met de andere Bijzondere opsporingsdiensten aan de ontwikkeling van een digitaal proces-verbaal. In het kader van digitaal rechercheren is een zogenoemde digitale wasstraat ontwikkeld. Deze wasstraat heeft tot doel grote hoeveelheden in beslag genomen data snel te kunnen verwerken.

3.13 Overige resultaten opsporing in 2005

Belwinkels

Eind 2004 was een strafrechtelijk onderzoek gaande, waarbij was ontdekt dat een leverancier van afrekensoftware voor belwinkels een optie in het pakket had ingebouwd waarmee digitaal omzet kon worden afgeroomd. Uit nader onderzoek bleek dat die optie ook daadwerkelijk door belwinkels werd gebruikt. Dit was reden om in het voorjaar 2005 een landelijke actie uit te voeren bij alle klanten van deze softwareleverancier. Ook vond een actie plaats bij de

softwareleverancier. Verspreid over het gehele land werden 217 belwinkels bezocht door 115 controleteams. In 66 gevallen is daadwerkelijk vastgesteld dat omzet is afgeroomd.

Witwassen

In 2005 is een criminele organisatie opgerold die ervan wordt verdacht zich op grote schaal bezig te houden met witwassen, handel in verdovende middelen, oplichting, omkoping, belastingfraude en valsheid in geschrifte. De organisatie verkreeg in de loop der jaren tientallen panden met een geschatte waarde van enige miljoenen euro's. De Belastingdienst heeft voor 14 miljoen euro beslag gelegd op privé-eigendommen van de verdachten. Ook is beslag gelegd op ruim 100 panden die de verdachte rechtspersonen in eigendom hadden.

Toezicht

Naast de opsporingstaak heeft de FIOD-ECD ook een toezichtstaak. Zo houdt de dienst toezicht op de naleving van de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (MOT) en de Wet Identificatie bij Dienstverlening, de Wet Tarieven Gezondheidszorg en de Wet Voorkoming Misbruik Chemicaliën. In 2005 zijn 3.989 onderzoeken ingesteld, die in 47% van de gevallen tot correcties hebben geleid. In totaal zijn naar aanleiding van toezichtonderzoeken 626 processen-verbaal opgemaakt.

De Nationale Recherche heeft in Amsterdam een 62-jarige Nederlander aangehouden. Hij zou duizenden tonnen grondstoffen voor chemische wapens tussen 1984 en 1988 aan het voormalige bewind in Bagdad hebben geleverd. De FIOD-ECD raakte bij dit onderzoek betrokken nadat de Douane in die periode chemicaliën had aangetroffen.

Eind 2004 is besloten om vanaf begin 2005 extra aandacht te besteden aan het proces registratie en successie. De hoge voorraad nog te regelen aangiften moest worden teruggebracht. Eind 2005 was de voorraad afgenomen van 18.000 stuks, eind 2004, naar 11.000 stuks. Het doel is een normvoorraad van 10.000 aangiften. Centrale aansturing zal het administratieve proces blijvend verbeteren.

3.14 BTW-compensatiefonds

In 2003 is het BTW-compensatiefonds (BCF) in werking getreden. Ten aanzien van de rechtmatigheid van de verantwoorde uitgaven van het BTW-compensatiefonds geldt dat het grootste deel van het bedrag dat is gemoeid met de zogenaamde minimum-uitkering (circa 60%) als zeker kan worden aangemerkt. Uit oogpunt van eenvoud en efficiency is ervoor gekozen de Wet op het BCF in belangrijke mate aan te laten sluiten bij het systeem van heffing van omzetbelasting in de Algemene Wet Inzake Rijksbelastingen. Dit is destijds ook zo besproken door de Tweede Kamer. De voornaamste risico's liggen bij de aanloopproblematiek van het BCF (jaar 2003). De wettelijke controletermijn voor dit jaar loopt tot en met 2008. Daarnaast gaat het hier om overheidspartijen (gemeenten en provincies). De Belastingdienst richt zich dan ook vooral op de genoemde aanlooprisico's.

Door de Belastingdienst is over voorgaande jaren al een forse controle-inspanning geleverd met betrekking tot deze nieuwe regeling. Ook voor 2005 was een forse controle-inspanning, namelijk 65 onderzoeken, gepland. Over 2005 zijn 56 onderzoeken gerealiseerd. Voor 2006 heeft het aantal geplande onderzoeken en de aanpak van deze onderzoeken, in tegenstelling tot 2005 verankering gekregen in het prestatiecontract van de coördinerende belastingdienstregio. Hiermee is een betere basis gelegd voor een goede voortgangsbewaking. Tot slot zal in 2006 de bestuurlijke informatievoorziening nog worden verbeterd.

3.15 Onderzoeken Algemene Rekenkamer

Rechtmatigheidsonderzoek

In haar rapport bij het jaarverslag 2004 van het Ministerie van Financiën (IXB) heeft de Algemene Rekenkamer geconstateerd dat de administratieve organisatie rond de teruggave van dividendbelasting aan buitenlandse belas-

tingplichtigen ontoereikend is. De Belastingdienst heeft in 2005 maatregelen genomen om de beheersing van dit proces te verbeteren.

Een tweede onvolkomenheid die door de Algemene Rekenkamer werd geconstateerd betrof de toegang tot vertrouwelijke gegevens. De Belastingdienst heeft organisatorische en bestuurlijke maatregelen ter optimalisering van de informatiehuishouding getroffen.

Een derde constatering betrof de uitvoering van het BTW-compensatiefonds. De Algemene Rekenkamer is van mening dat sprake is van ontoereikend beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. De minister van Financiën heeft naar aanleiding van deze kritiek toezeggingen gedaan voor zowel het algemene controlebeleid als het specifieke controlebeleid voor 2005. In 2005 is door de Belastingdienst een representatief aantal gemeenten en provincies gecontroleerd. Dit zal de komende jaren worden gecontinueerd.

Premie-inning werknemersverzekeringen

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de Algemene Rekenkamer onderzoek gedaan naar de overheveling van de heffing en inning van de premies werknemersverzekeringen van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) naar de Belastingdienst per 1 januari 2006. Onderzocht is welke verschillen er bestaan tussen de werkwijze van het UWV en de Belastingdienst en in hoeverre deze verschillen gevolgen hebben voor de premieopbrengsten vanaf 2006. De belangrijkste conclusie is dat de overheveling in opzet geen grote risico's met zich meebrengt voor de premieopbrengsten.

3.16 Eigen evaluatieonderzoek

In 2005 zijn de volgende audits uitgevoerd:

Wettelijke taak invordering

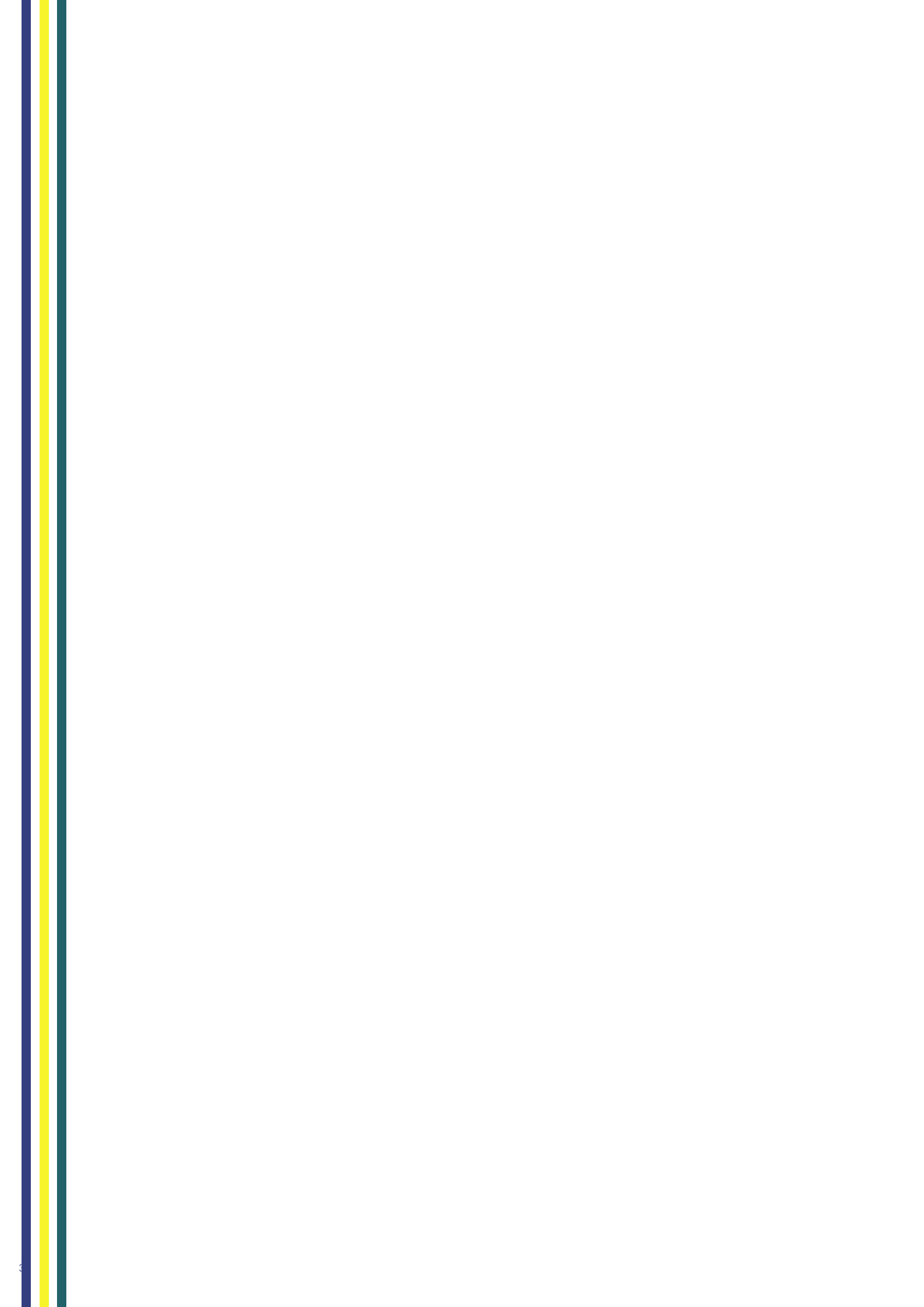
Met deze audit wordt beoogd inzicht te verkrijgen in de sturing, beheersing en kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke taken. Het proces wettelijke taken heeft betrekking op de beroepsmogelijkheden bij de invordering (beslaglegging, verrekening/cessie, uitstel van betaling/betalingsregeling en kwijtschelding/sanering). Ook de verzoekschriften aan de Vaste Kamercommissie voor verzoekschriften en de klachten bij de Nationale ombudsman met betrekking tot invordering zijn onderdeel van dit proces. De hoofdconclusie van het onderzoek is dat op een praktische en effectieve wijze uitvoering wordt gegeven aan het proces wettelijke taken, dat de kwaliteit van het proces is gewaarborgd, maar dat de beheersing van het proces nog enige aandacht behoeft.

Premieheffing volksverzekeringen

In deze audit is de beheersing van het proces premieheffing volksverzekeringen onderzocht. Geconcludeerd wordt dat de behandeling van de premieheffing binnen de loonheffingcontrole te weinig aandacht krijgt. Ook laat de kwaliteit van de uitvoering van de controle op de premieheffing en de dossiervorming te wensen over. De doelgroep waar de risico's zich kunnen voordoen (in het bijzonder buitenlandse arbeidskrachten) is relatief beperkt van omvang. Geadviseerd wordt het proces loonheffing zodanig in te richten dat relevante bestuurlijke informatie over de premieheffing kan worden gegenereerd. Tevens is geadviseerd om intern het belang van een juiste bepaling van de verzekerings- of premieplicht onder de aandacht te brengen, ook vanwege het toenemende belang daarvan door de inning en heffing van de werknemersverzekeringen door de Belastingdienst.

Voorlopige Teruggaven

Aanleiding voor het onderzoek waren recente gevallen waarin misbruik is geconstateerd met betrekking tot Voorlopige Teruggaven Inkomstenbelasting (VT/IB). Doel van het onderzoek was aanbevelingen te doen voor een betere beheersing van de risico's van fraude met teruggaven. Conclusie was dat alleen het risico van fraude met VT verzoeken met een fictief sof-nummer kon worden afgedekt. Een aantal identiteitsrisico's en fiscaalinhoudelijke risico's werden niet of niet volledig afgedekt.

Bescherming van de samenleving

4.1 Wat wil de Belastingdienst in 2005 bereiken?

De operationele doelstelling op dit gebied luidt:

EEN BIJDRAGE LEVEREN AAN DE BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING TEGEN ONGEWENSTE GOEDEREN

Naast fiscaal toezicht voert de Belastingdienst op een aantal niet-fiscale terreinen toezichts- en opsporingstaken uit. Deze taken hebben tot doel de samenleving te beschermen tegen ongewenste goederen. Zo controleert de Douane de goederenstromen die het land binnenkomen, worden doorgevoerd en/of het land verlaten op niet-fiscale aspecten, namelijk op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu (VGEM). De FIOD-ECD heeft een opsporingstaak op onder andere de terreinen van het intellectueel eigendom, de financiële integriteit en de goederenfraude.

Voor 2005 (en de volgende jaren) zijn de volgende activiteiten en beleidsintenties geformuleerd:

1. Het bevorderen van de veiligheid van de samenleving door controle en toezicht op het grensoverschrijdend goederenverkeer.
2. Het bevorderen van de veiligheid op mondiaal en nationaal niveau. Dit wordt gerealiseerd door een nauwere samenwerking tussen de douanediensten binnen de Europese Unie en andere landen en door een nauwe samenwerking op veiligheidsgebied met andere Nederlandse handhavingsorganisaties.

4.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

1. Er zijn meer controles aan de buitengrens uitgevoerd.
2. Met andere handhavingspartners, zoals de ministeries Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu, Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, en de Algemene Inspectie Dienst, zijn handhavingsplannen, met daarin de gewenste controleaanpak en -intensiteit, ontwikkeld.
3. De samenwerking met andere diensten in Nederland is sterk verbeterd, en die met de Douanediensten van de andere lidstaten blijft op een goed niveau.
4. In april 2005 is het project Nucleaire Detectiepoorten (NDP) Douane officieel van start gegaan. In 2006 zal op de Maasvlakte de eerste serie nucleaire detectiepoorten worden geplaatst.

4.3 Kengetallen

Voor de realisatie van de bijdragen aan de bescherming van de samenleving is een aantal doelstellingen geformuleerd. De realisatie van deze doelstellingen worden in tabel 21 weergegeven.

Op Schiphol worden 377 valse, blanco paspoorten aangetroffen tijdens de controle van een vlucht. De vervalste paspoorten lagen gewikkeld in spijkerbroeken in de bagage van een passagier.

Tabel 21: kengetallen bescherming van de samenleving

Aantallen	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Planning 2005	Realisatie 2005
Ladingscancontroles Douane	74.067	75.306	67.000	81.600
Correcties bij passagierscontroles Douane	23.175	19.884	22.250	24.610
Processen Verbaals/bevindingen Douane niet-fiscaal	6.527	14.475	8.050	23.510
Aantal uren mobiel toezicht, ambulante controles, toezicht buitengrens en passagierscontroles Douane	866.000	1.188.000	1.025.000	1.388.000

De planning is ruimschoots gehaald. Bij deze planning was nog geen rekening gehouden met de inzet van de 100%-controles op Schiphol, en met de vogelgriep.

Verdovende middelen, wapens en tabak

Tabel 22: In beslag genomen verdovende middelen (in kg) en wapens (in aantallen)

	2003	2004	2005
Cocaïne	13.895	15.080	11.343
XTC	278	216	339
Heroïne	89	332	98
Marihuana	6.141	6.190	1.056
Hasjiesj	7.249	10.205	8.646
Aantallen wapens (inclusief imitatie)	17.384	10.010	15.778

Over de hele linie is bij de verdovende middelen een dalende lijn zichtbaar. Het aantal passagiers met drugs is sterk afgenomen sinds de introductie van de 100%-controles. Het merendeel van de vangsten komt voort uit onderschepte zendingen en niet meer via passagiers. Bij 364 acties zijn ruim 107 miljoen sigaretten in beslag genomen en meer dan 50.000 kg tabak.

In Rotterdam is bij een controle in november 2005, in twee grote haspels in totaal 4.600 kg cocaïne aangetroffen. In totaal zijn er in verband met deze zaak 13 mensen aangehouden.

In 2005 is voor de eerste keer in Nederland een complete sigaretten productie- en verpakkinglijn ontmanteld. Het aantal vangsten is ten opzichte van 2004 met 11% omhoog gegaan.

4.4 Processen Douane

Tabel 23: Resultaten van de belangrijkste werkstromen Douane (x 1.000)

	2003	2004	2005
Proces aangiftebehandeling			
Administratief afgedaan artikel/aangifte	10.657	11.044	11.349
Fysiek gecontroleerd artikel/aangifte	253	214	206
Anders dan fysiek gecontroleerd artikel/aangifte (documentcontrole)	1.532	1.117	920
Gezuiverd (vervoers)document (bijzondere zuivering)	92	93	93
Proces intensief toezicht			
Boekenonderzoek / administratieve controle	5	5	5
Ambulant en MTG	181	118	137
Fysieke controle in- en uitslagen opslaginstututen	41	29	35
Binnengebrachte- en uitgegane lading met lucht- of zeevaartuig	219	271	266
Controlerapport fysiek gecontroleerde bagage van Reizigers/Bemanningsleden	365	551	696

Bij administratief afgedaan in 2003 en 2004, bij anders dan fysiek gecontroleerd in 2003 en bij binnengebrachte- en uitgegane lading in 2003 zijn de cijfers aangepast in verband met aangepaste werkwijze vanaf 2005.

Proces aangiftebehandeling

Het aantal fysieke controles is verminderd. Aangiften worden administratief afgehandeld tenzij uit risicoanalyse blijkt dat er een fysieke of een documentcontrole moet plaatsvinden. Hierover wordt overleg gevoerd met de handhavingpartners.

Het aantal controles is toegenomen. Hierdoor wordt ook op andere momenten bij in- of uitvoer gecontroleerd. Vanaf het moment van binnenkomst van de aangifte tot en met de afhandeling daarvan worden diverse controlevormen toegepast. De onvoorspelbaarheid van het moment van controle is toegenomen.

Tijdens een fysieke controle zijn circa 80 containers met merkvervalste kleding aangetroffen. Het betrof vooral sportkleding en sportschoenen van bekende merken. De kleding werd overgeladen in Rotterdam voor verder transport naar het buitenland.

Proces intensief toezicht

Het toezicht is in kwantitatief opzicht toegenomen. De controles ambulant/MTG zijn met ruim 16% gestegen en die van de opslaginstellingen met 20%.

Door de Europese Unie voorgeschreven controles

De Belastingdienst voert op basis van verordeningen van de EU controles bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie uit. Het betreft hier verordeningen die zeer gedetailleerd aangeven op welke wijze de Douane dient te controleren; voor ieder aangiftepunt afzonderlijk moet per productcategorie de norm gehaald worden. Dossiers die niet aan de formele vereisten voldoen worden afgekeurd. Een herstel van vormfouten is gezien de aard van de verordening dan niet meer mogelijk. De controleregeling is daarmee rigide en sluit ook niet aan bij de risico-georiënteerde benadering van de Douane.

Tabel 24: Restitutie- en substitutiecontroles

	2004	%	2005	%	EU norm
Uitvoer van goederen met restitutie (excl. Industriële landbouwgoederen)	3.226	6,2%	3.444	6,3%	5%
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (zonder risicoanalyse)	2.974	5,8%	2.769	5,5%	5%
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (met risicoanalyse)	28	1,6%	10	0,4%	0,5%
Substitutiecontroles	1.572		2.036		*

*) Één controle per dag per kantoor van uitvoer op de dagen dat er aanbod is.

De gemiddelde norm van 5% bij restitutie is in 2005 op productniveau wel gerealiseerd. Maar wanneer strikt gekeken wordt naar de voorwaarden van de EU dan is voor een enkel aangiftepunt en productgroep de norm in 2005 niet volledig gerealiseerd. Er is in 2005 wel voldaan aan de Europese norm voor substitutiecontrole.

In twee bezoeken heeft de Europese Rekenkamer de doeltreffendheid van de fysieke controles bij restitutiegoederen onderzocht. Zowel de controles bij uitvoer als de substitutiecontroles (daadwerkelijke uitgang via haven of luchthaven) is onderzocht. Momenteel ligt in verband met het eerste onderzoek een claim voor van de Europese Commissie ten bedrage van circa € 28 mln. vanwege tekortkomingen in 2001 en eerder in het toezicht op de nakoming van voornoemde regeling. Over de periode tot en met 2003 zijn er, in termen van de regelingen, eveneens onvoldoende substitutiecontroles en fysieke controles uitgevoerd. Het ligt in de lijn der verwachting dat er nog een aanvullende claim zal worden ingediend. Er zal een bemiddelingsprocedure worden gestart bij de Europese Commissie en daarna

staat, eventueel, de gang naar het Hof van Justitie te Luxemburg nog open. Tot de uitkomst van de bemiddelingsprocedure hoeft de boete niet betaald te worden.

Naar aanleiding van de constatering dat er onvoldoende is gecontroleerd over voorgaande jaren heeft de Douane in 2004 het controleprogramma aangescherpt.

4.5 Bijzondere ontwikkelingen Douane in 2005

100%-controles

Ter uitvoering van het drugsbeleid van de minister van Justitie verricht de Douane op Schiphol zeer intensieve controles op vluchten vanuit de Nederlandse Antillen, Aruba, Suriname en Venezuela. Daarvoor werkt de Douane samen met het Openbaar Ministerie, het Ministerie van Justitie, de Koninklijke Marechaussee (KMar) en met de luchthavenexploitant en de luchtvaartmaatschappijen.

De Douane heeft de controledoelstelling gerealiseerd; er zijn meer dan 1.800 vluchten gecontroleerd en meer dan 500.000 passagiers. Daarbij zijn iets meer dan 2.100 koeriers aangetroffen waarvan bijna 1.600 slikkers.

Naar aanleiding van een rapport van de Nationale ombudsman eind 2005, is het beleid en de uitvoering met betrekking tot de lijfsvisitaties begin 2006 aangepast.

Gemeenschappelijke Grens Controle Teams (GGCT)

De Grens Controle Teams beogen een effectieve controle op de Nederlandse Antillen te bereiken van passagiers en bagage, met name gericht op drugs, op de rechtstreekse vluchten van de Nederlandse Antillen naar Nederland. De werkzaamheden worden vanaf juli 2005 verricht op de internationale luchthavens van Curaçao en Bonaire, door personeel van de KMar en de Douane.

Vrije Zone

De vrije zone voor Schiphol is op 1 juli 2005 in werking getreden. Zowel bedrijfsleven als de Douane zijn positief over deze mijlpaal. In de administratie van de ondernemingen worden alle goederenbewegingen binnen de vrije zone opgenomen en digitaal gecontroleerd. Dit betekent een aanzienlijke administratieve lastenverlichting voor het bedrijfsleven, door toepassing van het documentloos goederenvolgsysteem.

Vogelgriep

De Douane heeft op verzoek van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verscherpte controles uitgevoerd op de invoer van goederen uit landen waar de vogelgriep heerst. Ook is scanapparatuur ingezet om pakketten en postzendingen te controleren.

4.6 Onderzoeken Algemene- en Europese Rekenkamer

Communautair douanevervoer

De Europese Rekenkamer was tevreden over de wijze waarop de Regeling douanevervoer wordt uitgevoerd, met name de gecentraliseerde aanpak van de zuivering te Heerlen. Aandachtspunt voor de Douane is de audittrail in de dossiers.

Uitvoerrestituties

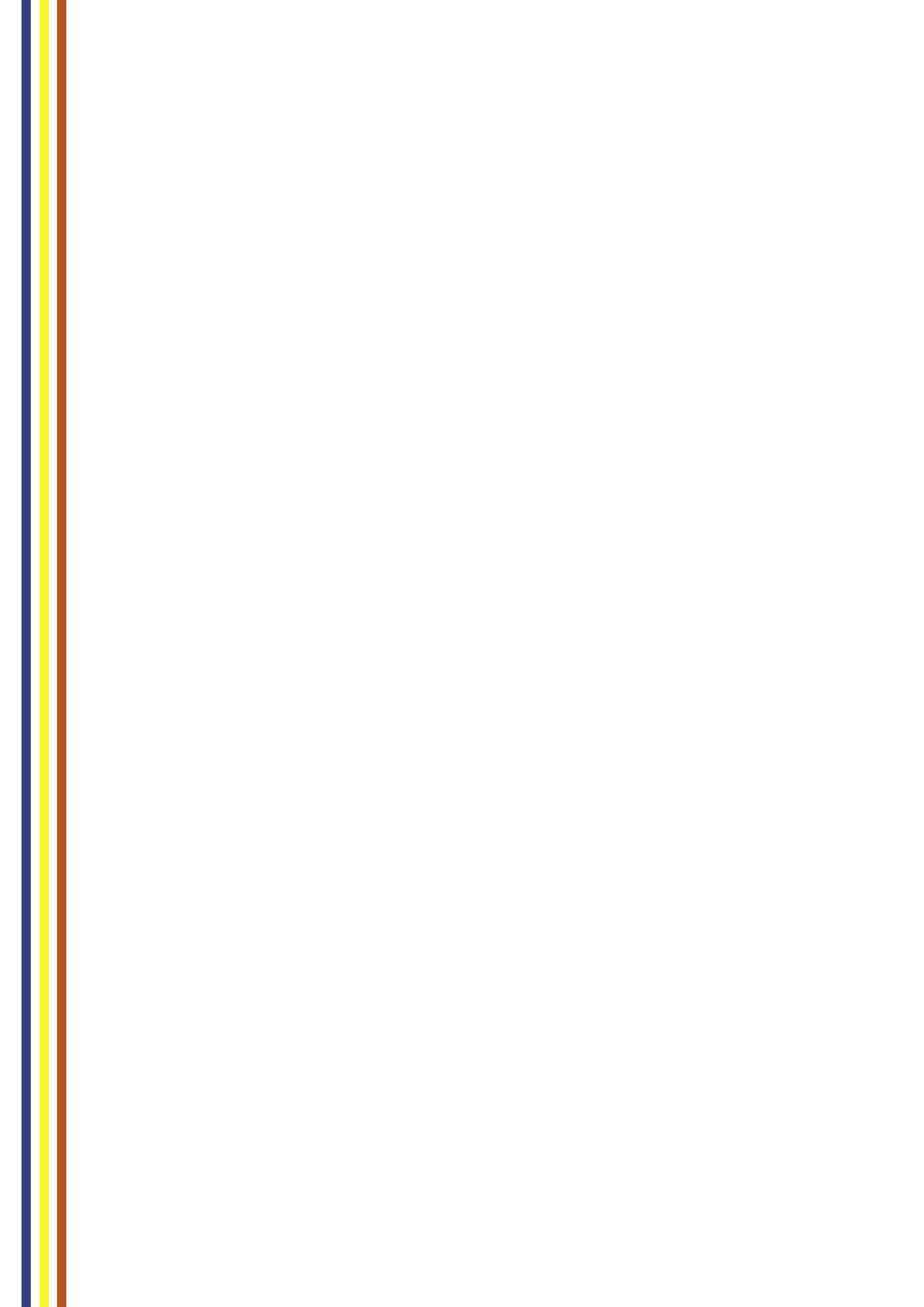
Tijdens twee bezoeken heeft de Europese Rekenkamer de doeltreffendheid van de fysieke controles bij restitutie en substitutie onderzocht. De Douane controleert vaak op het moment dat de zending wordt ingeladen, terwijl dit soort controles ook op andere momenten, bijvoorbeeld halverwege het inladen, zouden moeten plaatsvinden. Hieraan zal aandacht worden gegeven.

Buitengrenscontroles

De Algemene Rekenkamer heeft het gebruik van buitengrenscontroles bij terrorismebestrijding onderzocht. De belangrijkste conclusies waren dat de risico's bij kleine (lucht)havens beter afgedekt zouden moeten worden en dat de samenwerking tussen Douane en KMar beter kan. Er zijn inmiddels afspraken gemaakt over het verbeterde toezicht op deze kleine (lucht)havens in samenwerking met de KMar.

Accijnzen op minerale oliën: toezicht doorgelicht

In 2005 heeft de Algemene Rekenkamer nader onderzocht in hoeverre de toezeggingen zijn nagekomen die naar aanleiding van het eerder door haar uitgevoerde onderzoek door de staatssecretaris zijn gedaan. Daaruit is gebleken dat nog niet alle zaken zijn afgerond. Het eindrapport van de effectmeting wordt begin 2006 verwacht.

Massale processen en ICT

5.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst maakt gebruik van ICT-toepassingen, waarmee informatiestromen op een snelle en efficiënte wijze worden verwerkt. De processen waarin dit gebeurt worden massale processen genoemd. Door deze geautomatiseerde massale verwerking ontstaat meer ruimte voor gericht toezicht en dienstverlening. Daarmee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de operationele doelstellingen.

Door het aanslagproces te versnellen en een verdere standaardisering van een aantal kleinere massale processen, zoals bezwaarschriften en verzoekschriften, wil de Belastingdienst een verdere efficiëncyslag maken. Op de langere termijn is een grootschalige herziening van de processen noodzakelijk om de massale processen ook in de toekomst goed te kunnen uitvoeren. De noodzaak tot deze heroriëntatie vloeit voort uit de groei van het aantal processen dat de Belastingdienst uitvoert (Samenwerking UWV en Belastingdienst; inkomensafhankelijke toeslagen), de daarmee samenhangende informatiesystemen en de wijze waarop dit de contacten met de burger raakt.

De operationele doelstelling luidt:

UITGANGSPUNT BIJ DE REALISATIE VAN DE OPERATIONELE DOELSTELLING VAN DE BELASTINGDIENST IS EEN DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

Voor 2005 zijn de volgende activiteiten en beleidsintenties geformuleerd:

1. Het sneller opleggen van definitieve aanslagen en daarmee capaciteit vrijmaken voor dienstverlening en intensief toezicht.
2. Een stabiele en goed werkende infrastructuur en procesinrichting.

5.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

1. Bedrijven kunnen met ingang van 1 januari 2006 op elektronische wijze gecombineerd loonaangifte doen.
2. De voorlopige aanslagen en de voorlopige teruggaven zijn op tijd de deur uitgegaan. Door technische problemen met het Aanslag Belastingstelsel (ABS), respectievelijk het systeem voor de Elektronische Aangifte voor inkomstenbelasting winst, vennootschapsbelasting en omzetbelasting (ELA), is de beoogde versnelling van definitieve aanslagen in 2005 niet gerealiseerd.
3. De toegezegde uitbetaling van de zorg- en huurtoeslag in december is gerealiseerd, op enige duizenden na, die in januari 2006 zijn uitbetaald.
4. Het systeem voor de Douane voor het toezicht op het goederenvervoer (Sagitta Binnenbrengen) draait zonder problemen.

5.3 Projecten

In 2005 was er sprake van oplevering van een ongebruikelijk groot aantal geautomatiseerde informatiesystemen. De bijzondere aandacht ging uit naar de volgende vijf projecten.

Samenwerking UWV en Belastingdienst (SUB)

Werkgevers en andere inhoudingsplichtigen, zoals uitkeringsinstanties en pensioenfondsen, moeten vanaf 1 januari 2006 één gecombineerde, digitale aangifte doen voor loonbelasting/premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Dit zal een administratieve lastenverlichting voor de werkgevers opleveren. De Belastingdienst verzorgt de heffing en inning van de premies werknemersverzekeringen, wint gegevens in van werknemers en geeft die door aan de polisadministratie van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Er is een werkgeversadministratie tot stand gekomen. Daartoe zijn de werkgeversgegevens van het UWV en de loonbelastinggegevens van de Belastingdienst samengebracht en samengevoegd tot de nieuwe loonheffingnummers.

Niet alles is in 2005 volgens planning gegaan. Een aantal kantoorprocessen wordt per 1 januari 2006 nog niet ondersteund door het systeem. De vertraging in de oplevering van deze onderdelen is veroorzaakt door zowel nieuwe eisen, die gedurende het bouwproces werden gesteld aan het systeem als gevolg van aanvullende wet- en regelgeving, als de samenloop met andere projecten waardoor prioriteiten moesten worden gesteld. In de loop van 2006 worden de ontbrekende functionaliteiten opgeleverd.

Toeslagen

Met ingang van het begrotingsjaar 2006 is de Belastingdienst verantwoordelijk voor de uitvoering van regelingen op basis van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR). Het betreft de zorgtoeslag, de huurtoeslag en de kinderopvangtoeslag.

De doelstelling voor de huur- en zorgtoeslag was om tenminste alle aanvragen die tijdig, dat wil zeggen vóór 1 november 2005, waren gedaan in december tot een beschikking en een eerste betaling te laten leiden. Deze doelstelling is nagenoeg behaald. Voor eind december 2005 zijn ruim 5,5 mln. voorschotten uitbetaald, circa 200.000 voorschotten in de eerste week van januari 2006 en circa 90.000 voorschotten eind januari 2006.

Niet alle aanvragen waren zonder meer verwerkbaar door het toeslagensysteem. Deels hing dit samen met onvolkomenheden in de aanvraag, deels met onvolkomenheden in de administratie van de toeslagen. Ingeval van onvolkomenheden in de aanvraag is waar mogelijk de aanvraag alsnog aangevuld met gegevens die bij de Belastingdienst beschikbaar waren. In circa 280.000 gevallen is een vragenformulier toegezonden aan de aanvrager.

In circa 925.000 gevallen, waarvan 35% huurtoeslag en 65% zorgtoeslag, bleek tijdige verwerking van een aanvraag door het toeslagensysteem uiteindelijk niet mogelijk. Om te borgen dat aanvragers toch op tijd een toeslag zouden ontvangen, heeft in die gevallen een voorlopige betaling van het voorschot plaatsgevonden, waarbij het voorschot niet gebaseerd kon worden op alle gegevens uit de aanvraag. Voor de zorgtoeslag is deze betaling zoveel mogelijk gebaseerd op het opgegeven inkomen uit de aanvraag. Waar de inkomensgegevens niet verwerkbaar waren is als voorlopige betaling de maximum zorgtoeslag voor alleenstaande respectievelijk aanvrager en partner toegekend. Voor de huurtoeslag is daar waar mogelijk de voorlopige betaling gebaseerd op de huursubsidie over december 2005. Waar het een nieuwe aanvrager betrof is uitgegaan van forfaitaire bedragen. Daarbij is besloten ook een voorlopig voorschot uit te betalen op aanvragen waarbij de gereede mogelijkheid bestond dat achteraf geen recht op toeslag zou bestaan. Met de gekozen werkwijze is bij de afdoening van de aanvragen voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden. De doelgroep is immers in hoge mate afhankelijk van de tijdige betaling van de toeslagen.

Om de aanvragen waar een voorlopige voorschotbetaling heeft plaatsgevonden weer regulier te verwerken, is begin januari een taskforce gestart met de uitvoering van de noodzakelijke herstelacties. Het streven is dat de aanvragen, waarop een voorlopige beschikking is gedaan, uiterlijk 1 april regulier te verwerken. Dit houdt in dat het voorschot dan aansluit op de gegevens uit de aanvraag en er een verrekening van te veel of te weinig ontvangen voorlopige voorschotten plaatsvindt. Dit is ook aan de betrokken aanvragers gemeld op de beschikking. Goede communicatie daarover blijft wel van groot belang.

Aanslag Belastingensysteem (ABS)

De afgelopen jaren heeft de Belastingdienst gewerkt aan de bouw van een nieuw aanslagbelastingensysteem (ABS) ter ondersteuning van de inkomensheffing en vennootschapsbelasting. Bij de ontwikkeling van het systeem en het gebruik van de gereed gekomen onderdelen traden veel problemen op. Veel is gedaan aan de bestuurlijke beheersbaarheid. Dit heeft in 2005 geleid tot een grotere stabiliteit van ABS. De voorlopige aanslagen en de voorlopige teruggaven zijn op tijd de deur uitgegaan.

De beoogde versnelling van de regeling van definitieve aanslagen is in 2005 echter niet gerealiseerd. Dit omdat er problemen waren met het beschikbaar stellen van de aangiftegegevens vanuit het centrale systeem naar de regelaars op de belastingkantoren. Als gevolg daarvan is in 2005 de regeling van Vpb-aangiften 2004 nog maar zeer beperkt op gang gekomen. Evenals in 2003 is de regeling van IB-aangiften later dan gewenst gestart. Dit is vooral veroorzaakt door het laat ter beschikking komen van de selectiemodule.

Elektronische aangifte (ELA)

Vanaf 2005 zijn ondernemers verplicht om elektronisch aangifte te doen voor de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. De invoering is volgens planning verlopen. Kleine aanloopproblemen zijn in de loop van 2005 afdoende opgelost. Meer dan 99% van de ondernemers doet elektronisch aangifte. Vanaf 1 januari 2006 geldt de verplichte elektronische aangifte ook voor de aangifte loonbelasting.

Sagitta Binnenbrengen (SBB)

De Douane heeft tot taak toezicht te houden op het grensoverschrijdend goederenverkeer. De uitvoering wordt ondersteund door een geautomatiseerd systeem voor risicoselectie op goederenaangifte, genaamd Sagitta Binnenbrengen (SBB). Het is de bedoeling dat de inklaring van containers een volledig geautomatiseerd proces wordt. De invoering van SBB verloopt voorspoedig. Er is sprake van enige vertraging in de oplevering van de diverse systeem-releases, maar dit beïnvloedt de voortgang van het project niet wezenlijk.

5.4 Programma Andere Overheid

Een belangrijk thema van het Programma Andere Overheid is de samenwerking, uit een oogpunt van dienstverlening en efficiency, met andere instanties en organisaties. Wat de Belastingdienst betreft is deze samenwerking in 2005 op verschillende terreinen te zien geweest. Bijvoorbeeld de samenwerking met het UWV voor de werknemersverzekeringen (SUB) en de samenwerking met de betrokken beleidsdepartementen voor de inkomensafhankelijke toeslagen. Daarnaast werkt de Belastingdienst samen met andere overheden in het Programma Elektronische Overheid. De samenwerking richt zich in eerste instantie op de inrichting en realisatie van gemeenschappelijke ICT-basisvoorzieningen. Een goed voorbeeld hiervan is DigiD. De Belastingdienst heeft de aangifte Inkomstenbelasting 2005 geschikt gemaakt voor DigiD.

5.5 Bijzondere ontwikkelingen

Sector Dienstverlening B/CICT

De sector Dienstverlening van B/CICT is grondig gereorganiseerd. Door nieuwe technische mogelijkheden en een verbeterde procesinrichting kon het aantal werkzame medewerkers in deze processen van 832 FTE teruggebracht worden naar 328 FTE. Ondanks deze teruggang in personeel is de dienstverlening van de sector op peil gebleven en op onderdelen (met name de eerstelijns dienstverlening) zelfs aanzienlijk verbeterd. Door intensief personeelsmanagement is ook de uitstroom voorspoedig verlopen.

In 2005 heeft de Belastingdienst voor de massale processen en ICT geanticipeerd op twee toekomstige ontwikkelingen: de vooringevulde aangifte inkomstenbelasting en complexiteitsreductie.

Vooringevulde aangifte inkomstenbelasting

De idee van de vooringevulde aangifte is dat de Belastingdienst de aanwezige informatie op het aangiftebiljet vermeldt. Bedoeling is een beperking van de administratieve lasten voor de burger. De vooringevulde aangifte houdt nauw verband met de ontwikkeling van een Basisregistratie inkomen bij de Belastingdienst. In 2005 heeft de Belastingdienst vooronderzoek verricht om te beoordelen wat er moet gebeuren om in 2008 (belastingjaar 2007) een eerste stap te zetten naar een vooringevulde aangifte inkomstenbelasting.

Complexiteitsreductie automatisering

De Belastingdienst heeft decennia lang almaar groeiende stromen aangiften en aanslagen kunnen verwerken door te blijven investeren in automatisering. Ook nieuwe wet- en regelgeving is altijd op tijd en zonder haperen geïmplementeerd door het bouwen/aanpassen van automatiseringstoepassingen. Door de jaren heen is de complexiteit van de automatiseringswereld enorm toegenomen. Deze complexiteit weerspiegelt zich in een veelheid van koppelingen tussen de verschillende systemen en steeds hogere ontwikkelingslasten. Daarmee loopt de Belastingdienst steeds meer risico ten aanzien van de continuïteit van de geautomatiseerde processen en worden deze steeds minder flexibel.

Nieuwe ontwikkelingen maken het noodzakelijk steeds meer gegevens met andere partijen uit te wisselen, waardoor nog meer koppelingen tussen systemen zullen ontstaan. Zonder krachtige ingrepen zal het moeilijk worden de continuïteit en betrouwbaarheid van de gegevensverwerking onverkort te garanderen. Bovendien wordt het steeds moeilijker en kostbaarder om nieuwe ontwikkelingen in te passen. Daarom is in 2005 besloten een traject op te starten om tot een grondige herinrichting van de ICT-infrastructuur en bijbehorende gegevenshuishouding te komen. Daarbij staat voorop de noodzaak te komen tot een aanzienlijke beperking van de ICT-complexiteit.

De uitwerking van deze plannen (die noodzakelijkerwijs een meerjarig karakter hebben) zal worden meegenomen in de begrotingsvoorbereiding 2007 en –uitvoering 2006.

5.6 Eigen evaluatieonderzoek

In 2005 zijn de volgende audits uitgevoerd:

Aanslag Belasting Systeem

In de audit over het Aanslag Belasting Systeem zijn de actuele risico's in dit strategische project onderzocht. De hoofdconclusie was dat de in 2004 voorgenomen verbeteracties nagenoeg allemaal zijn uitgevoerd. Uitzonderingen betroffen het beschrijven van de Administratieve Organisatie/Interne Controle en het goed regelen van het technische en functionele beheer. De Administratieve Organisatie/Interne Controle is intussen beschreven; verder zullen op korte termijn de verantwoordelijkheden ten aanzien van het functionele en technische beheer verduidelijkt worden.

Samenwerking UWV-Belastingdienst

In de (halfjaarlijkse) audit over de Samenwerking UWV-Belastingdienst is de inrichting en werking van deze nieuwe vorm van samenwerking onderzocht door de auditdiensten van het ministerie Financiën en UWV. Gerekend naar de situatie per 30 november 2005 werd geconcludeerd dat op de raakvlakken tussen UWV en Belastingdienst de waarborgen voor een tijdige realisering van een werkende keten conform de afspraken tussen Belastingdienst en UWV nog onvoldoende aanwezig zijn. Er bestaat daardoor een verhoogd risico op verstoringen binnen de gegevensverwerking in de keten. In reactie hierop heeft de Belastingdienst compenserende maatregelen getroffen teneinde het signalerend en oplossend vermogen binnen de gegevensverwerking te verhogen.

Toeslagen

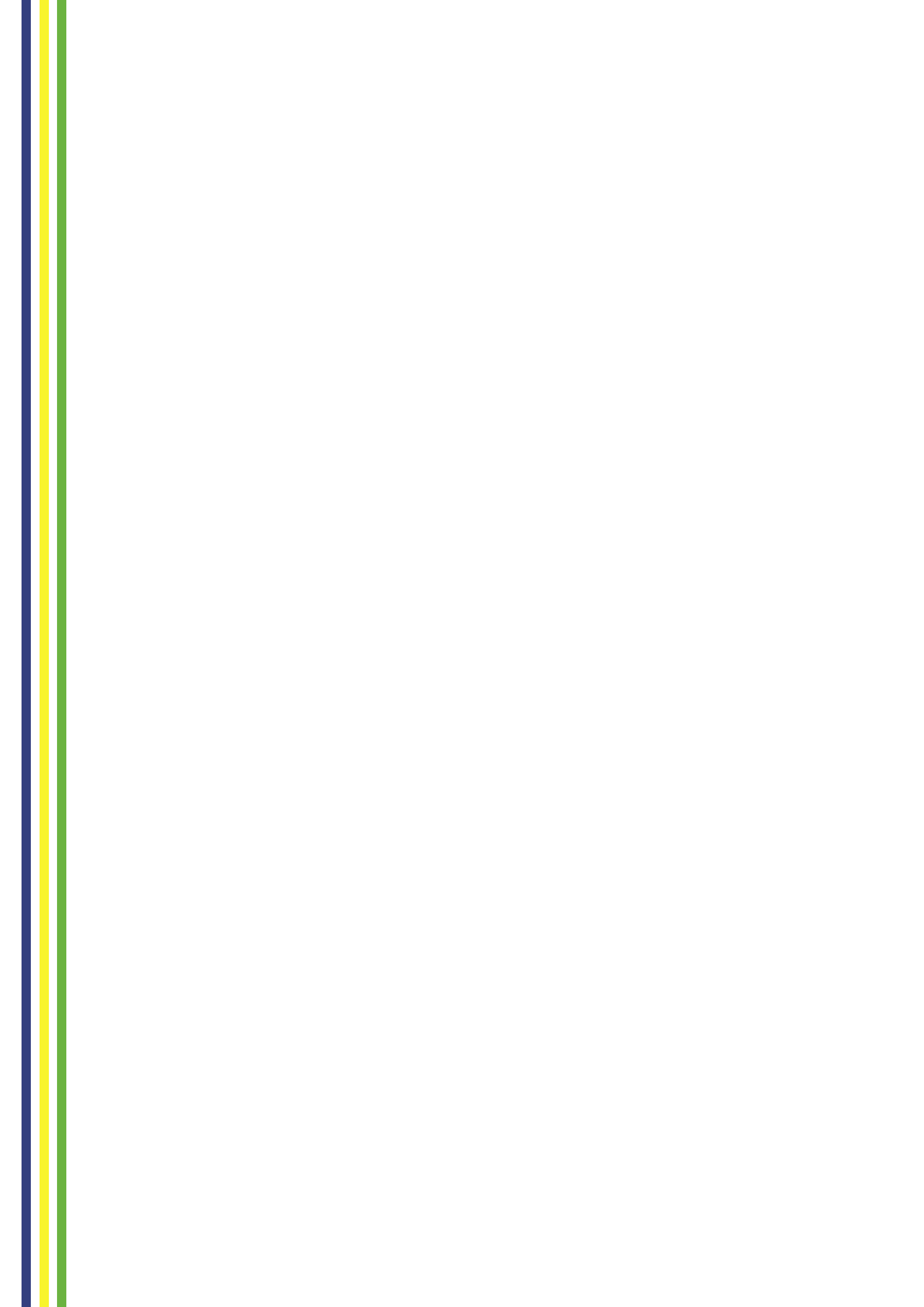
Doel van de audit over Toeslagen was inzicht te geven in de vraag of er voldoende waarborgen getroffen zijn om de beoogde doelstellingen voor de huur- en zorgtoeslagen binnen de gestelde randvoorwaarden te kunnen bereiken. De hoofdconclusie was dat de sturing van het project afdoende is geregeld. Niettemin zijn aanvullende voorzieningen getroffen, onder meer op het vlak van dienstverlening en het gebruik van contra-informatie ter toetsing van de opgegeven geschatte inkomens. Ook zijn voor de onderscheiden kantoorprocessen alternatieve scenario's uitgewerkt om de processen handmatig tijdig en correct uit te kunnen voeren.

Elektronische aangifte (ELA)

Over de Elektronische aangifte zijn in 2005 twee audits uitgevoerd. Geconstateerde knelpunten lagen op het terrein van de besturingsinformatie, de verdeling van de verantwoordelijkheden en het beheer van de internetomgeving. De meeste van deze knelpunten zijn intussen opgelost. Verder zijn aanbevelingen gedaan voor het waarborgen voor een volledige, juiste en tijdige verwerking en een goede overdracht van ELA aan de kantoren van de Belastingdienst.

Zorgverzekeringswet

In de audits over de Zorgverzekeringswet is onderzocht of de opzet van de inrichting en de beheersing van het project Zorgverzekeringswet voldoet. Geconcludeerd werd dat in voldoende mate maatregelen zijn getroffen om een tijdige implementatie van de uitvoering van de Zorgverzekeringswet te waarborgen, met inbegrip van een tijdige informatievoorziening aan externen (burgers, zorgverzekeraars, belangenorganisaties).

Personeel en Bedrijfsvoering

6.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst wil een aantrekkelijke werkgever zijn die veel zorg besteed aan goede arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden, en aan de vak- en competentieontwikkeling van medewerkers. Daarnaast spant de Belastingdienst zich in om een afspiegeling te zijn van de Nederlandse bevolking. Dat wil zeggen dat gestreefd wordt naar diversiteit op het gebied van etniciteit (allochtonen), emancipatie (geslacht), gehandicapten en levensfase (leeftijd in combinatie met levenssituatie).

Het loopbaanbeleid is erop gericht medewerkers zodanig op te leiden en te begeleiden dat ze kunnen doorgroeien naar alle functies die binnen hun bereik liggen. Om dit te bereiken heeft de Belastingdienst gekozen voor competentie management. Daarvoor is nodig dat het huidige systeem van functiestructurering en -waardering wordt vervangen door een systeem van zogenoemde functiestramien.

Tevens wil de Belastingdienst resultaatgericht, snel, accuraat en efficiënt werken. De blik moet naar buiten blijven gericht zodat de organisatie zich op tijd kan aanpassen aan nieuwe eisen en omstandigheden.

6.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2005 bereikt?

Achtereenvolgens worden hier de resultaten toegelicht op het gebied van personeel en bedrijfsvoering.

PERSONEEL

Behoud van aantrekkelijk en aansprekend werkgeverschap

De Personeelsmonitor is een van de manieren om de werkbeleving van medewerkers te peilen. Begin 2005 is het periodieke Medewerkerstevredenheidsonderzoek van de Belastingdienst, de Personeelsmonitor 2004, gepubliceerd. De Belastingdienst heeft naar aanleiding hiervan voor 2005 gekozen voor het thema 'Geluk op het werk'.

De titel 'Geluk op werk' is een werktitel voor alle activiteiten gericht op het verbeteren van de tevredenheid van de medewerkers. Managers en medewerkers hebben aan de themadag 'Geluk op het werk' deelgenomen, waar gesproken is over de relatie tussen geluk en presteren. Tevens is de Teamscan ingezet. De Teamscan is een eenvoudig instrument waarmee snel inzicht wordt verkregen in wat goed gaat of beter kan binnen een team. De teamscan is aanleiding geweest om de onderlinge samenwerking te verbeteren en om coachingstrajecten te ontwikkelen.

In 2005 is aan de medewerkers gevraagd om op de 'I Love Tax'-site van het intranet van de Belastingdienst in persoonlijke bewoordingen te benoemen waar men trots op is. Deze reacties zijn in de bundel 'De kracht van de Belastingdienst' verzameld. Uit deze reacties blijken medewerkers het meest trots te zijn op de 'medewerker'. De betrokkenheid, loyale instelling en kennis van collega's wordt ook wel de 'stille kracht' genoemd.

Het thema 'Geluk op het werk' roept buiten de Belastingdienst interesse op bij andere (overheids)organisaties die het als een bevestiging van het professionele, innoverende en sterke imago van de Belastingdienst zien.

Inzet van medewerkers

In 2005 is de externe vacaturestop gehandhaafd. Alleen de onderdelen automatisering en Douane West hebben vrijstelling gekregen voor externe werving. De interne doorstroom heeft vooral plaats gevonden op MBO en HBO-niveau. In 2005 is de laatste tranche van FPU-gerechtigden uitgestroomd. Totaal hebben in 2004 en 2005 circa 1.900 medewerkers gebruik gemaakt van het FPU-arrangement.

Door de invoering van de projecten SUB en toeslagen zijn 476 medewerkers van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en 267 medewerkers van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) bij de Belastingdienst ingestroomd. Bij toeslagen zijn 202 medewerkers van het Ministerie van VROM ingestroomd, 65 VROM-medewerkers vonden een andere plek binnen de Belastingdienst. Circa 30 medewerkers van het ministerie van Defensie zijn in het kader van de voorrangsregeling ingestroomd. In 2005 zijn 9 managers van buitenaf aangetrokken.

In het kader van werken aan een toekomstbestendige arbeidsmarktstrategie verkent de Belastingdienst in 2005 de mogelijkheden om in de toekomst medewerkers op VMBO-niveau te werven en verder op te leiden. Dit traject wordt in 2006 verder geconcretiseerd.

Diversiteit

De Belastingdienst werkt - met het oog op de demografische ontwikkeling - aan een toekomstbestendige arbeidsmarktstrategie. Daarbij is aandacht voor diversiteit.

Uit een onderzoek naar de loopbaanmogelijkheden binnen de Belastingdienst voor niet-westerse medewerkers is gebleken dat zij oververtegenwoordigd zijn in de 'lagere' functies. Daarom is één van de verbeterpunten die in 2005 is opgepakt, de verscherpte aandacht voor competentie bij de aanstelling van niet-westerse medewerkers.

In het kader van emancipatie is in 2005 een onderzoek uitgevoerd onder uitgestroomde vrouwen. De Belastingdienst werd door de uitgestroomde vrouwen geprezen voor de mogelijkheden die er zijn om werk en zorg in aansluiting op de privé-situatie te combineren. Tegelijkertijd vonden vrouwen dat zij nog te veel werden gediscrimineerd. In 2005 is opnieuw het project 'vrouwen met talent' gestart, ter bevordering van de doorstroom van vrouwen naar een leidinggevende functie.

Tabel 25: Diversiteit

Diversiteit in %	2003	2004	2005
Vrouwen in personeelsbestand	30,8	31,3	32,2
Vrouwen in schaal 10 of hoger	17,0	17,5	18,1
Vrouwen in schaal 12 of hoger	7,1	7,2	7,5
Etnische minderheden	7,6	7,6	7,8

In tabel 26 wordt het verloop per leeftijdsklasse van de Belastingdienst ten opzichte van de beroepsbevolking getoond. In deze tabel wordt de toename in de leeftijdsklasse 45- tot 54-jarigen bij de Belastingdienst zichtbaar.

Tabel 26: Leeftijdsofbouw

Leeftijdsklasse	Beroepsbevolking		Belastingdienst	
	2004	2003	2004	2005
15-24	17,7%	1,9%	1,4%	1,3%
25-34	20,3%	12,5%	11,7%	11,4%
35-44	23,8%	36,5%	35,2%	32,9%
45-54	20,9%	36,9%	39,8%	42,7%
55-64	17,3%	12,2%	12,0%	11,7%

Funciestramiënen, loopbaanbeleid en competentie management

De wijziging van de topformatie is in 2005 gepresenteerd aan de Adviescommissie Rijksdienst. Na positief advies is deze wijziging ingevoerd. Daarnaast zijn de functiestramiënen voor de andere managementlagen goedgekeurd door de medezeggenschapsraad en vakbonden en grotendeels geïmplementeerd in de organisatie.

Om talentontwikkeling een stimulans te geven zijn bijna 900 medewerkers op de talentwijzerdagen geweest. De deelnemers kregen informatie over loopbaanpaden, beleid en instrumenten. De dagen zijn door de medewerkers met een evaluatiecijfer van 7,5 tot 7,9 gewaardeerd.

In 2005 hebben ruim 40.000 deelnemers (2004: bijna 18.000) deelgenomen aan interne opleidingen. De toename in het aantal opleidingen wordt onder andere veroorzaakt door de instelling van de BelastingTelefoon en het Formeel Recht-traject. In het kader van werken en leren is een aantal trainees en duaalleerders bij de Belastingdienst aan de slag gegaan. In tabel 27 wordt het soort opleiding en aantal deelnemers gepresenteerd.

Tabel 27: Soort opleiding en aantal deelnemers

Soort	Aantal cursisten
Startopleidingen	14.608
Fiscale bijscholingen	7.220
Niet fiscale bijscholingen	5.872
Opfriscursus formeel recht	10.218
Bijscholing SUB en Toeslagen	2.898
Totaal	40.816

In het kader van werken en leren is een aantal trainees en duaalleerders bij de Belastingdienst aan de slag gegaan.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is wederom gedaald. De structurele aandacht vanuit organisatie en management in combinatie met de nauwe samenwerking met de Arbo-dienst hebben hieraan bijgedragen.

Tabel 28: Ziekteverzuim in %

	2003	2004	2005
Ziekteverzuim	6,8	6,5	5,8

BEDRIJFSVOERING

Doelmatigheid

In 2005 is de berekeningsmethode van de ontwikkeling van de doelmatigheid geactualiseerd. Met de nieuwe methode wordt uitgegaan van de meest actuele taken en organisatie van de primaire processen (waaronder de automatiseringsgraad). Het gewogen productievolume komt tot stand door de producten te wegen op basis van de

Ter stimulering van de kwaliteit van de HRM-functie zijn in 2005 voor het eerst de O.S.C.A.R.S! uitgereikt voor zich onderscheidende HRM medewerkers en HRM-projecten binnen de rijksoverheid. De Belastingdienst is door een vakjury, onder voorzitterschap van minister Remkes van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, beloond met twee van de zes uitgereikte prijzen. De prijzen zijn toegekend voor 'visie op en implementatie van inzetplanning' en 'inbedden competentie management in de organisatie'.

Bijna 2.000 medewerkers zijn begin 2005 gestart met de opfriscursus Formeel recht. In de komende anderhalf jaar krijgen in totaal 15.000 kantoor- en veldtoetsers deze opleiding. De cursus is één van de maatregelen die de Belastingdienst neemt in de aanpak van de fiscale vrijplaatsen.

tijdsbesteding in het basisjaar 2004. Het gevolg hiervan is dat producten die massaal tot stand komen in een geautomatiseerde omgeving, nauwelijks gewicht in de schaal leggen. Om ook recht te doen aan deze producten is tevens het ongewogen productievolume opgenomen.

Tabel 29: Indexcijfers doelmatigheid Belastingdienst (basisjaar 2004)

	2004	2005
Productievolume (gewogen)	100	108
Productievolume (ongewogen)	100	115
Kosten	100	106
Personele bezetting (inclusief uitzendkrachten)	100	101

De stijging in het gewogen productievolume wordt verklaard door de sterke toename van de afgehandelde telefonische gesprekken, de behandelde aanvragen van toeslagen en de administratief afgehandelde ladingen en lucht- en zeevaartuigen. De sterkere stijging van het ongewogen productievolume wordt verder veroorzaakt door een toename van het aantal definitieve aanslagen Inkomensheffing.

De gestegen kosten worden verklaard door de stijging van de kosten van externe inhuur, meer inzet van uitzendkrachten en meer uitbesteding van uitvoerend werk van ICT-personeel.

De personele bezetting is gestegen met 1,4% ten opzichte van 2004. Deze stijging wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal uitzendkrachten en een daling van het vaste personeel.

Integriteit

In 2005 is de herziene versie van de brochure 'Spelregels integriteit Belastingdienst' uitgebracht. Tevens is in 2005 aandacht besteed aan de professionalisering van vertrouwenspersonen Integriteit.

De FIOD-ECD speelt een belangrijke rol bij het uitvoeren van integriteitonderzoeken naar mogelijk strafbare handelingen van medewerkers van de Belastingdienst. Strafbare feiten worden op grond van de gedragslijn op dit gebied gemeld bij de FIOD-ECD. De FIOD-ECD onderzoekt de meldingen en stemt de aanpak af met het Ministerie van Financiën en zondig met het Openbaar Ministerie en de Nationale Recherche. Tabel 30 geeft inzicht in het aantal en de aard van de gemelde integriteitsinbreuken in 2003 tot en met 2005.

Tabel 30: Voorkomende delicten in gemelde integriteitsinbreuken

Soort delict	2003	2004	2005
Diefstal/ heling/ verduistering	2	6	5
Fiscale delicten	2	7	4
Schending geheimhouding	5	6	6
Overtreding interne voorschriften	2	0	2
Criminele contacten	1	3	2
Omkoping	3	5	5
Ongeoorloofde nevenwerkzaamheden	5	3	2
Valsheid in geschrifte	5	4	6
Verdovende middelen	2	4	4
Overig	5	1	4
Totaal	32	39	40

Aanbestedingen

De Belastingdienst doet Rijksbreed mee met het 'programma inkoop aanbesteding' (PIA). PIA is opgezet om de door het kabinet opgelegde bezuiniging te realiseren. In 2005 is door de Belastingdienst een aanbesteding uitgevoerd voor de postbezorging. Deze aanbesteding levert het Rijk een besparing van € 3,5 tot 4 miljoen op.

In 2005 is samengewerkt met het Ministerie van VROM bij de aanbesteding van de warme drankenautomaten. Met deze aanbesteding is een voordeel behaald van € 1,6 miljoen.

Ideeënmanagement is opgezet zodat iedere medewerker een bijdrage kan leveren aan het innovatieproces. In 2005 zijn door de medewerkers 1.063 ideeën ingestuurd. Alle ideeën staan in de ideeënbus die in te zien is door de medewerkers van de Belastingdienst. In totaal is circa 10% van de ingezonden ideeën bruikbaar. De impuls prijs 2005 is uitgereikt voor het idee 'flexibele wachtrij op de telefonie'. Dit is een methode waarmee de wachttijden aan de telefoon verkort worden.

Benchmarking

De Belastingdienst participeert in nationale en internationale benchmarks. Zo maakt de Belastingdienst deel uit van de Rijksbrede Benchmarkgroep (RBB) gericht op uitvoeringsorganisaties. In internationaal verband werkt de Belastingdienst onder andere mee aan benchmarks van de OESO en aan de ICT-technology benchmark van Nieuw-Zeeland. Tevens participeert de Douane in benchmarkactiviteiten in het kader van het programma Douane 2007.

6.3 Apparaatsuitgaven

In de bedrijfsvoeringsparagraaf over 2004 werd ten aanzien van een deel van de begrotingsmeevaller gemeld dat de financiële sturing van de Belastingdienst scherper had gekund. Medegedeeld werd dat voor 2005 de interne budgettaire spelregels in dit kader daarom waren aangescherpt. Desondanks werd de Belastingdienst bij de begrotingsuitvoering medio 2005 geconfronteerd met een aanzienlijk budgettair tekort. Dit tekort bestond voornamelijk uit tegenvallende uitgaven voor SUB, Toeslagen en de telefonische dienstverlening. Voornoemde uitgaven waren overigens onvermijdelijk. Ten aanzien van de genoemde uitgaven bleek evenwel ook dat, doordat er veel organisatieonderdelen van de Belastingdienst bij deze projecten zijn betrokken en door de onderlinge verwevenheid van de projecten, op concernniveau niet altijd een even goed zicht bestond op de financiële effecten van onder tijdsdruk genomen beslissingen. De Belastingdienst onderzoekt momenteel hoe de budgetbeheersing rondom grote complexe trajecten in dit opzicht beter vorm gegeven kan worden.

6.4 Kwaliteitsborging

De Belastingdienst hanteert een aantal instrumenten om de kwaliteit van zijn processen te bewaken en waar nodig te verbeteren. De fiscale kwaliteitsindex (FIX) en audits (onder andere op kleine middelen) maken daarvan deel uit. De fiscale technische kwaliteitsindex meet de kwaliteit van de aangiftebehandeling, de invordering en de heffing van accijnzen.

Tabel 31: FIX-score (basisjaar 2002)

	2003	2004	2005 planning	2005 realisatie
FIX-score	97	100	99	100

De planning voor 2005 is gerealiseerd. Het indexcijfer voor de invordering is ten opzichte van 2004 gedaald. Bij de overige middelen (omzet-, loon-, inkomsten- en vennootschapsbelasting) is een stijging te zien. Op de onderdelen uitstel wegens betalingsmoeilijkheden en beslag op roerende zaken wordt minder goed gescoord.

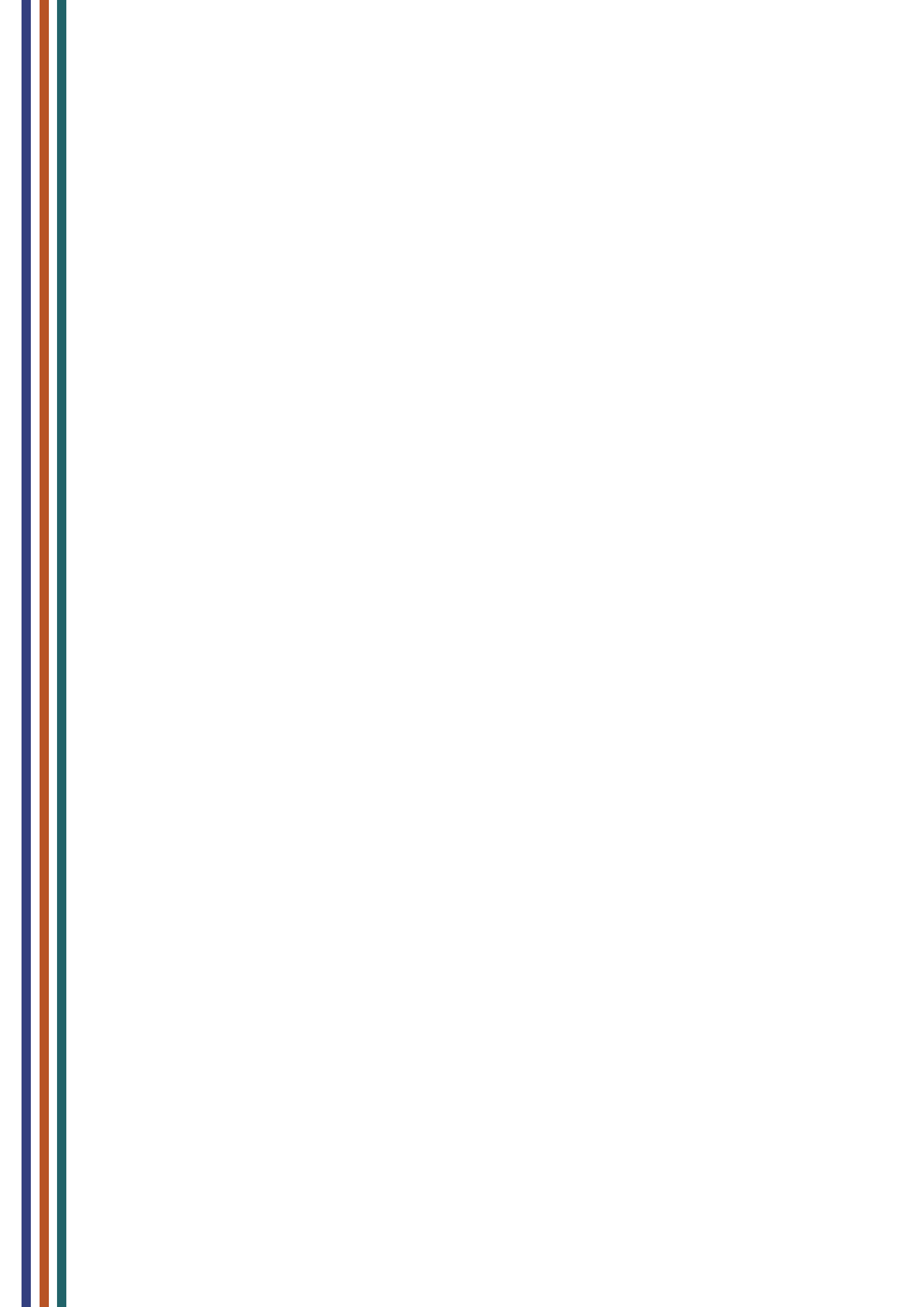
6.5 Eigen evaluatieonderzoek

In 2005 is de volgende audit uitgevoerd.

Aandacht Risicobeheersing, Gegevensbeveiliging en Integriteitsaspecten (ARGI)

De Auditdienst Financiën heeft in 2005 certificeringsonderzoeken uitgevoerd naar de werking van informatiebeveiliging en integriteit bij nagenoeg alle dienstonderdelen van de Belastingdienst. Het merendeel van de dienstonderdelen heeft dit onderzoek met positief resultaat afgesloten. De dienstonderdelen die niet gecertificeerd zijn, zullen in 2006 opnieuw betrokken worden in een volledig onderzoek, evenals de nieuwe dienstonderdelen Toeslagen en BelastingTelefoon. Bij de dienstonderdelen die gecertificeerd zijn, zal een beperkt onderzoek plaatsvinden, gericht op de houdbaarheid van het certificaat voor 2005.

Bedrijfsvoeringsmededeling

De Belastingdienst besteedt op een gestructureerde wijze aandacht aan de bedrijfsvoering.

Op basis van de bestuurlijke informatievoorziening over de beleids- en bedrijfsvoeringsprocessen en de risico's die daarbij aan het licht treden, wordt met inachtneming van de vigerende wet- en regelgeving bewaakt of de Belastingdienst zijn doelstellingen op doelmatige en rechtmatige wijze realiseert. Waar nodig wordt bijgestuurd.

Over het bereiken van de doelstellingen van de Belastingdienst over 2005 wordt in dit beheersverslag verantwoording afgelegd. In deze bedrijfsvoeringsparagraaf wordt ingegaan op de belangrijkste bedrijfsvoeringsvraagstukken die zich gedurende het begrotingsjaar hebben voorgedaan en waarvan informatieverstrekking voor het inzicht en de oordeelsvorming door de gebruikers van het beheersverslag van belang is.

Algemeen

De Belastingdienst heeft het afgelopen jaar veel voor de kiezen gehad, niet alle doelstellingen zijn gehaald, maar een onmiskenbare prestatie is geleverd. Vraagstukken van dienstverlening, toezicht, inning en invordering en de samenwerking met anderen - in de dienstverlening, in het toezicht - streeden om voorrang. Daarbij is de Belastingdienst druk doende geweest met de invoering van een tweetal substantiële nieuwe taken: de heffing en inning van werknemerspremies (SUB) en de uitkering van een drietal toeslagen. Dat ging op onderdelen goed, dat ging op onderdelen fout; en waar dat laatste het geval was is alles op alles gezet om één en ander tijdig te herstellen. En er moesten ook keuzes worden gemaakt: keuzes tussen risico's van verschillende soort. Tussen voorrang voor doelmatigheid, voor doeltreffendheid en voor rechtmatigheid. Voor wat betreft dit laatste aspect is voorrang gegeven aan het tijdig uitbetalen van voorlopige voorschotten.

De Tweede Kamer is regelmatig geïnformeerd over de voortgang van beide projecten en de gemaakte keuzes in de wijze van uitvoering.

Toeslagen

Met ingang van het begrotingsjaar 2006 is de Belastingdienst verantwoordelijk voor de uitvoering van regelingen op basis van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR). Het betreft de zorgtoeslag, de huurtoeslag en de kinderopvangtoeslag.

De doelstelling voor de huur- en zorgtoeslag was om tenminste alle aanvragen die tijdig, dat wil zeggen vóór 1 november 2005, waren gedaan in december tot een beschikking en een eerste betaling te laten leiden. Deze doelstelling is nagenoeg behaald. Voor eind december 2005 zijn ruim 5,5 mln. voorschotten uitbetaald, circa 200.000 voorschotten in de eerste week van januari 2006 en circa 90.000 voorschotten eind januari 2006.

Niet alle aanvragen waren zonder meer verwerkbaar door het toeslagensysteem. Deels hing dit samen met onvolkomenheden in de aanvraag, deels met onvolkomenheden in de administratie van de toeslagen. Ingeval van onvolkomenheden in de aanvraag is waar mogelijk de aanvraag alsnog aangevuld met gegevens die bij de Belastingdienst beschikbaar waren. In circa 280.000 gevallen is een vragenformulier toegezonden aan de aanvrager.

In circa 925.000 gevallen, waarvan 35% huurtoeslag en 65% zorgtoeslag, bleek tijdige verwerking van een aanvraag door het toeslagensysteem uiteindelijk niet mogelijk. Om te borgen dat aanvragers toch op tijd een toeslag zouden ontvangen, heeft in die gevallen een voorlopige betaling van het voorschot plaatsgevonden, waarbij het voorschot niet gebaseerd kon worden op alle gegevens uit de aanvraag. Voor de zorgtoeslag is deze betaling zoveel mogelijk gebaseerd op het opgegeven inkomen uit de aanvraag. Waar de inkomensgegevens niet verwerkbaar waren is als voorlopige betaling de maximum zorgtoeslag voor alleenstaande respectievelijk aanvrager en partner toegekend. Voor de huurtoeslag is daar waar mogelijk de voorlopige betaling gebaseerd op de huursubsidie over december 2005. Waar het een nieuwe aanvrager betrof is uitgegaan van forfaitaire bedragen. Daarbij is besloten ook een voorlopig voorschot uit te betalen op aanvragen

waarbij de gerede mogelijkheid bestond dat achteraf geen recht op toeslag zou bestaan. Met de gekozen werkwijze is bij de afdoening van de aanvragen voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden. De doelgroep is immers in hoge mate afhankelijk van de tijdige betaling van de toeslagen.

Om de aanvragen waar een voorlopige voorschotbetaling heeft plaatsgevonden weer regulier te verwerken, is begin januari een taskforce gestart met de uitvoering van de noodzakelijke herstelacties. Het streven is dat de aanvragen, waarop een voorlopige beschikking is gedaan, uiterlijk 1 april regulier te verwerken. Dit houdt in dat het voorschot dan aansluit op de gegevens uit de aanvraag en er een verrekening van te veel of te weinig ontvangen voorlopige voorschotten plaatsvindt. Dit is ook aan de betrokken aanvragers gemeld op de beschikking. Goede communicatie daarover blijft wel van groot belang.

Naleving van wet- en regelgeving

De aangegane verplichtingen en de betalingen inzake de huurtoeslag worden door VROM op beleidsartikel 02 Betaalbaarheid van het wonen (begrotingshoofdstuk XI) verantwoord. De betalingen inzake de zorgtoeslag worden door VWS verantwoord op het beleidsartikel 38 Tegemoetkomingen in zorgkosten (begrotingshoofdstuk XVI).

Op basis van de Comptabiliteitswet en onderliggende regelgeving dient in de bedrijfsvoeringsparagraaf expliciet verantwoording afgelegd te worden over de naleving van wet- en regelgeving wanneer de tolerantiegrenzen (1% voor fouten en 3% voor onzekerheden) worden overschreden.

In artikel 16, eerste lid van de AWIR, is bepaald dat de Belastingdienst/Toeslagen de belanghebbenden een voorschot verleent tot het bedrag waarop de tegemoetkoming vermoedelijk zal worden vastgesteld. Verder bepaalt artikel 16, tweede lid, dat aanvragers die 8 weken voor het berekeningsjaar een aanvraag hebben ingediend, nog voor de aanvang van het berekeningsjaar een voorschot ontvangen. Ten slotte bepaalt artikel 15, tweede lid, dat een aanvraag ondertekend moet worden.

De conclusie ten aanzien van de huurtoeslag luidt dat de keuze om in ieder geval te voldoen aan de wettelijke uitbetalingstermijn met zich heeft meegebracht dat de voorlopig aangegane verplichtingen op basis waarvan de voorlopige voorschotten zijn verstrekt circa € 146 mln. (dit is circa 8% van de voorlopig aangegane verplichtingen huurtoeslag) lager zouden zijn geweest als bij de vaststelling de gegevens uit de aanvraag van de burger hadden kunnen worden verwerkt. Het hierin betrokken bedrag aan voorlopig verstrekte voorschotten bedraagt circa € 11 mln. (dit is circa 9% van de in de maand december betaalde voorschotten huurtoeslag). Zowel de openstaande verplichtingen als de voorschotten zullen zoals hiervoor toegelicht worden gecorrigeerd.

Voor de zorgtoeslag luidt de conclusie dat de keuze om in ieder geval te voldoen aan de wettelijke uitbetalingstermijn dat de verstrekte voorschotten circa € 10 mln. (dit is circa 5% van de in de maand december betaalde voorschotten zorgtoeslag) lager zou zijn geweest, als bij de vaststelling de gegevens uit de aanvraag van de burger hadden kunnen worden verwerkt. Ook hier geldt dat de voorlopige voorschotten zullen worden gecorrigeerd. Voor de zorgtoeslag is tot slot voor circa € 4 mln. (dit is circa 2% van de in de maand december betaalde voorschotten zorgtoeslag) aan voorschotten verstrekt, waarvan de aanvraag niet voldeed aan het formele vormvereiste van een handtekening van de aanvrager of de zorgtoeslagpartner.

Dit betekent dat met betrekking tot beide toeslagen moet worden vastgesteld dat de eis van tijdige uitbetalingen voorrang heeft gehad en dat dit ten koste is gegaan (meer dan de tolerantie) van het kunnen voldoen aan de eis van nauwkeurigheid (art. 15 2e lid en art. 16 1e lid). Deze risico's zijn vooraf bewust onder ogen gezien.

Telefonische bereikbaarheid

De telefonische bereikbaarheid van de Belastingdienst was begin 2005 zorgwekkend en bereikte een dieptepunt met een bereikbaarheid van 50%. Er zijn ingrijpende maatregelen genomen om de bereikbaarheid drastisch te verbeteren, zoals het oprichten van een apart dienstonderdeel BelastingTelefoon en het opheffen van de taakstelling voor externe inhuur voor de BelastingTelefoon.

In de brief van de staatssecretaris van Financiën aan de Tweede Kamer van 8 april 2005 wordt uitgebreid ingegaan op het plan van aanpak van de BelastingTelefoon.

Eind 2005 ligt de inrichting van de BelastingTelefoon goed op schema. De bereikbaarheid van de BelastingTelefoon is

structureel verbeterd van 50% in januari naar 89% in december, over het gehele jaar is een bereikbaarheidspercentage van 81% gerealiseerd. Het verbeteringsproces wordt in 2006 voortgezet. Voor wat betreft het binnen 48 uur nakomen van de terugbelafspreek door de regio's (de zogenaamde "frontoffice-backoffice" berichten) in verband met vragen van belastingplichtigen die niet direct telefonisch beantwoord kunnen worden is de realisatie uitgekomen op 84%. De norm bedraagt echter minimaal 95%. In 2006 zal ook dit proces verder geoptimaliseerd worden.

Aanslagbelastingensysteem

De afgelopen jaren heeft de Belastingdienst gewerkt aan de bouw van een nieuw aanslagbelastingensysteem (ABS) ter ondersteuning van de inkomensheffing en vennootschapsbelasting. Bij de ontwikkeling van het systeem en het gebruik van de gereed gekomen onderdelen traden veel problemen op. Veel is gedaan aan de bestuurlijke beheersbaarheid. Dit heeft in 2005 geleid tot een grotere stabiliteit van ABS. De voorlopige aanslagen en de voorlopige teruggaven zijn op tijd de deur uitgegaan.

De beoogde versnelling van de regeling van definitieve aanslagen is in 2005 echter niet gerealiseerd. Dit omdat er problemen waren met het beschikbaar stellen van de aangiftegegevens vanuit het centrale systeem naar de regelaars op de belastingkantoren. Als gevolg daarvan is in 2005 de regeling van Vpb-aangiften 2004 nog maar zeer beperkt op gang gekomen. Evenals in 2003 is de regeling van IB-aangiften later dan gewenst gestart. Dit is vooral veroorzaakt door het laat ter beschikking komen van de selectiemodule.

Toezicht

De laatste jaren is de inzet van de Belastingdienst in het toezicht verminderd doordat er menskracht is verschoven naar dienstverlening en administratieve processen. De redenen daarvoor zijn evident. Het telefoonaanbod is tussen 1999 en 2004 met 25% gestegen. Er is sprake van een voortdurende groei van administratief werk (veel meer bezwaarschriften, opvoeren van opgerichte bedrijven en afvoeren bij bedrijfsbeëindigingen). Ook de nieuwe processen heffing/inning werknemerspremies en toeslagen zullen leiden tot meer administratief werk. Omdat we zowel administratieve processen als dienstverleningsprocessen nog niet adequaat met automatisering kunnen ondersteunen betekent extra werk op deze processen eveneens extra benodigde capaciteit. Bij gelijkblijvende personele capaciteit betekent dit dat geknepen wordt op het toezicht- en invorderingsproces. Dit wordt zichtbaar in een teruggelopen gepercipieerde pakkans door belastingplichtigen. De Belastingdienst wil een einde maken aan deze ontwikkeling. Het horizontale toezicht en toezicht in het midden- en kleinbedrijf verdienen daarbij prioriteit.

De uitwerking van deze plannen zal betrokken worden bij de begrotingsvoorbereiding 2007 en – uitvoering 2006.

Landbouwrestitutie

De Belastingdienst voert op basis van verordeningen van de EU controles bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie uit. Het betreft hier verordeningen die zeer gedetailleerd aangeven op welke wijze de Douane dient te controleren; voor ieder aangiftepunt afzonderlijk moet per productcategorie de norm gehaald worden. Dossiers die niet aan de formele vereisten voldoen worden afgekeurd. Een herstel van vormfouten is gezien de aard van de verordening dan niet meer mogelijk. De controleregeling is daarmee rigide en sluit ook niet aan bij de risico-georiënteerde benadering van de Douane.

In twee bezoeken heeft de Europese Rekenkamer de doeltreffendheid van de fysieke controles bij restitutiegoederen onderzocht. Zowel de controles bij uitvoer als de substitutiecontroles (daadwerkelijke uitgang via haven of luchthaven) is onderzocht. Momenteel ligt in verband met het eerste onderzoek een claim voor van de Europese Commissie ten bedrage van circa 28 mln. vanwege tekortkomingen in 2001 en eerder in het toezicht op de nakoming van voornoemde regeling. Over de periode tot en met 2003 zijn er, in termen van de regelingen, eveneens onvoldoende substitutiecontroles en fysieke controles uitgevoerd. Het ligt in de lijn der verwachting dat er nog een aanvullende claim zal worden ingediend. Er zal een bemiddelingsprocedure worden gestart bij de Europese Commissie en daarna staat, eventueel, de gang naar het Hof van Justitie te Luxemburg nog open. Tot de uitkomst van de bemiddelingsprocedure hoeft de boete niet betaald te worden.

Naar aanleiding van de constatering dat er onvoldoende is gecontroleerd over voorgaande jaren heeft de douane overigens al in 2004 het controleprogramma aangescherpt.

BTW-compensatiefonds

In 2003 is het BTW-compensatiefonds (BCF) in werking getreden. Ten aanzien van de rechtmatigheid van de verantwoorde uitgaven van het BTW-compensatiefonds geldt dat het grootste deel van het bedrag dat is gemoeid met de zogenaamde minimum-uitkering (circa 60%) als zeker kan worden aangemerkt. Uit oogpunt van eenvoud en efficiency is ervoor gekozen de Wet op het BCF in belangrijke mate aan te laten sluiten bij het systeem van heffing van omzetbelasting in de Algemene Wet Inzake Rijksbelastingen. Dit is destijds ook zo besproken door de Tweede Kamer. De voornaamste risico's liggen bij de aanloopproblematiek van het BCF (jaar 2003). De wettelijke controletermijn voor dit jaar loopt tot en met 2008. Daarnaast gaat het hier om overheidspartijen (gemeenten en provincies). De Belastingdienst richt zich dan ook vooral op de genoemde aanlooprisico's.

Door de Belastingdienst is over voorgaande jaren al een forse controle-inspanning geleverd met betrekking tot deze nieuwe regeling. Ook voor 2005 was een forse controle-inspanning, namelijk 65 onderzoeken, gepland. Over 2005 zijn 56 onderzoeken gerealiseerd. Voor 2006 heeft het aantal geplande onderzoeken en de aanpak van deze onderzoeken, in tegenstelling tot 2005 verankering gekregen in het prestatiecontract van de coördinerende belastingdienstregio. Hiermee is een betere basis gelegd voor een goede voortgangsbewaking. Tot slot zal in 2006 de bestuurlijke informatievoorziening nog worden verbeterd.

Apparaatsuitgaven

In de bedrijfsvoeringsparagraaf over 2004 werd ten aanzien van een deel van de begrotingsmeevaller gemeld dat de financiële sturing van de Belastingdienst scherper had gekund. Medegedeeld werd dat voor 2005 de interne budgettaire spelregels in dit kader daarom waren aangescherpt. Desondanks werd de Belastingdienst bij de begrotingsuitvoering medio 2005 geconfronteerd met een aanzienlijk budgettair tekort. Dit tekort bestond voornamelijk uit tegenvallende uitgaven voor SUB, Toeslagen en de telefonische dienstverlening. Voornoemde uitgaven waren overigens onvermijdelijk. Ten aanzien van de genoemde uitgaven bleek evenwel ook dat, doordat er veel organisatieonderdelen van de Belastingdienst bij deze projecten zijn betrokken en door de onderlinge verwevenheid van de projecten, op concernniveau niet altijd een even goed zicht bestond op de financiële effecten van onder tijdsdruk genomen beslissingen. De Belastingdienst onderzoekt momenteel hoe de budgetbeheersing rondom grote complexe trajecten in dit opzicht beter vorm gegeven kan worden.

Complexiteitsreductie automatisering

De Belastingdienst heeft decennia lang almaar groeiende stromen aangiften en aanslagen kunnen verwerken door te blijven investeren in automatisering. Ook nieuwe wet- en regelgeving is altijd op tijd en zonder haperen geïmplementeerd door het bouwen/aanpassen van automatiseringstoepassingen. Door de jaren heen is de complexiteit van de automatiseringswereld enorm toegenomen. Deze complexiteit weerspiegelt zich in een veelheid van koppelingen tussen de verschillende systemen en steeds hogere ontwikkelingslasten. Daarmee loopt de Belastingdienst steeds meer risico ten aanzien van de continuïteit van de geautomatiseerde processen en worden deze steeds minder flexibel.

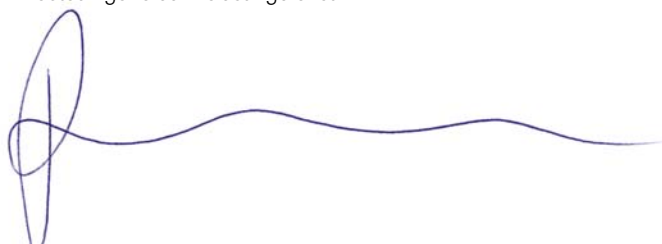
Nieuwe ontwikkelingen maken het noodzakelijk steeds meer gegevens met andere partijen uit te wisselen, waardoor nog meer koppelingen tussen systemen zullen ontstaan. Zonder krachtige ingrepen zal het moeilijk worden de continuïteit en betrouwbaarheid van de gegevensverwerking onverkort te garanderen. Bovendien wordt het steeds moeilijker en kostbaarder om nieuwe ontwikkelingen in te passen. Daarom is in 2005 besloten een traject op te starten om tot een grondige herinrichting van de ICT-infrastructuur en bijbehorende gegevenshuishouding te komen. Daarbij staat voorop de noodzaak te komen tot een aanzienlijke beperking van de ICT-complexiteit.

De uitwerking van deze plannen (die noodzakelijkerwijs een meerjarig karakter hebben) zal worden meegenomen in de begrotingsvoorbereiding 2007 en -uitvoering 2006.

Met inachtneming van de hierboven genoemde zaken, is bij de Belastingdienst over het begrotingsjaar 2005 sprake geweest van beheerste bedrijfsprocessen. Deze bedrijfsprocessen voorzien tevens in waarborgen voor een rechtmatige begrotingsuitvoering, inclusief een toereikend M en O-beleid. Voor wat betreft de hierboven genoemde uitzonderingen zijn maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering te verbeteren.

Den Haag, 15 maart 2006

De Directeur-generaal Belastingdienst

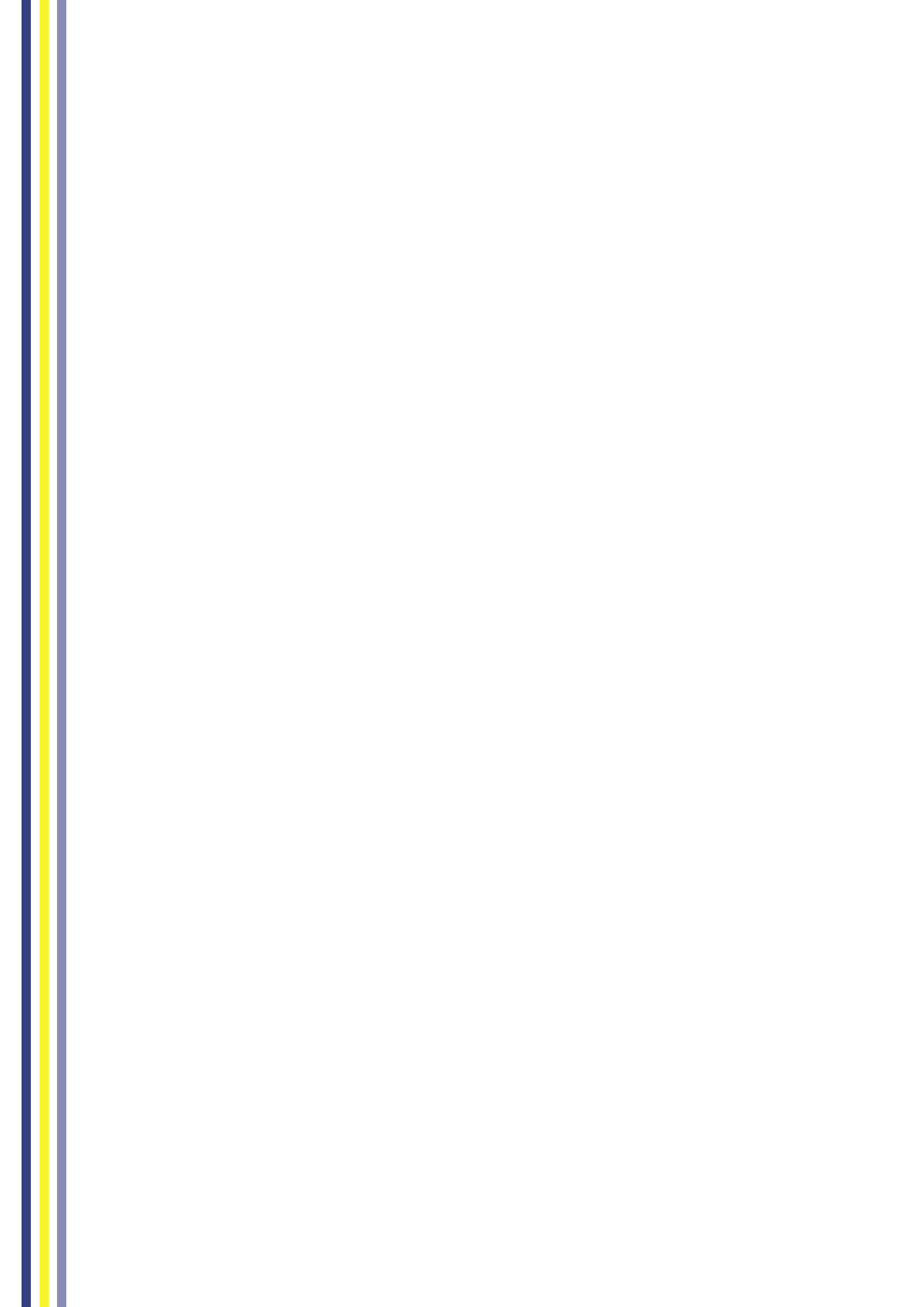
A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a long, wavy horizontal line.

Mr. J. Thunnissen

Jaarreik

kening2

Inleiding

1.1 Algemeen

In deze jaarrekening legt de Belastingdienst verantwoording af over de uitkomsten van het financiële beheer in het begrotingsjaar 2005. Dit heeft betrekking op de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten van het in de Begroting IX-B (Financiën) opgenomen beleidsartikel 1 voorzover het de Belastingdienst betreft¹, en de niet in de Begroting IX-B opgenomen verplichtingen, uitgaven en ontvangsten ten behoeve van derden.

De belangrijkste financiële gegevens worden in twee kernstaten gepresenteerd. Waar van belang worden de cijfers toegelicht. Tenzij anders vermeld, luiden de bedragen in deze jaarrekening in duizenden euro's.

De in de jaarrekening opgenomen informatie is consistent met het Jaarverslag IX-B (Financiën) over het jaar 2005 in de vorm waarin dit -op het moment van ondertekening van het Beheersverslag- nog aan de Algemene Rekenkamer ter beoordeling moest worden aangeboden. In het rapport van de Algemene Rekenkamer kunnen opmerkingen worden gemaakt over het financiële beheer van de Belastingdienst en de verantwoording daarover, die van invloed zijn op het Jaarverslag IX-B (Financiën) dat uiteindelijk bij de Staten-Generaal wordt ingediend.

1.2 Inrichtingseisen

De financiële administratie van de Belastingdienst is ingericht met inachtneming van de Comptabiliteitswet en de Regeling Departementale Begrotingsadministratie. Als gevolg hiervan wordt als waarderingssysteem het verplichtingen- en kasstelsel gehanteerd. Alle bedragen en vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

1.3 Rechtshandhavingsbeleid en beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Rechtshandhavingsbeleid

De kerntaak van de Belastingdienst is een proportionele en evenwichtige rechtshandhaving. Dat gebeurt onder meer door de belastingplichtige fiscaal relevante informatie te verstrekken. Informatie, die bedoeld is om hem te ondersteunen bij het voldoen aan zijn fiscale verplichtingen. Anderzijds wordt, zo nodig, toezicht uitgeoefend op de klant door het corrigeren en bestrijden van het niet nakomen van wettelijke verplichtingen. De wijze waarop het toezicht wordt uitgeoefend, verschilt, afhankelijk van de klant en van de risico's. Wat níet verschilt, is de inhoud: bij het uitoefenen van toezicht wordt het recht toegepast.

In het handboek "Advisering en implementatie wetgeving" zijn de maatregelen inzake het toetsen op handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, de implementatie en de toepassing en evaluatie van wetgeving nader uitgewerkt.

Op het gebied van de rechtshandhaving besteedt de Belastingdienst aandacht aan de kwaliteitsborging binnen het primaire proces. Een goed stelsel van kwaliteitsborging vormt immers de basis voor een adequate rechtshandhaving.

1) In beleidsartikel 1 van de Begroting IX-B (Financiën) zijn de gegevens van het directoraat-generaal Belastingdienst en van het directoraat-generaal Fiscale Zaken opgenomen. Over de cijfers van het directoraat-generaal Fiscale Zaken legt de Belastingdienst in deze jaarrekening geen verantwoording af.

Beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Belastingheffing en toeslagen zijn gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M en O) omdat de hoogte van de heffing en de verplichting om te betalen afhankelijk zijn van gegevens die belastingplichtigen zelf verstrekken. Bij alle door de Belastingdienst uit te voeren fiscale taken en toeslagen worden de medewerkers, in meer of mindere mate, geconfronteerd met de problematiek van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het tegengaan van M en O bij de toepassing van fiscale wet- en regelgeving en toeslagen vormt een geïntegreerd onderdeel van het rechtshandhavingsbeleid. De uitvoering van de werkzaamheden kent beperkingen. De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde personele en financiële middelen. Dat betekent keuzes maken over de inzet van ons personeel. Verder zijn er maatschappelijke begrenzingen door wettelijke bepalingen die controlemogelijkheden beperken of verhinderen (zoals privacywetgeving). Dit betekent dat er ook bij een toereikend M en O-beleid sprake blijft van inherente onzekerheid over de volledigheid van de ontvangsten. Deze onzekerheid is niet nader kwantificeerbaar.

Een eerste aandachtspunt bij de uitvoering van het M en O-beleid betreft het beoordelen van de M en O-gevoeligheid van nieuwe wet- en regelgeving en het toetsen op handhaafbaarheid. Naast een goede voorlichting is de aanwezigheid van een toereikend controle- en sanctiebeleid een voorwaarde voor een effectieve uitvoering van de wet- en regelgeving. Daarbij wordt de aandacht vooral op die terreinen gericht waar het fiscaal en financieel risico groot is. Intern wordt vaktechnisch toezicht uitgeoefend op de uitvoering van het controlebeleid.

Het sanctiebeleid is wettelijk geregeld in de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen en nader uitgewerkt in het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst 1998. Voor de toeslagen betreft dit de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen. Een besluit Bestuurlijke Boeten voor toeslagen is in voorbereiding. Periodiek wordt de uitvoering van specifieke wetten en regelingen geëvalueerd.

Naast het verwerken van ingediende gegevens besteedt de Belastingdienst veel aandacht aan het opsporen van belastingplichtigen en van belastbare feiten en gebeurtenissen. In dit kader zijn bij de uitvoering van fiscale taken en toeslagen onder meer de gegevensuitwisseling met andere instanties, de waarnemingen ter plaatse en de landelijke acties van belang. Het eerste deel van dit Beheersverslag gaat nader in op het gevoerde rechtshandhavings- en M en O-beleid.

KERNSTAAT 1

1.4: Begrotingsverplichtingen, -uitgaven en -ontvangsten

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2005	Raming 2005 na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2005	Realisatie 2004
Verplichtingen	3.344.020	3.445.086	3.247.189	3.019.272
Uitgaven	3.344.019	3.445.085	3.230.750	2.997.077
Programma-uitgaven	828.805	766.544	564.195	687.707
Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)	58.064	79.324	68.414	131.461
Vergoeding proceskosten	15.521	2.000	2.326	1.934
Garanties procesrisico's	45	45	15	5
Bijdragen en staatsprijs fiscale zaken	175	175	177	166
Heffings- en invorderingsrente	755.000	685.000	488.770	552.306
Diverse uitgaven	0	0	4.494	1.835
Apparaatsuitgaven	2.515.214	2.678.541	2.666.554	2.309.370
Personeel en materieel Belastingdienst	2.515.214	2.678.541	2.666.483	2.309.085
Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)	0	0	72	285
Ontvangsten	95.814.186	104.171.669	106.850.830	92.812.937
Programma-ontvangsten	95.791.323	104.132.323	106.802.400	92.773.280
Belastingontvangsten	94.571.000	102.952.000	105.872.333	91.761.316
Kosten vervolging	89.776	119.776	131.763	119.811
Opbrengst schikkingen en adm. boeten	165.547	170.547	155.921	171.834
Ontvangst omroepbijdragen	0	0	7	15
Heffings- en invorderingsrente	965.000	890.000	642.374	720.304
Apparaatsontvangsten	22.863	39.346	48.430	39.657
Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst	17.735	34.218	42.879	33.761
Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst	5.128	5.128	5.551	5.896

KERNSTAAT 2

1.5: Niet-begrotingsverplichtingen, -uitgaven en -ontvangsten

Omschrijving	Realisatie 2005	Realisatie 2004
Verplichtingen	1.763.989	0
Huurtoeslag	1.763.989	0
Uitgaven	2.926.875	1.721.757
Kinderopvangtoeslag	667.478	0
Huurtoeslag	127.715	0
Zorgtoeslag	196.170	0
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	64.528	34.343
BTW-compensatiefonds	1.870.984	1.687.414
Ontvangsten	37.532.485	38.532.874
Premies volksverzekeringen	34.886.730	36.000.843
Provinciale opcenten	1.088.385	982.056
Heffing Mijnbouwwet	548.141	305.559
Landbouweffingen	322.379	385.331
Premies Ziekenfondsverzekering zelfstandigen	298.763	314.741
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen	177.584	253.353
Voorraadheffing aardolieproducten	80.144	86.886
Dwanginvordering voor derden	43.972	62.115
Eurovignet	-18.182	55.841
Landinrichtingsrente	39.951	39.537
Verontreinigingsheffing rijkswateren	31.397	31.916
Verrekening perceptiekosten douanerechten	16.778	-1.807
Verkeersbegeleidingstarief	16.426	16.480
Premies schuldig nalatig	17	26
Ruil- en herverkavelingsrente	0	-3

Toelichting op Kernstaat 1

2.1 Verplichtingen

Omdat op artikel 1 Belastingen de begroting van verplichtingen gelijk is aan de begroting van uitgaven en de realisatie nagenoeg gelijk is, wordt volstaan met een verwijzing naar de toelichting op de uitgaven.

2.2 Uitgaven

De totale uitgaven van de Belastingdienst bedroegen in 2005 € 3.231 mln. en zijn daarmee € 214 mln. lager uitgekomen dan de raming na de Najaarsnota. De uitgaven zijn onder te verdelen in uitgaven voor het programma en het apparaat. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op verschillen tussen de realisatie en de raming na de Najaarsnota.

Programma-uitgaven

Wet Waardering Onroerende Zaken

In 2004 kon nog niet met alle gemeenten tot een definitieve afrekening worden gekomen betreffende declaraties op grond van de vangnetregeling 1999 t/m 2002. Omdat verwacht werd dat dit in 2005 wel het geval zou zijn, is de begroting tussentijds aangepast met € 21 mln. Een aantal gemeenten heeft echter nog geen einddeclaratie ingediend, waardoor de uitgaven in 2005 uiteindelijk € 11 mln. achter bleven op de raming.

Vergoeding proceskosten

Omdat het beroep op de regeling vergoeding bezwaar IB/PVV sterk achterbleef bij de verwachting is de ontwerp-begroting voor 2005 neerwaarts bijgesteld met een bedrag van € 14 mln. De uitgaven bleven in lijn met de raming.

Heffings- en invorderingsrente

Bij Voorjaarsnota is de raming voor de uitgaven van de heffings- en invorderingsrente vanwege de doorwerking van de lagere realisatie 2004 neerwaarts bijgesteld met € 70 mln. De uitgaven bleven € 196 mln. achter bij de raming. Bij de verdeling van heffings- en invorderingsrente van IB/PVV aanslagen over inkomstenbelasting en premieheffing wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Als gevolg van de eind 2005 definitief vastgestelde sleutel over het belastingjaar 2001 is een omvangrijke verschuiving opgetreden van de Rijksbegroting (IXB) naar de fondsen (€ 148 mln.). Daarnaast zijn in 2005 door ondernemingen minder verzoeken tot vermindering Vennootschapsbelasting ingediend (€ 48 mln.).

Apparaatsuitgaven

Personeel en materieel Belastingdienst

Met betrekking tot de personele en materiële uitgaven heeft zich het volgende beeld ontwikkeld.

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2005	Raming 2005 na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2005	Realisatie 2004
Personeel	1.521.672	1.592.738	1.596.841	1.529.720
Materieel	993.542	1.085.803	1.069.642	779.365
Totaal personeel en materieel	2.515.214	2.678.541	2.666.483	2.309.085

De oorspronkelijke begrotingsraming is in de loop van 2005 met een bedrag van per saldo € 163 mln. opgehoogd. Dit saldo is als volgt opgebouwd:

- Taakuitbreidingen + € 24 mln.

Voor taakuitbreiding als gevolg van nieuwe fiscale wetgeving (Belastingplan 2005), capaciteitsuitbreiding bij de Douane voor de 100% drugscontroles op Schiphol en voor de aanschaf van detectiepoorten voor nucleair materiaal in de haven van Rotterdam.

- Verbetering dienstverlening + € 18 mln.

Voor verbetering van de dienstverlening van de BelastingTelefoon (onder andere voor de inzet van meer medewerkers, het verbeteren van de technische infrastructuur en de hogere gesprekskosten).

- Toeslagen + € 60 mln.

Voor de uitvoering van Toeslagen. Voor een deel betreft dit extra middelen, zowel voor techniek als voor menskracht, om ook voor Toeslagen een goede telefonische bereikbaarheid te garanderen. Verder betreft het extra middelen voor bescheiden en éénmalige investeringen in huisvesting.

- SUB + € 13 mln.

Ten behoeve van het project SUB (samenwerking UWV/Belastingdienst voor de inning van werknemerspremies) vanwege - mede door extra eisen - hogere automatiseringsuitgaven en projectkosten dan oorspronkelijk geraamd.

- Technische mutaties - € 25 mln.

Vanwege enkele (technische) mutaties door de overgang van personeel naar het kerndepartement, de detachering van medewerkers naar de ministeries van VROM en SZW en een desaldering voor hogere apparaatsontvangsten.

- Loon- en prijsbijstelling + € 44 mln.

Voor de compensatie van loon- en prijsstijgingen.

- Overige + € 29 mln.

Voor uitgaven op het terrein van de automatisering (projecten voor de verbetering van de bedrijfsvoering) en voor het inlopen van achterstallig onderhoud bij de huisvesting.

Op de raming na de Najaarsnota is een overschot ontstaan van € 12 mln. Bij de slotwet wordt daar nog eens € 17 mln. aan toegevoegd in verband met compensatie voor CAO afspraken BTZR (vooruitbetaling 3 maanden interim vergoeding). Het totale overschot komt daarmee op € 29 mln. Dit overschot wordt hieronder toegelicht.

- Hogere uitstroom personeel € 10 mln.

Op de personeelsbegroting is (evenals in 2004) een meevaller ontstaan als gevolg van maatregelen die zijn getroffen om invulling te kunnen geven aan de ombuigingstaakstellingen uit het regeerakkoord. Deze maatregelen betreffen het door de Belastingdienst instandhouden van de vacaturestop in combinatie met het overheidsbrede FPU arrangement. De gemiddelde bezetting liep terug van 29.641 fte in 2004 naar 28.754 fte in 2005. Per saldo een daling van 887 fte. Daarmee loopt de Belastingdienst bijna 200 fte voor op het schema van de ombuigingstaakstelling.

- Inrichting kantoor Toeslagen € 5 mln

Bij de uitvoering van de werkzaamheden bleek dat een lagere inzet noodzakelijk was dan waarmee bij de oorspronkelijke raming rekening werd gehouden. Dit vertaalde zich vooral in lagere kosten voor uitzendkrachten.

- BelastingTelefoon € 7 mln

Begin 2005 zijn er problemen ontstaan ten aanzien van de bereikbaarheid van de BelastingTelefoon. Daarom zijn er maatregelen getroffen om de bereikbaarheid te verbeteren. Er is onder andere geïnvesteerd in de uitbreiding van het aantal werkplekken en in het verbeteren van de technische infrastructuur. Daarbij is de capaciteit extra opgeschaald vanwege de introductie van Toeslagen. Als achtervang is tevens een contract afgesloten met een extern callcenter voor het geval de eigen capaciteit toch onvoldoende zou zijn. Uiteindelijk bleek niet alle extra capaciteit noodzakelijk. Hierdoor hoefde minder beroep op de inzet van het externe callcenter te worden gedaan en werden minder uitzendkrachten ingezet.

- Overige € 7 mln

Op een aantal onderdelen heeft de Belastingdienst eenmalige besparingen gerealiseerd ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen.

Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)

De Energiepremieregeling is per 1 januari 2003 beëindigd. In 2005 zijn de laatste restanten van de declaraties van de energiebedrijven uitbetaald.

2.3 Ontvangsten

Programma-ontvangsten

Belastingontvangsten

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten van het begrotingsjaar 2005. In tabelvorm worden gedetailleerd de begrote en gerealiseerde belastingontvangsten weergegeven. Waar nodig worden de cijfers nader toegelicht. De gepresenteerde ontvangsten zijn het saldo van alle in 2005 door de Belastingdienst ontvangen en teruggegeven belastingbedragen.

De in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten zijn netto-ontvangsten, na aftrek van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds, het provinciefonds en het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd. Deze afdrachten worden afzonderlijk toegelicht.

De hoogte van de belastingopbrengsten wordt beïnvloed door macro-economische factoren en autonome maatregelen (fiscale maatregelen en maatregelen in de uitvoering). In het algemeen worden verschillen tussen de raming en de realisatie van de belastingopbrengsten niet nader verklaard. Veelal zijn deze verschillen namelijk macro-economisch bepaald en als zodanig door de Belastingdienst niet te beïnvloeden. Slechts indien bij een middel bijzondere afdrachten zijn gedaan, of andere beheersmatige opmerkingen kunnen worden gemaakt, worden deze in de toelichting opgenomen. Voor de verklaring van verschillen, die door macro-economische factoren zijn bepaald, wordt verwezen naar Jaarverslag IX-B (Financiën) over het jaar 2005.

Uit 2005 zijn bedragen ontvangen die nog niet definitief zijn verwerkt in de administratie van de Belastingdienst, de zogenaamde comptabele overloop. Bij de jaarafsluiting is het bedrag van de overloop door middel van een toedelingsmethodiek verantwoord op de diverse belastingmiddelen en aandelen voor derden.

Belastingontvangsten (x €1 mln.)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2005	Raming 2005 na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2005	Realisatie 2004
Kostprijsverhogende belastingen	61.610	63.977	64.269	59.665
Invoerrechten	1.591	1.563	1.620	1.469
Omzetbelasting	35.940	37.807	38.134	35.348
Belasting op personenauto's en motorrijwielen	3.311	3.328	3.198	3.012
Accijnzen	9.513	9.425	9.383	9.346
Accijns van lichte olie	3.967	3.926	3.935	3.898
Accijns van minerale oliën , anders dan lichte olie	2.576	2.651	2.645	2.567
Tabaksaccijns	2.051	1.913	1.886	1.924
Alcoholaccijns	373	379	368	397
Bieraccijns	317	319	315	324
Wijnaccijns	230	237	234	236
Belastingen van rechtsverkeer	4.651	5.131	5.158	4.740
Overdrachtsbelasting	3.664	4.139	4.176	3.757
Assurantiebelasting	725	749	754	742
Kapitaalsbelasting	261	242	228	241
Motorrijtuigenbelasting	2.453	2.432	2.399	2.222
Belastingen op een milieugrondslag	3.891	4.031	4.116	3.269
Grondwaterbelasting	169	167	168	169
Afvastoffenbelasting	117	87	124	88
Energiebelasting	3.494	3.650	3.713	2.839
Waterbelasting	111	120	114	121
Brandstoffenbelasting	0	7	-3	52
Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en andere producten	147	148	149	149
Belasting op zware motorrijtuigen	113	113	111	110
Belastingen op inkomen, winst en vermogen	47.357	53.707	56.427	46.601
Loonbelasting/inkomstenbelasting	28.045	28.365	30.858	26.493
Dividendbelasting	3.348	4.256	4.262	3.388
Kansspelbelasting	160	173	180	171
Vennootschapsbelasting	14.334	19.178	19.358	14.994
Vermogensbelasting	15	20	60	44
Successierechten	1.455	1.714	1.709	1.511
Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten	27	-19	47	-18
Totaal belastingontvangsten	108.994	117.666	120.743	106.248
Ontvangsten die ten behoeve van het Gemeentefonds en het Provinciefonds worden afgezonderd	-12.681	-13.033	-13.000	-12.800
Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd	-1.742	-1.842	-1.871	-1.687
In 2e suppletore begroting 2005 opgenomen kastransactieverhaal op EMU-basis		161		
Totaal belastingontvangsten IX B (Financiën)	94.571	102.952	105.872	91.761

Toelichting op de tabel belastingontvangsten

In de tabel zijn de belastingontvangsten opgenomen zoals deze verantwoord worden op hoofdstuk IX-B van de Rijksbegroting. De bedragen worden toegelicht in de gevallen dat de belastingen onderdeel uitmaken van een samenstel van ontvangsten en ook indien ze geïnd zijn voor andere instanties.

Kostprijsverhogende belastingen

Invoerrechten

De verantwoorde ontvangsten worden ten gunste van het Ministerie van Financiën geboekt. De aan de Europese Unie afgedragen invoerrechten komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Door de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het Ministerie van Financiën (RHB) werd in 2005 een bedrag van € 1,579 mld ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Omzetbelasting

Het deel van de BTW dat aan de Europese Unie moet worden afgedragen wordt ten laste van de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken verantwoord. Door de RHB werd in 2005 een bedrag van € 0,813 mld ten laste van de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Motorrijtuigenbelasting

	2005	2004
Bruto-opbrengst	3.531,5 mln	3.247,6 mln
Administratieve boeten	- 44,2 mln	- 43,8 mln
Provinciale opcenten	- 1.088,4 mln	- 982,0 mln
Belastingontvangsten	2.398,9 mln	2.221,8 mln

De bruto-opbrengst bestaat naast de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting uit de geheven provinciale opcenten en administratieve boeten. De provinciale opcenten behoren tot de niet-begrotingsontvangsten. Deze ontvangsten zijn afzonderlijk weergegeven in kernstaat 2. In de toelichting op deze staat is meer informatie te vinden over de opcenten. De opbrengststijging van de motorrijtuigenbelasting kan worden verklaard door een toename van het wagenpark en door een tariefstijging van gemiddeld 3 procent per 1 april 2005. Dit met uitzondering van de provincies Noord- en Zuid-Holland en Zeeland. Opgemerkt wordt, dat bij de verdeling van de bruto-opbrengst een bedrag van € 36,6 mln. teveel is toegerekend aan de provinciale opcenten. Dit leidt in 2006 tot een correctie ten gunste van de belastingopbrengsten.

Belastingen op inkomen, winst en vermogen

Loon- en inkomstenbelasting

	2005	2004
Loonbelasting	27.206,9 mln	26.384,4 mln
Inkomstenbelasting	3.651,1 mln	108,8 mln
Saldo	30.858,0 mln	26.493,2 mln

Het in de tabel opgenomen bedrag is het saldo van ontvangsten loon- en inkomstenbelasting. De heffing en inning van de loon- en inkomstenbelasting vindt gecombineerd plaats met de premies volksverzekeringen. Per belastingjaar wordt de loonheffing gesplitst in een belasting- en een premiedeel. Op grond van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen worden daartoe voorlopige toedelingspercentages vastgesteld op basis van het ramingsmodel van

het Centraal Planbureau. Op grond van de gegevensregistratie worden na twee jaar de definitieve toedelingspercentages voor de loonheffing vastgesteld en vindt er afrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Fondsen. Voor de inkomensheffing gebeurt dit na 4 jaar.

Loonbelasting

	2005	2004
Bruto-ontvangst loonbelasting	28.084,7 mln	27.045,8 mln
Afrekening belastingjaar 2003 resp. 2002	- 877,8 mln	- 661,4 mln
Netto-ontvangst loonbelasting	27.206,9 mln	26.384,4 mln

In 2005 heeft de afrekening plaatsgevonden over de opbrengsten van de loonheffing van het belastingjaar 2003. Als gevolg hiervan is ten laste van de opbrengst van de loonbelasting een bedrag van € 877,8 mln. uitgekeerd aan de Sociale Fondsen.

Inkomstenbelasting

	2005	2004
Bruto-ontvangst inkomstenbelasting	3,1 mln	- 333,7 mln
Afrekening belastingjaar 2001 resp. 2000	3.648,0 mln	442,5 mln
Netto-ontvangst inkomstenbelasting	3.651,1 mln	108,8 mln

De afrekening in 2005 tussen het Rijk en de Sociale Fondsen over de opbrengsten van de inkomensheffing over belastingjaar 2001 viel ten gunste uit van het Rijk voor € 3.648,0 mln. De bruto-ontvangst van de inkomstenbelasting kwam in 2004 uit op een negatief en in 2005 op een gering positief bedrag. Dit vloeit voort uit het karakter van de inkomstenbelasting, waarbij een verrekening plaatsvindt met eerder ingehouden loon- en dividendbelasting. Ook de aanwezigheid van negatieve inkomenscomponenten (aftrekposten) en van diverse heffingskortingen leidt vaak tot aanslagen met een per saldo negatief bedrag.

Vermogensbelasting

Als gevolg van de belastingherziening IB2001 is de vermogensbelasting met ingang van het belastingjaar 2001 afgeschaft. De realisaties in 2005/2004 betreffen dan ook ontvangsten over oudere belastingjaren.

Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten

De realisatie heeft betrekking op ontvangsten op reeds oninbaar geleden vorderingen en vrijwillig betaalde belasting. In 2004 is door Nederland € 30 mln. betaald aan de Belgische autoriteiten in het kader van de macro-economische verrekening van belastingen over 2003 en 2004 op grond van het Nederlands-Belgische belastingverdrag van 5 juni 2001. De verrekening over 2005 ad € 15 mln. zal naar verwachting in 2006 geschieden.

Ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd

	2005	2004
Gemeentefonds	-11.995,8 mln	-11.817,6 mln
Provinciefonds	-1.004,0 mln	-982,5 mln
	-12.999,8 mln	-12.800,1 mln

Van het totaal aan belastingontvangsten vindt aftrek plaats van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd op basis van de Financiële-verhoudingswet.

Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd

	2005	2004
BTW-compensatiefonds	-1.871,0 mln	-1.687,4 mln

Vanaf 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwetgebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Het BTW-compensatiefonds wordt vanaf 2004 voor een belangrijk deel gevoed door een uitname uit het Gemeentefonds en het Provinciefonds.

Kosten vervolging

	2005	2004
Kosten vervolging	131.763	119.811

De ontvangsten voor kosten van vervolging kwamen € 12 mln. hoger uit dan de bij Voorjaarsnota met € 30 mln. opwaarts bijgestelde begroting. De belangrijkste oorzaak voor de hogere opbrengst is een tariefaanpassing. Daarnaast wordt als gevolg van snellere invordering (dwangbevelen per post) eerder tot beslaglegging, waaraan hogere kosten zijn verbonden, overgegaan.

Opbrengst van schikkingen en administratieve boeten

	2005	2004
Schikkingen	3.479	5.412
Administratieve boeten	152.442	166.422
	155.921	171.834

Bij Voorjaarsnota is de raming voor schikkingen en administratieve boeten opwaarts bijgesteld (€ 5 mln.). De ontvangst bleef € 15 mln. achter bij de begroting na Najaarsnota als gevolg van de herverdeling over het belastingjaar 2001 tussen het Rijk en de fondsen aan de hand van de eind 2005 definitief vastgestelde verdeelsleutel.

De verdeling van de opbrengst boeten naar middel is als volgt:

	2005	2004
Inkomstenbelasting	-15.249	8.589
Vennootschapsbelasting	6.716	5.325
Omzetbelasting	81.339	74.413
Loonbelasting	30.364	28.127
Motorrijtuigenbelasting	44.245	43.804
Overige belastingen	5.027	6.164
	152.442	166.422

Heffings- en invorderingsrente

	2005	2004
Invorderingsrente	81.295	99.353
Heffingsrente	561.079	620.951
	642.374	720.304

Bij Voorjaarsnota is de raming voor de ontvangsten van de heffings- en invorderingsrente vanwege de doorwerking van de lagere realisatie 2004 neerwaarts bijgesteld met € 75 mln. De ontvangsten bleven uiteindelijk

€ 248 mln. achter bij de raming. Bij de verdeling van heffings- en invorderingsrente van IB/PVV aanslagen over IB en premieheffing wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Als gevolg van de eind 2005 definitief vastgestelde sleutel over het belastingjaar 2001 is een verschuiving van € 219 mln. opgetreden van de Rijksbegroting (IXB) ten gunste van de fondsen. Daarnaast is in 2005 € 60 mln. minder ontvangen omdat minder definitieve aanslagen Vennootschapsbelasting zijn opgelegd. Verder heeft de Belastingdienst in 2005 € 31 mln. meer invorderingsrente ontvangen.

Apparaatsontvangsten

Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst

De specificatie luidt:

	2005	2004
Uitkeringen Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering Overheidspersoneel (WAO)	3.150	4.923
Ouderbijdragen kinderopvang	2	4.456
Internationale bijstand	3.155	4.780
Subsidies A&O-fonds	388	699
Overige subsidies en personele ontvangsten	4.923	7.027
Verkoop scangebouwen	12.479	0
Doorbelaste kosten aan derden	9.754	7.375
Overige ontvangsten materieel	9.028	4.501
	42.879	33.761

Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst

De Belastingdienst heeft ontvangsten uit hoofde van voor derden verrichte werkzaamheden. De ontvangsten zijn gebaseerd op tariefregelingen voor de doorberekening van de met de werkzaamheden gemoeide kosten.

De ontvangsten betreffen:

1. Een vergoeding voor de inning en invordering van de verontreinigingsheffing rijkswateren als onderdeel van een door de Belastingdienst op 27 maart 1995 gesloten convenant met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
2. Legesgelden. De tarieven voor het registreren van akten (of het verlenen van ontheffing daarop) alsmede voor inzage in of uittreksels uit de registers berusten op de Registratiewet 1970 (Stb.1970,610), laatstelijk gewijzigd bij Wet van 22 juni 1994 (Stb.1994,573). De tarieven voor ambtelijke werkzaamheden van de Douane berusten op art. 35 van de Douanewet (Stb.1995,553).
3. Administratiekosten Eurovignet. Bij teruggave van belasting op Euro-jaarvignetten worden administratiekosten berekend. Het tarief berust op art.14, lid 4, van de Wet belasting zware motorrijtuigen (Stb.1995,563).

De specificatie luidt:

	2005	2004
Perceptiekosten Verontreinigingsheffing	30	31
Legesgelden	5.350	5.711
Administratiekosten Eurovignet	171	154
	5.551	5.896

Toelichting op Kernstaat 2

In kernstaat 2 zijn de door de Belastingdienst in 2005 gerealiseerde verplichtingen, uitgaven en ontvangsten opgenomen, die niet ten laste of ten gunste komen van de Begroting IX-B (Financiën).

De verplichtingen en uitgaven hebben betrekking op de toekenning en uitbetaling door de Belastingdienst van toeslagen en uitkeringen als onderdeel van de uitvoering van een aantal wetten en regelingen waarmee hij ten behoeve van een andere instantie is belast. De ontvangsten betreffen de voor derden geïnde belastingen en heffingen. Tot de belangrijkste instanties behoren een aantal andere ministeries, de provincies, de Sociale Fondsen en het Landbouw Egalisatie Fonds.

3.1 Niet begrotingsverplichtingen en -uitgaven Toeslageregelingen

Verplichtingen

	2005	2004
Huurtoeslag	1.763.989	0

Uitgaven

	2005	2004
Kinderopvangtoeslag	667.478	0
Huurtoeslag	127.715	0
Zorgtoeslag	196.170	0

De Belastingdienst is in 2005 gestart met het uitbetalen van de kinderopvangtoeslag, de huurtoeslag en de zorgtoeslag.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben ervoor gekozen om resp. de kinderopvangtoeslag en de zorgtoeslag op te nemen in de Aanwijzingsregeling verplichtingen=kas. Op grond daarvan wordt door hen het bedrag dat als uitgaaf is gerealiseerd opgenomen als verplichting.

Het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer volgt de methodiek zoals die voorheen werd gebruikt voor de huursubsidie en verantwoordt als verplichting voor de huurtoeslag het bedrag van de beschikkingen die door de Belastingdienst in 2005 zijn toegekend op de aanvragen voor huurtoeslag. Deze aangegane verplichtingen hebben betrekking op het toeslagjaar 2006.

De uitgaven kinderopvangtoeslag hebben betrekking op het gehele jaar 2005 en op de maand januari 2006 omdat de Belastingdienst voor het jaar 2006 de kindertoeslag, evenals de zorg- en de huurtoeslag, een maand vooruitbetaalt. De uitgaven komen ten laste van de begrotingen van de genoemde departementen.

De uitgaven kinderopvangtoeslag van het toeslagjaar 2005 zijn verdeeld in:

- basis tegemoetkomingen: € 515 mln.
- tegemoetkomingen werkgeversbijdrage: € 66 mln.
- tegemoetkomingen overgangsregeling: € 4 mln.
- tegemoetkomingen alleenstaande ouder: € 42 mln.

3.2 Overige niet begrotingsuitgaven

	2005	2004
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven (VWS)	64.528	34.343

De Belastingdienst is belast met de uitvoering van het tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven. Dit besluit, waarvan de financiële gevolgen ten laste komen van de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, regelt een tegemoetkoming voor burgers die in de fiscaliteit door de combinatie van de hoogte van hun inkomen en de totale hoogte van hun aftrekposten en heffingskortingen niet de volledige waarde van hun aftrek van buitengewone uitgaven kunnen effectueren. De tegemoetkoming is met name bedoeld voor personen in de lagere inkomenscategorieën met relatief hoge buitengewone uitgaven.

	2005	2004
BTW-compensatiefonds	1.870.984	1.687.414

Sinds 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwet-gebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds.

3.3 Niet begrotingsontvangsten

	2005	2004
Premies volksverzekeringen	34.886.730	36.000.843

De heffing en inning van de premies volksverzekeringen vindt gecombineerd plaats met de loon- en inkomstenbelasting. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de Belastingdienst en de Sociale Fondsen verdeeld in een belasting- en een premiedeel.

Per belastingjaar worden voorlopige toedelingspercentages vastgesteld op basis van ramingen van het Centraal Planbureau. Na twee jaar voor de loonbelasting en vier jaar voor de inkomstenbelasting worden op basis van de geregistreerde posten definitieve toedelingspercentages vastgesteld en vindt een afrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Verzekeringsfondsen.

Uit de reguliere opbrengsten werd over 2005 een bedrag van € 37.637,7 mln. aan de Fondsen afgedragen.

Verder vonden in 2005 de volgende afrekeningen plaats:

- de inkomstenbelasting/premieheffing over het premiejaar 2001. Als gevolg hiervan werd een bedrag van € 3.648,0 mln. ingehouden op de Sociale Fondsen ten gunste van de opbrengst van de inkomstenbelasting;
- de loonbelasting/premieheffing over het premiejaar 2003. Als gevolg hiervan werd een bedrag van € 877,8 mln. uitgekeerd aan de Sociale Fondsen ten laste van de opbrengst van de loonbelasting.

Aan invorderingsrente werd in 2005 per saldo een bedrag van € 19,2 mln. ingehouden op de Sociale Fondsen.

Per saldo is in 2005 € 34.886,7 mln. afgedragen aan de Sociale Fondsen. Dit was € 1,1 mld. minder dan in 2004. De afrekeningen IB/PVV in 2005 waren minder gunstig voor de fondsen dan in 2004.

De verdeling van het saldo over de diverse fondsbeheerders luidt als volgt:

	2005	2004
Sociale Verzekeringsbank (AOW, AWW/ANW)	19.037,6 mln.	20.265,1 mln.
College voor Zorgverzekeringen (AWBZ)	15.849,1 mln.	15.735,7 mln.
	34.886,7 mln.	36.000,8 mln.

	2005	2004
Provinciale opcenten	1.088.385	982.056

Voor een specifieke groep voertuigen worden provinciale opcenten geïnd aan de hand van een per provincie vastgesteld opslagpercentage. De afdrachten worden berekend over het totaal van de desbetreffende ontvangsten op basis van de geregistreerde betalingen en de opgelegde aanslagen.

Opgemerkt wordt, dat bij de verdeling van de bruto-opbrengst van de motorrijtuigenbelasting een bedrag van € 36,6 mln. teveel is toegerekend aan de provinciale opcenten. Dit leidt in 2006 tot een correctie ten gunste van de belastingopbrengsten

De specificatie van de afdrachten over 2005 is:

	2005	2004
Provincie Groningen	37,5 mln	32,6 mln
Provincie Friesland	35,9 mln	33,1 mln
Provincie Drenthe	35,5 mln	30,8 mln
Provincie Overijssel	75,9 mln	69,8 mln
Provincie Gelderland	150,5 mln	133,5 mln
Provincie Flevoland	28,2 mln	27,9 mln
Provincie Utrecht	89,9 mln	80,0 mln
Provincie Noord-Holland	131,2 mln	110,1 mln
Provincie Zuid-Holland	218,0 mln	203,5 mln
Provincie Zeeland	26,2 mln	24,4 mln
Provincie Noord-Brabant	183,3 mln	168,7 mln
Provincie Limburg	76,3 mln	67,7 mln
Totaal	1.088,4 mln	982,0 mln

	2005	2004
Heffing Mijnbouwwet	548.141	305.559

De Belastingdienst verzorgt op grond van de Mijnbouwwet de heffing en inning bij mijnbouwmaatschappijen van de afdracht van winstaandeel, cijns en oppervlakterecht. De hoge ontvangst over 2005 wordt verklaard door de hoge winst van de oliemaatschappijen. De ontvangen bedragen worden via de RHB afgedragen aan het Ministerie van Economische Zaken.

	2005	2004
Landbouwheffingen	322.379	385.331

Het via de RHB aan het Landbouw Egalisatiefonds in 2005 afgedragen bedrag aan vastgestelde landbouwheffingen is € 0,326 mld.

	2005	2004
Premies Ziekenfondsverzekering zelfstandigen	298.763	314.741

Ten behoeve van zelfstandigen met winst uit onderneming is de Wet Ziekenfondsverzekering zelfstandigen ingevoerd. De premies voor deelname worden door de Belastingdienst geïnd door middel van een aanslag.

	2005	2004
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	177.584	253.353

Sinds 1 januari 1998 is door de Belastingdienst de heffing verzorgd van de premies in het kader van de WAZ. Deze wet werd destijds ingevoerd ten behoeve van zelfstandigen en belastingplichtigen met andere inkomsten. Met ingang van 1 augustus 2004 is deze wet afgeschaft. Betrokkenen worden geacht vanaf die datum zelfstandig een voorziening te treffen voor eventuele arbeidsongeschiktheid. Het premiepercentage is vanaf 2004 gesteld op 0. De in 2004 en 2005 ontvangen premies hebben betrekking op eerdere jaren.

	2005	2004
Voorraadheffing aardolieproducten	80.144	86.886

Als uitvloeisel van een EG-richtlijn is de Wet voorraadvorming aardolieproducten (Stb.1976,569) in Nederland van kracht. In verband met deze wet is een heffing ingesteld op aan accijns van minerale oliën onderworpen aardolieproducten. De door de Belastingdienst geïnde bedragen worden aan de stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieproducten (COVA) afgedragen in de maand volgend op de maand van inning. In 2005 is een bedrag van € 79,7 mln. afgedragen aan COVA. Ten behoeve van de financiële verantwoording van de stichting COVA wordt hieronder de afstemming tussen de door de Belastingdienst ontvangen voorraadheffing en de afdrachten aan COVA door de RHB weergegeven.

Geïnde bedragen in 2005	80.144
Bij: overloop december 2004	2.678
Af: overloop december 2005	- 5.257
Opgave Belastingdienst aan COVA	77.565
Bij: verantwoord in december 2004 en afgedragen in 2005	6.998
Af: verantwoord in december 2005 en afgedragen in 2006	- 4.818
In 2005 door de RHB afgedragen aan de stichting COVA	79.746

	2005	2004
Dwanginvordering voor derden	43.972	62.115

Een aantal instanties heeft de dwanginvordering uitbesteed aan de Belastingdienst. De belangrijkste vormen hiervan zijn: de invordering van sociale verzekeringspremies op grond van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, van overschotheffingen op grond van de Meststoffenwet, van individuele huursubsidies op grond van de Huursubsidiewet, en van belasting, premies en EG-heffingen voor buitenlandse belastinginstanties in Nederland op grond van verdragen en overeenkomsten met buitenlandse overheden.

	2005	2004
Grensverkoop Eurovignet	-18.182	55.841

De Belastingdienst verzorgt het beheer en de uitbetaling van gelden in verband met de verkoop van Eurovignetten uit de zogenaamde gordelterminals. De opbrengst wordt volgens een afgesproken sleutel verdeeld over de ver-

dragslanden Zweden, Denemarken, België, Luxemburg en Nederland. In 2005 is een totaalbedrag van € 74.003 als opbrengst over 2003 en 2004 verdeeld. De ontvangsten aan verkoop in 2005 bedroegen € 55.821. Het negatieve bedrag over 2005 is daarmee verklaard.

	2005	2004
Landinrichtingsrente	39.951	39.537

Voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verricht de Belastingdienst conform artikel 229 van de Landinrichtingswet de inning van de Landinrichtingsrente (voorheen Ruil- en herverkavelingsrente).

	2005	2004
Verontreinigingsheffing rijkswateren	31.397	31.916

Op grond van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1970,536; laatstelijk gewijzigd bij Stb.1996,74) voert de Belastingdienst ten behoeve van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat de inning en invordering van de Verontreinigingsheffing rijkswateren (VHR) uit.

	2005	2004
Verrekening perceptiekosten douanerechten	16.778	- 1.807

Ter vergoeding van de kosten van inning van douanerechten mag het land dat voor de inning heeft zorggedragen 25% van de aan de EU te Brussel af te dragen opbrengst achterhouden. In geval de kosten gemaakt zijn in een andere lidstaat omdat bedrijven aldaar de aangifte van de goederen hebben gedaan en de inning heeft elders plaatsgevonden wordt de vergoeding van de kosten verrekend. Verrekening vond tot juni 2004 plaats tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Na die datum zijn ook België, Denemarken en Oostenrijk in verrekeningen betrokken. Het positieve resultaat over 2005 is voornamelijk ontstaan door een verrekening met België inzake een grensoverschrijdende vergunning van een autobedrijf aldaar.

	2005	2004
Verkeersbegeleidingstarief	16.426	16.480

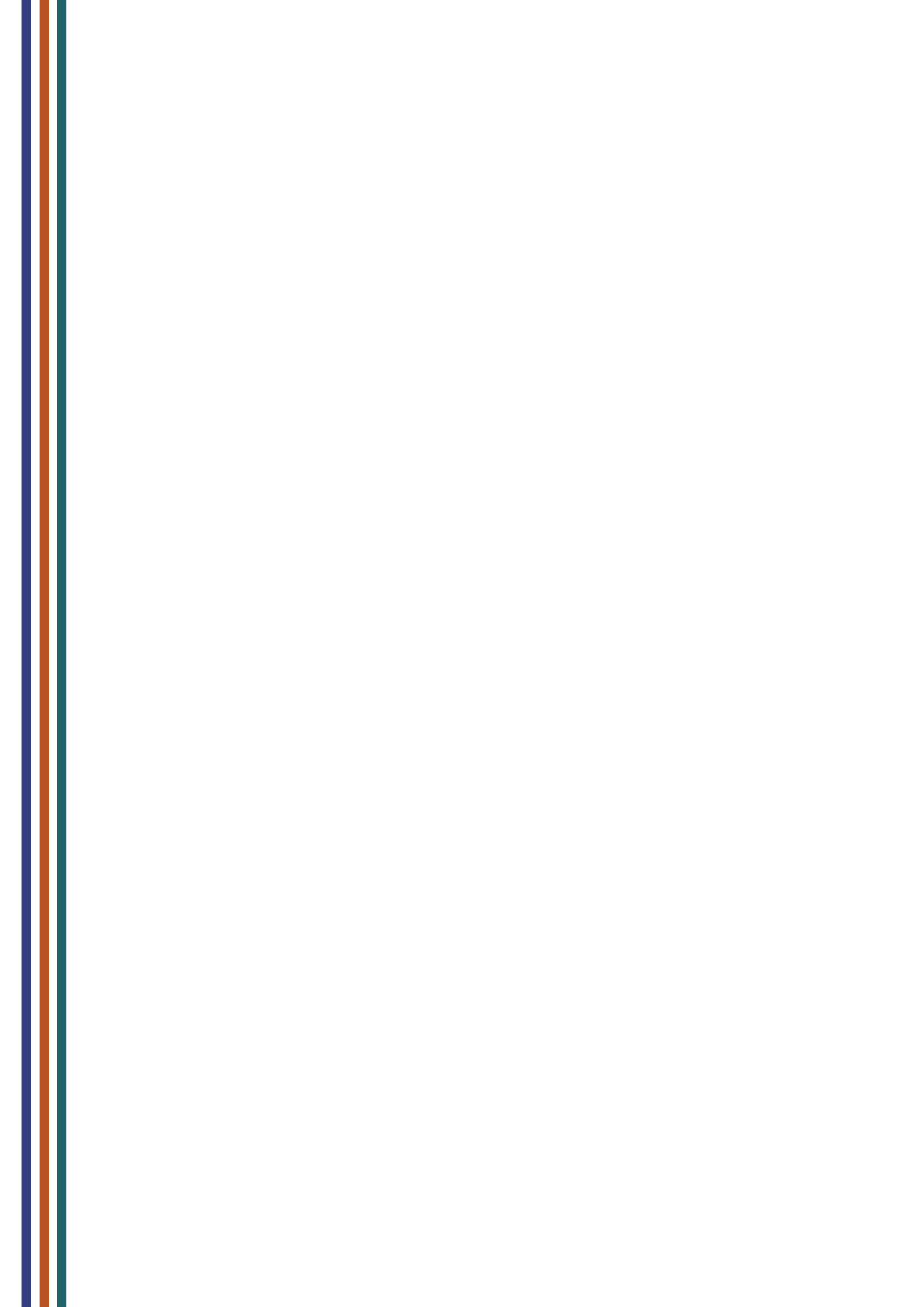
De Belastingdienst is belast met de heffing, facturering en inning van het verkeersbegeleidingstarief in het kader van de Scheepvaartverkeerswet ten behoeve van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het betreft een heffing op de vaart van zeeschepen met een lengte vanaf 41 meter in een verkeersbegeleidingsgebied. Dit zijn de zeegebieden rond Den Helder, het Noordzeekanaal, het Eemsgebied, de Westerschelde en de Nieuwe Waterweg.

De ontvangsten betreffende de Nieuwe Waterweg worden afgedragen aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam. In 2005 bedroeg deze afdracht € 12,0 mln.

	2005	2004
Premies schuldig nalatig	17	26

Op grond van artikel 18 van de Wet financiering volksverzekeringen (wet van 27 april 1989, Stb. 129) kunnen verzekerden binnen vijf jaar na kennisgeving van de aantekening schuldig nalatig te zijn van betaling op de aanslag verschuldigde premie voor de volksverzekeringen alsnog betalingen doen.

	2005	2004
Ruil- en herverkavelingsrente	0	-3

Bijlage bij de Jaarrekening

Saldibalans Belastingdienst

Debet	Stand per			Credit	
	31-12-2005	31-12-2004		31-12-2005	31-12-2004
Liquide middelen	22	11	Rekening-courant Kerndepartement	-126.094	-129.548
Uitgaven buiten begrotings- verband	7.822	8.328	Ontvangsten buiten begrotings- verband	133.937	137.887
	7.844	8.339		7.844	8.339
Rechten	23.950.201	24.392.388	Tegenrekening rechten	23.950.201	24.392.388
Voderingen / leningen	9.638	658	Tegenrekening voderingen / leningen	9.638	658
Voorschotten	1.075.520	141.316	Tegenrekening voorschotten	1.075.520	141.316
Tegenrekening verplichtingen	1.770.497	117.711	Verplichtingen	1.770.497	117.711
Tegenrekening Garanties	256	337	Garanties	256	337
	26.806.112	24.652.410		26.806.112	24.652.410
Totaal	26.813.956	24.660.749		26.813.956	24.660.749

Toelichting op de saldibalans Belastingdienst

De saldibalans kan worden onderscheiden in een intracomptabel en een extracomptabel deel.

Het intracomptabele deel betreft de saldibalansposten die in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft liquide middelenrekeningen, de rekening-courantverhoudingen van de Belastingdienst met het kerndepartement, alsmede de uitgaven en ontvangsten buiten begrotingsverband.

Het extracomptabele deel betreft saldibalansposten die niet in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft hier rechten, vorderingen, voorschotten, schulden, verplichtingen en garanties.

Intracomptabel deel saldibalans

Liquide middelen

	31-12-2005	31-12-2004
Kasbeheerders	14	11
Kleine kas	8	0
	22	11

Uitgaven buiten begrotingsverband

	31-12-2005	31-12-2004
Tussenrekeningen betalingsverkeer e.d.	7.822	8.328

Als uitgaven buiten begrotingsverband is het saldo opgenomen van een aantal financiële tussenrekeningen.

Rekening-courant kerndepartement

	31-12-2005	31-12-2004
Rekening-courant kerndepartement	-126.094	-129.548

De stand op de rekening-courant betreft de financiële verhouding van de Belastingdienst met het Ministerie van Financiën. Het bevat het saldo van de intracomptabele saldibalansposten.

Ontvangsten buiten begrotingsverband

	31-12-2005	31-12-2004
Provinciale opcenten	81.388	66.596
Verkeersbegeleidingstarief	958	1.249
Te verrekenen met derden	521	822
Overige te verrekenen	431	399
Eurovignetten	50.639	68.821
	133.937	137.887

Als ontvangsten buiten begrotingsverband zijn de bedragen opgenomen, die door de Belastingdienst voor derden zijn geïnd en waarvoor nog een afrekening moet plaatsvinden. De afrekening van de ontvangsten van de provinciale opcenten en het Verkeersbegeleidingstarief geschiedt niet via de RHB maar rechtstreeks aan de provincies resp. het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam. Het saldo van de Eurovignetten is opgebouwd uit de ontvangst van 2005 (€ 55.821) verminderd met de overloop uit 2004 (€ 5.182). Dit bedrag van de overloop is samen met de opbrengst uit 2003 (€ 12.980) en 2004 (€ 55.841) verdeeld over de verdragslanden. Het aandeel daarin van Nederland (€ 10.385) is via de RHB overgemaakt naar het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Extracomptabel deel saldibalans

	31-12-2005	31-12-2004
Rechten		
Belastingvorderingen	23.128.212	24.392.388
Conserverende aanslagen	821.989	215.100
	23.950.201	24.607.488

Als rechten zijn de openstaande belastingvorderingen opgenomen. Het betreft hier het nominale bedrag van de in debiteurenadministraties geregistreerde invorderingsopdrachten. Dit bedrag is gecorrigeerd voor de betalingen die ultimo het jaar waren ontvangen, maar nog niet waren verwerkt in de debiteurenadministraties.

De belangrijkste posten van de ultimo 2005 openstaande belastingvorderingen zijn de vorderingen inzake de vennootschapsbelasting (€ 11,9 mld), de inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen (€ 5,0 mld), de omzetbelasting (€ 2,9 mld), de loonbelasting/premies volksverzekeringen (€ 1,7 mld), de successierechten (€ 0,9 mld) en de tabaksaccijns (€ 0,7 mld).

De belastingvorderingen zijn voor 53,5% ontstaan in 2005, voor 17,7% in 2004, voor 12,7% in 2003, voor 5,8% in 2002 en dateren voor 10,3% van vóór 2002. Van het totale te vorderen bedrag zal uiteindelijk een aanzienlijk gedeelte niet inbaar zijn. Bij 62,6% van de openstaande vorderingen is de betalingstermijn verstreken. Van deze achterstandsposten is 55,2% aan te merken als betwist, bijvoorbeeld omdat een bezwaarschrift is ingediend. Ook van de niet-betwiste rechten met een betalingsachterstand zal een gedeelte niet of moeilijk inbaar zijn, bijvoorbeeld als gevolg van faillissementen.

In 2004 is de Belastingdienst gestart met het opleggen van conserverende aanslagen op basis van de Wet IB 2001. Omdat de conserverende aanslagen niet direct invorderbaar zijn en slechts bedoeld ter behoud van heffingsrechten worden deze aanslagen niet opgenomen in de stand van de belastingvorderingen maar, met ingang van 2005, als een afzonderlijke categorie onder de rechten. Als aan alle vereisten wordt voldaan, worden de aanslagen na verloop van 10 jaar kwijtgescholden.

Vorderingen en leningen

	31-12-2005	31-12-2004
Vorderingen toeslagen	6.016	0
Leningen aan personeel voor computerapparatuur	148	375
Leningen aan personeel wegens vervoerplan	17	35
Leningen aan personeel UWV voor aanschaf auto's	3.217	0
Overige vorderingen	240	248
	9.638	658

De openstaande vorderingen toeslagen hebben geheel en al betrekking op in 2005 tot een te hoog bedrag of ten onrechte uitgekeerde kinderopvangtoeslag.

In het kader van de overgang van personeel van het UWV naar de Belastingdienst is aan betrokkenen die daarom verzocht hebben een lening verstrekt tot maximaal het benodigde bedrag voor de aankoop van de hun tot 1 januari 2006 door het UWV ter beschikking gestelde lease-auto. De medewerkers lossen de leningen in enkele jaren af.

Voorschotten

	31-12-2005	31-12-2004
Kinderopvangtoeslag	661.462	0
Huurtoeslag	127.715	0
Zorgtoeslag	196.170	0
Voorschotten aan personeel	1.065	990
Voorschotten aan leveranciers	40.878	1.995
WOZ	29.600	130.189
Overige voorschotten	18.630	8.142
	1.075.520	141.316

Onder deze post zijn betalingen aan derden opgenomen, die nog niet definitief zijn afgerekend.

De voorschotten kinderopvangtoeslag toeslagjaar 2005 hebben betrekking op de betalingen van kinderopvangtoeslag betreffende het gehele jaar 2005. De voorschotten die betrekking hebben op toeslagjaar 2006 betreffen betalingen over de maand januari 2006.

De voorschotten aan personeel betreffen vooruitbetalingen van salarissen, reis- en verblijfkosten en studiekosten. Onder voorschotten leveranciers zijn betalingen aan leveranciers opgenomen waarvan de goederen / diensten nog geleverd dienen te worden. De voorschotten WOZ betreffen het restant van de aan gemeenten in 2003 en 2004 verstrekte voorschotten in het kader van de vangnetregeling 1999 t/m 2002. Definitieve afrekening zal naar verwachting in 2006 plaats vinden. De overige voorschotten betreffen voornamelijk betalingen voor activa in aanbouw (€ 13 mln.).

Verplichtingen

	31-12-2005	31-12-2004
Huurtoeslag	1.636.274	0
Betalingsverplichtingen	134.223	117.711
	1.770.497	117.711

De Belastingdienst heeft in 2005 aan personen die daarom verzocht hebben huurtoeslagen toegekend in de vorm van jaarbedragen. Deze jaarbedragen zijn de gerealiseerde verplichtingen in 2005. Na vermindering van deze bedragen met de in 2005 betaalde voorschotten resteren de openstaande verplichtingen ultimo 2005.

De post betalingsverplichtingen bestaat voornamelijk uit bestellingen waarvoor nog geen factuur is ontvangen.

De betalingen zullen plaatsvinden in 2006.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hoewel aangegane verplichtingen voor personele uitgaven geen onderdeel uitmaken van de saldibalans, wordt opgemerkt dat de Belastingdienst in 2004 en 2005 met medewerkers contracten heeft afgesloten aangaande betaling van aanvulling op de voor hen bij vertrek uit de dienst beschikbare FPU-uitkering tot 70 % van het salaris en ook doorbetaling van de helft van het werkgeversdeel van de pensioenpremie gedurende maximaal 4 jaar. Uit deze contracten vloeien verplichtingen voort gespreid over de jaren 2006 tot en met 2012 van in totaal € 125 mln.

Garanties

	31-12-2005	31-12-2004
Garanties procesrisico's	256	337

De garanties betreffen door de Belastingdienst aan faillissementscuratoren afgegeven garanties in verband met procesrisico's. De stand geeft het totaal uitstaande garantiebedrag aan. Slechts een beperkt aantal garanties leidt uiteindelijk tot een betaling.

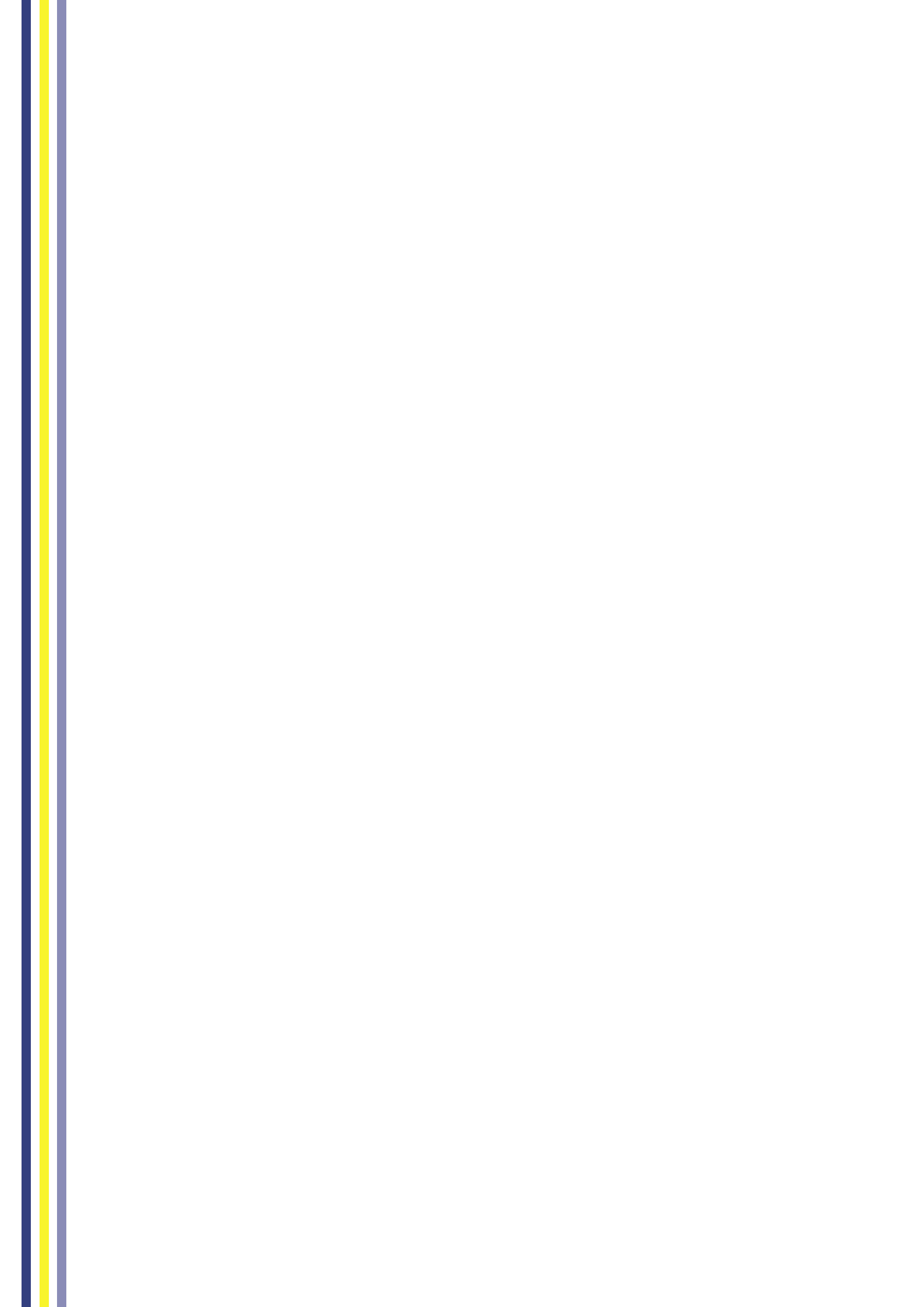
De jaarrekening bestaat uit 22 pagina's.

Den Haag, 15 maart 2006

Bijla

nggen

Over de belastingdienst

1.1 Taken van de Belastingdienst

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de heffing, controle en inning van rijksbelastingen en houdt toezicht op de invoer, uitvoer en doorvoer van goederen. De Belastingdienst verricht ook taken voor derden zoals de premieheffing volksverzekeringen. Naast de Douane- en accijnswetgeving voert de Belastingdienst/Douane andere wetgeving uit, zoals op economisch-, gezondheids-, milieu- en veiligheidsterrein.

De Belastingdienst/FIOD-ECD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst en Economische Controledienst) voert handhavingstaken uit, onder andere op het terrein van economische ordening en financiële integriteit. De taken van de Belastingdienst zijn afgelopen jaar uitgebreid met onder meer de heffing en inning van de premies werknemersverzekeringen en de uitvoering van een aantal inkomensafhankelijke regelingen.

1.2 Permanente opdracht

Bij de uitvoering van deze taken houdt de Belastingdienst zich aan de volgende permanente opdracht:

De medewerkers van de Belastingdienst voeren de wet- en regelgeving die de Belastingdienst is opgedragen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk uit. Daarbij streeft men naar handhaving van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Dienstverlening aan en respect voor het publiek zijn daaraan onlosmakelijk verbonden.

1.3 Grondslagen

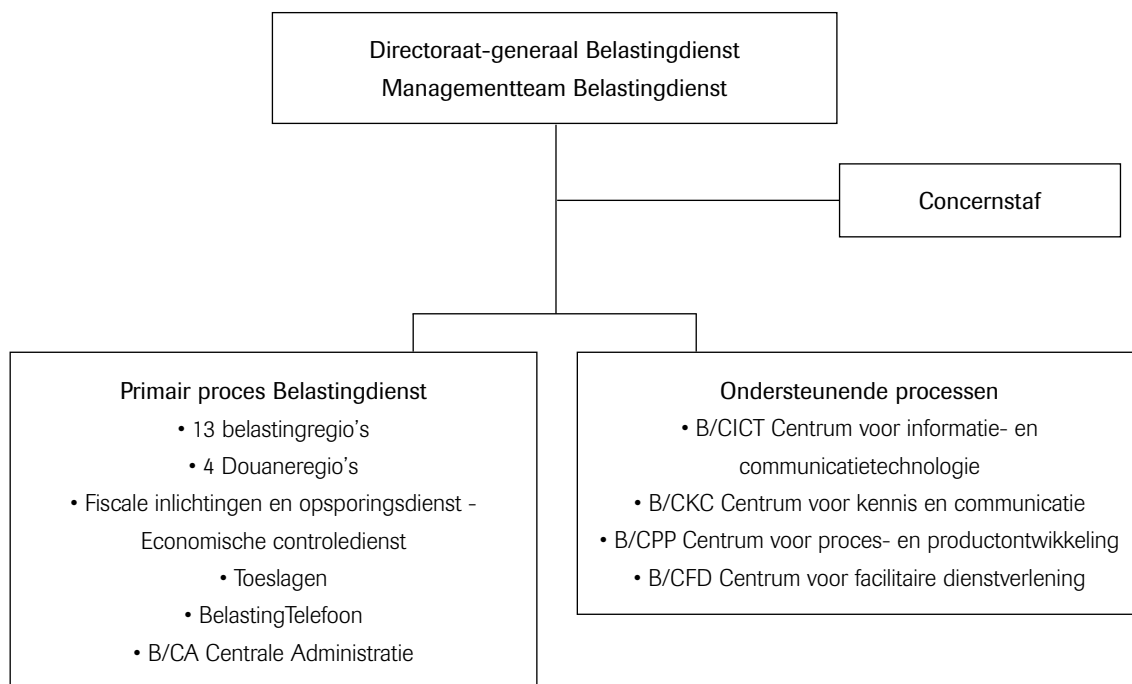
De Belastingdienst baseert zich op de volgende grondslagen:

- *respect voor belastingplichtigen*: de Belastingdienst neemt belangen en opvattingen van belastingplichtigen serieus en communiceert open en eerlijk;
- *wettelijk kader*: de Belastingdienst handelt rechtmatig, in overeenstemming met het geschreven en ongeschreven recht. Rechtsgelijkheid vereist eenheid in beleid en uitvoering. Gelijke gevallen worden op dezelfde manier behandeld;
- *houding en gedrag*: iedere medewerker van de Belastingdienst vertegenwoordigt het publiek belang. Zijn of haar optreden draagt bij aan het naleven van verplichtingen door belastingplichtigen. De medewerkers van de Belastingdienst nemen bij het uitvoeren van hun taken een aantal basiswaarden in acht. Deze basiswaarden zijn: geloofwaardigheid, verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid;
- *compliance: zelfredzaamheid en toezicht*: de Belastingdienst streeft naar 'compliance', het onderhouden en versterken van de bereidheid van belastingplichtigen tot nakoming van wettelijke verplichtingen. Compliance kan op verschillende manieren worden bevorderd. Door dienstverlenend en respectvol optreden, door correctieve actie en desnoods door strafrechtelijk afgedwongen naleving. Afhankelijk van het nalevingsgedrag krijgt iedere belastingplichtige de aandacht die in zijn situatie vereist is;
- *aantrekkelijke werkgever*: om zijn werk goed te kunnen doen, is het noodzakelijk dat de Belastingdienst nu en in de toekomst beschikt over voldoende mensen die deskundig en gemotiveerd zijn. Daarom is er veel aandacht voor goede arbeidsverhoudingen en -voorwaarden en het betrekken van mensen bij de verbetering en vernieuwing van de organisatie;
- *presteren en verantwoorden*: resultaatgericht werken staat bij de Belastingdienst voorop. De Belastingdienst heeft een publieke taak die vraagt om publieke verantwoording die het verband tussen de gemaakte plannen, de behaalde resultaten en de gemaakte kosten duidelijk maakt.

De permanente opdracht en de grondslagen vormen samen de basis voor het handelen van de Belastingdienst.

1.4 Organisatie

Onderstaand organogram geeft een overzicht van de organisatiestructuur van de Belastingdienst per 31 december 2005.

De dagelijkse leiding van de Belastingdienst berust bij het managementteam Belastingdienst. De groepsraad stuurt de Belastingdienst op concernniveau aan. Deze groepsraad bestaat uit het managementteam Belastingdienst en vertegenwoordigers van de managementteams van de regio's en overige dienstonderdelen.

Bij de beleidsvorming spelen procesportefeuilles een belangrijke rol. Procesportefeuilles zijn platforms die overleg mogelijk maken op het gebied van de bij de Belastingdienst onderscheiden processen. Hieraan nemen leden van de genoemde managementteams deel. De procesportefeuilles zijn verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid op het gebied van dienstverlening, intensief toezicht, opsporing, massale processen, douane, rechtstoepassing, zeer grote ondernemingen, ICT, communicatie, personeel en organisatie, en bedrijfsvoering.

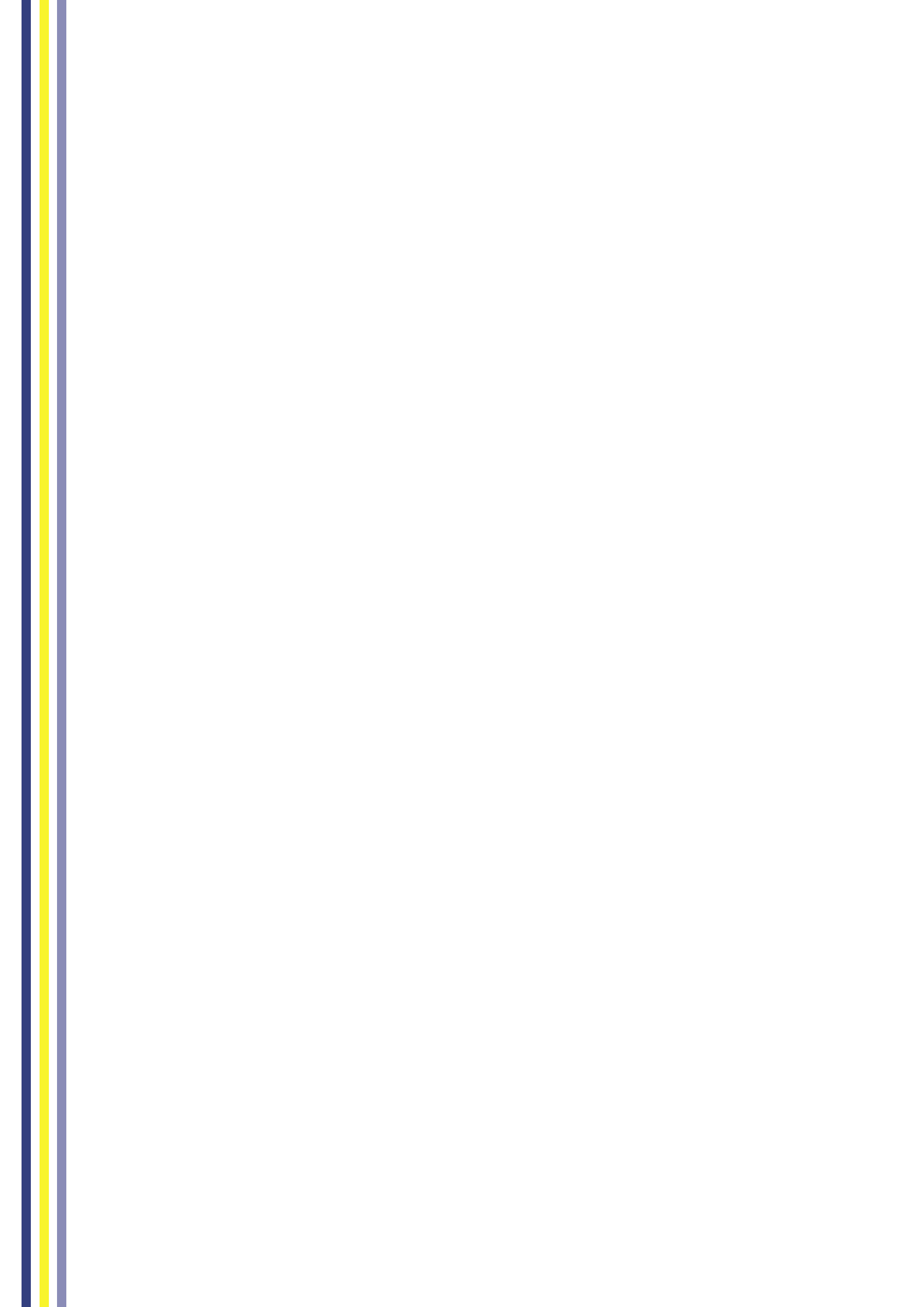
Binnen het directoraat-generaal Belastingdienst werken 12 teams die het managementteam Belastingdienst, de groepsraad en de procesportefeuilles ondersteunen en adviseren.

Het besturingsmodel van de Belastingdienst is gebaseerd op zes “ankers”. De ankers hebben betrekking op de procesinrichting, de bedrijfscultuur en de organisatiestructuur. De ankers zijn:

- **Integrale en actuele klantbehandeling:** dienstverlening op maat, slimmer toezicht, snelle en efficiënte gegevensverwerking;
- **Risico- en resultaatgericht werken en sturen:** selectieve afdoening op basis van risico- en belangafweging, optimale kosten/batenverhouding;
- **Een lerende organisatie zijn en blijven:** een organisatie die flexibel, vernieuwingsgezind, zelfkritisch en open is;
- **Medewerkers stimuleren tot zelfsturing:** medewerkers meer eigen verantwoordelijkheid geven, ontplooiingsmogelijkheden bieden en competentiegericht laten werken;
- **Bestuurlijke schaalvergroting:** een organisatie met minder bestuurslagen, bestaande uit grote eenheden die meer bestuurlijke armslag hebben, mogelijkheden hebben voor differentiatie en specialisatie en die minder kwetsbaar zijn;
- **Collegiaal management:** sturen door managementteams en al samenwerkend aan tafeltjes bijdragen leveren.

Meer informatie over de organisatie, cijfers en feiten van de Belastingdienst is te vinden op www.belastingdienst.nl.

Productieverlag Belastingdienst

1 Aantal uitbetaalde toeslagen¹

	2001	2002	2003	2004	2005
Zorgtoeslag					4.681.000
Huurtoeslag					888.000
Kinderopvangtoeslag					221.000

1) Geldverkeerssysteem betalingen december 2005

2 Aantal belasting-/inhoudingsplichtigen per middel

	2001	2002	2003	2004	2005
Inkomstenbelasting	6.817.000	6.796.000	7.545.000	7.773.000	8.599.000
Vennootschapsbelasting	573.000	604.000	626.000	648.000	676.000
Loonbelasting	527.000	533.000	537.000	543.000	546.000
Omzetbelasting	981.000	1.011.000	1.027.000	1.073.000	1.139.000

3 Ontvangen aangiften inkomstenbelasting (in aantallen en in procenten)

	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal totaal	7.917.000	8.393.000	6.800.000	7.135.000	9.056.000
Waarvan handmatig	77%	54%	31%	31%	18%
Waarvan per diskette	10%	27%	34%	27%	20%
Waarvan per modem	13%	19%	35%	42%	62%

4 Aantal behandelde aangiften

	2001	2002	2003	2004	2005
Inkomstenbelasting	8.300.000	7.200.000	9.500.000	7.200.000	9.404.000
Vennootschapsbelasting	358.000	365.000	415.000	430.000	264.000
Loonbelasting	3.434.000	3.733.000	3.561.000	3.542.000	3.620.000
Omzetbelasting	5.031.000	5.481.000	5.775.000	6.180.000	5.718.000
Invoerrechten en accijnzen	10.880.000	11.651.000	12.660.000	12.426.000	12.738.000
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)	1.209.000	1.022.000	1.237.000	881.000	1.146.000
Wet zelfstandigen in de ziekenfondsverzekering (WZZ)			503.000	357.000	586.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	16.332.000	15.552.000	14.735.000	12.174.000	11.635.000
Overig	312.000	395.000	354.000	340.000	297.000

5 Aantal uitgevoerde controles douane regio's

	2001	2002	2003	2004	2005
Controles op aangiften invoerrechten en accijnzen	192.000	1.757.000	1.765.000	1.345.000	1.148.000
Reizigersbagage	280.000	359.000	366.000	551.000	696.000
Ambulante controles en mobiel toezicht goederen	141.000	170.000	181.000	118.000	137.000
Boekenonderzoeken	3.630	5.940	5.090	5.790	5.290
Overige controles	46.700	60.300	59.700	58.800	61.700
Scancontroles (vaste scans)	33.400	62.800	74.100	75.400	81.600

6 Aantal uitgevoerde controles belastingdienst regio's

	2001	2002	2003	2004	2005
Kantoortoetsing			1.375.000	1.465.000	1.270.000
Boekenonderzoeken	49.000	46.000	46.000	41.000	31.000
Bedrijfsbezoeken	32.000	31.000	26.000	21.000	19.000

7 Aantal navorderingen en naheffingen

	2001	2002	2003	2004	2005
Inkomstenbelasting particulieren	19.000	15.000	15.000	16.000	44.000
Inkomstenbelasting ondernemers	24.000	23.000	25.000	23.000	25.000
Vennootschapsbelasting	4.800	5.400	5.700	6.600	6.000
Loonbelasting	481.000	505.000	512.000	495.000	526.000
Omzetbelasting	723.000	806.000	826.000	806.000	861.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	1.370.000	1.486.000	1.307.000	1.255.000	1.209.000
Overig	12.000	20.000	17.000	21.000	20.000

8 Aantal afgedane bezwaarschriften n.a.v. correcties²

	2001	2002	2003	2004	2005
Totaal					52.862
Inkomstenbelasting particulieren					22.243
Belastingplichtige gelijk					40%
Inkomstenbelasting ondernemers				15.874	15.350
Belastingplichtige gelijk	50%	45%	42%	38%	37%
Vennootschapsbelasting				1.993	1.904
Belastingplichtige gelijk	69%	77%	68%	55%	44%
Loonbelasting				1.770	1.661
Belastingplichtige gelijk	40%	34%	38%	40%	32%
Omzetbelasting				2.030	2.345
Belastingplichtige gelijk	41%	44%	42%	41%	46%
Douane	5.330	4.410	5.500	4.420	3.310
Belastingplichtige gelijk ³	26%	31%	24%	35%	41%
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)				3.658	3.086
Belastingplichtige gelijk	44%	11%	44%	35%	34%
Wet zelfstandigen in de ziekenfondsverzekering (WZZ)				1.511	1.732
Belastingplichtige gelijk			48%	40%	39%
Overig				1.275	1.231
Belastingplichtige gelijk				53%	56%

2) M.i.v. 2004 correcties excl. ambtshalven

3) Voorheen belastingplichtige gedeeltelijk gelijk ook in berekening meegenomen percentage 2001 t/m 2004 gecorrigeerd

9 Aantal afgedane beroepschriften⁴

	2001	2002	2003	2004	2005
Totaal	4.240	4.161	4.127	3.744	4.558
Belastingplichtige gelijk	779	778	648	935	1.155
Inkomstenbelasting	2.276	2.688	2.657	1.978	2.666
Vennootschapsbelasting	303	276	225	262	319
Loonbelasting	185	202	181	159	247
Omzetbelasting	420	352	350	298	374
Douane ⁵	271	205	154	280	236
Overige	785	438	560	767	716

4) M.i.v. 1 januari 2005 incl. bij rechtbank

5) Cijfers 2001 t/m 2004 aangepast i.v.m. dubbelstellingen HR

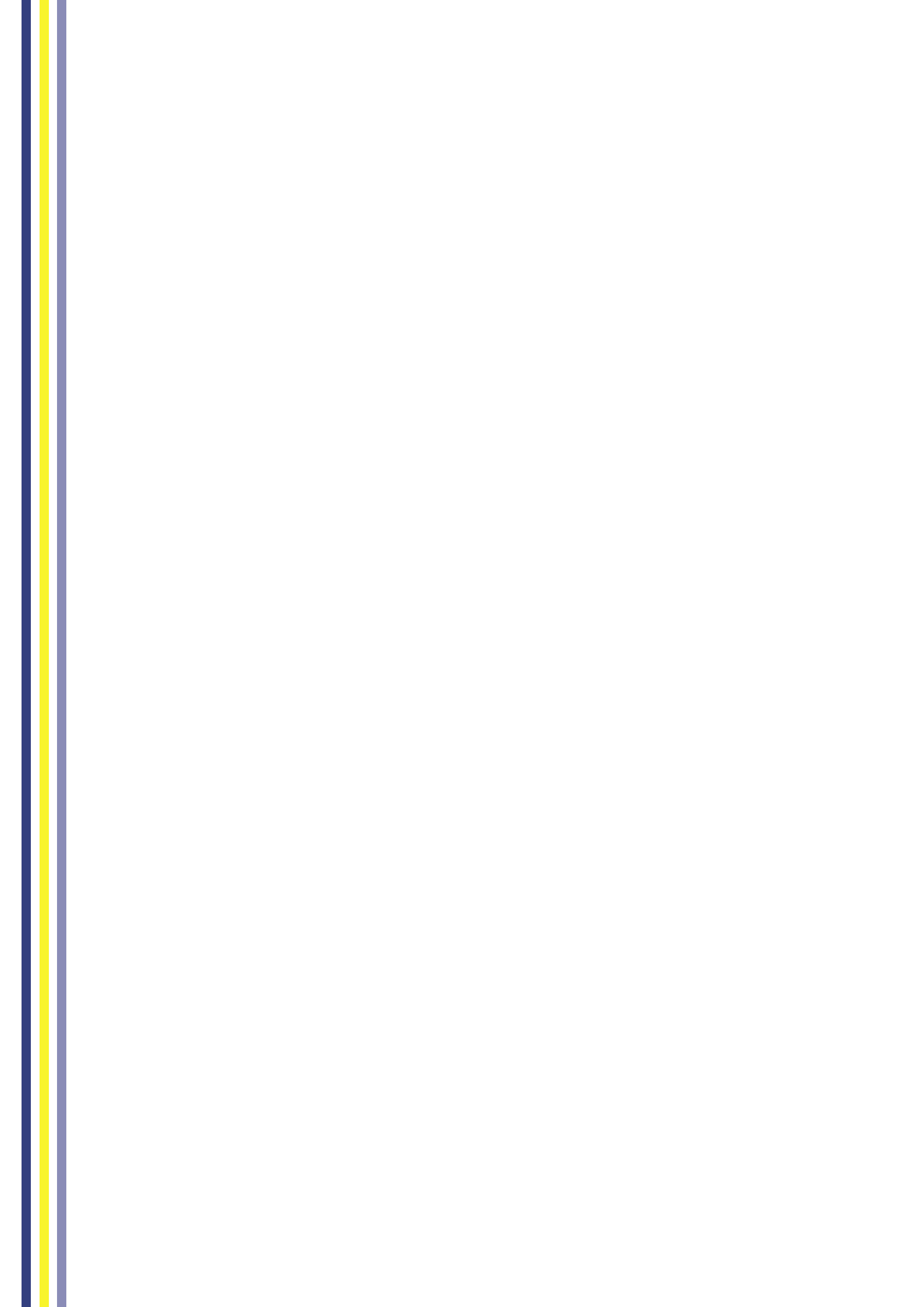
10 Aantal bekeuringen

	2001	2002	2003	2004	2005
Douane wetgeving	4.520	3.920	5.980	5.130	5.040
Accijnswetgeving	1.900	1.360	680	2.660	1.980
NFD-wetgeving	6.270	7.600	6.530	14.480	23.520
Overig	1.790	1.820	12.140	1.820	2.300

11 Onderzochte monsters voor de in- en uitvoeraangiften door het Douane Laboratorium

	2001	2002	2003	2004	2005
Landbouwregeling ⁶	11.373	11.684	11.228	9.973	9.085
Accijnswetgeving	2.721	2.452	2.944	4.632	2.069
Tariefgroepindeling	18.220	17.659	17.461	16.645	16.933

6) 2001 t/m 2004 betreffen gecorrigeerde cijfers

Bijzondere regelingen

Vervroegde afschrijving milieu-investeringen ondernemers (VAMIL-regeling)

	2001	2002	2003	2004	2005
Ingediende aanmeldingen	21.000	15.000	7.000	5.000	5.000
Aangemeld investeringsbedrag	1.321.000.000	2.010.000.000	1.082.000.000	371.000.000	469.000.000
Beschikbaar investeringsbedrag	885.000.000	779.000.000	804.000.000	900.000.000	

Milieu-investeringsaftrek ondernemers (MIA-regeling)

	2001	2002	2003	2004	2005
Ingediende aanmeldingen	7.000	6.000	7.000	6.000	6.000
Aangemeld investeringsbedrag	624.000.000	324.000.000	287.000.000	108.000.000	170.000.000
Beschikbaar investeringsbedrag	594.000.000	162.000.000	162.000.000	162.000.000	

Energie-investeringsaftrek ondernemers (EIA-regeling)

	2001	2002	2003	2004	2005
Ingediende aanmeldingen	28.000	17.000	16.000	11.000	7.000
Aangemeld investeringsbedrag	1.035.000.000	1.343.000.000	834.000.000	1.391.000.000	847.000.000
Beschikbaar investeringsbedrag	1.276.000.000	1.064.000.000	902.000.000	942.000.000	

Beleggingsinstellingen Groenfondsen

	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal	13	8	10	8	9
Ingelegd vermogen	1.994.000.000	1.385.000.000	1.744.000.000	3.646.000.000	4.295.000.000
Waarvan belegd in projecten	1.572.000.000	1.274.000.000	1.526.000.000	3.170.000.000	3.646.000.000

Tante-Agaathfondsen

	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal	11	12	11	8	8
Ingelegd vermogen	3.048.000.000	3.382.000.000	774.000.000	521.000.000	446.000.000
Waarvan belegd in leningen	2.630.000.000	3.028.000.000	736.000.000	467.000.000	371.000.000

Afdrachtverminderingen loonbelasting

	2001	2002	2003	2004	2005
Ionen					
Aantal werkgevers	174.000	177.000	139.000	136.000	125.000
Bedrag	891.000.000	985.000.000	623.000.000	466.000.000	175.000.000
Langdurig werklozen					
Aantal werkgevers	14.000	13.000	10.000	7.000	5.000
Bedrag	208.000.000	171.000.000	130.000.000	75.000.000	38.000.000
Onderwijs					
Aantal werkgevers	22.000	23.000	23.000	21.000	20.000
Bedrag	179.000.000	269.000.000	212.000.000	202.000.000	282.000.000
Kinderopvang					
Aantal werkgevers	14.000	18.000	25.000	30.000	0
Bedrag	92.000.000	137.000.000	174.000.000	237.000.000	0
Scholing					
Aantal werkgevers	4.000	5.000	5.000	0	0
Bedrag	59.000.000	80.000.000	73.000.000	0	0
Ouderschapsverlof					
Aantal werkgevers	1.000	2.000	2.000	3.000	2.000
Bedrag	18.000.000	34.000.000	46.000.000	58.000.000	50.000.000
Arbo-non-profit					
Aantal werkgevers	150	180	150	131	49
Bedrag	2.000.000	1.000.000	2.000.000	1.000.000	271.000
Zeevaart					
Aantal werkgevers		330	318	281	223
Bedrag		89.000.000	89.000.000	83.000.000	77.000.000
Speur- en ontwikkelingswerk					
Aantal werkgevers	8.000	8.000	6.000	7.000	7.000
Bedrag	331.000.000	347.000.000	332.000.000	291.000.000	276.000.000

20